

ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคง

ภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี

REGIONAL GOVERNMENT READINESS FOR NON – TRADITIONAL SECURITY

THREAT MANAGEMENT : A CASE STUDY OF CHANTHABURI PROVINCE

ภาคินิพนธ์

ของ

นพพล สุดเฉลียว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มีนาคม 2560

ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคง

ภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี

REGIONAL GOVERNMENT READINESS FOR NON – TRADITIONAL SECURITY

THREAT MANAGEMENT : A CASE STUDY OF CHANTHABURI PROVINCE

ภาคนิพนธ์

ของ

นพปฎล สุดเฉลี่ย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มีนาคม 2560

ใบรับรองภาคานิพนธ์

เรื่อง

ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่
: กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี

REGIONAL GOVERNMENT READINESS FOR NON – TRADITIONAL SECURITY
THREAT MANAGEMENT : A CASE STUDY OF CHANTHABURI PROVINCE

นพปฎล สุดเจลิยว

คณะกรรมการสอบภาคานิพนธ์

ประธานสอบภาคานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งศักดิ์ อุบัติ)

ประธานที่ปรึกษาภาคานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งศักดิ์ อุบัติ)

กรรมการที่ปรึกษาภาคานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ ประดิษฐศิลป์)

กรรมการสอบภาคานิพนธ์

(ดร.ขวัญศิริ เจริญทรัพย์)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ ประดิษฐศิลป์)

วันที่ 21 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

นพปฎล สุดเฉลี่ยว. (2560). ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้
ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี. ภาคนิพนธ์. รป.ม. (การปกครอง
ท้องถิ่น). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

ชูวงศ์ อุบลี ร.ค. (ยุทธศาสตร์และความมั่นคง)

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ร.ค. (รัฐศาสตร์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพร้อมและแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในจังหวัดจันทบุรี วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) คือการวิจัยเชิงสำรวจและการสัมภาษณ์ในการวิจัยเชิงคุณภาพ รวมทั้งการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นปัญหาภัยคุกคามพบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีระดับความพร้อมเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ปัญหาเสียดิน 2) ปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ 3) ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 4) ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 5) ปัญหาโรคระบาด ส่วนแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้แก่ เสริมสร้างองค์ความรู้ จัดสรรจำนวนอัตรากำลังสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน บูรณาการระหว่างหน่วยงานหลักกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหา พัฒนาเครือข่ายเพื่อดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

คำสำคัญ : ความพร้อม การจัดการความมั่นคง ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Noppadol Sudchaliew. (2017). **Regional Government Readiness for Non-traditional Security**

Threat Management : A Case Study of Chanthaburi Province. Independent Study.

M.P.A. (Local Government). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Advisory Committee

Chuwong Ubalee Ph.D. (Strategy and Security)

Chairman

Associate Professor Chaiyon Praditsil Ph.D. (Political Science)

Member

Abstract

The research aimed to study the readiness level and offered guidelines to strengthen the readiness of regional government for security management under non-traditional threats in Chanthaburi province. The mixed method approach of survey and qualitative research approaches were used. They included : survey, interviews and participatory observation. The results showed that the readiness of regional government sectors was at a moderate level. The aspects that were considered for level of readiness were as follows: 1) illegal drugs, 2) severe public danger, 3) illegal immigrant labor, 4) environmental and natural resource destruction, and 5) epidemic diseases. The guidelines to strengthen the readiness of regional government were as follows: knowledge empowerment, position allocation of volunteer defense corps, integration of the main sectors with related sectors, awareness cultivation of the problems, network development for coordinating with related sectors and development of government information centers.

Keyword: Readiness, Security Management, Non-traditional Threat

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความเรียบร้อย โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวงส์ อุบลี ประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ กรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ และ ดร.ขวัญศิริ เจริญทรัพย์ กรรมการสอบภาคนิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แนวทางซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาและปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป ขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทำให้งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์และขอขอบคุณผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง และผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ รวมทั้งหมด 11 หน่วยงานที่ได้ให้ข้อมูลในการศึกษา รวมทั้งขอขอบคุณนายอมร ดอกไม้ ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว และ ดร.ขวัญศิริ เจริญทรัพย์ ที่ร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งขอขอบคุณร้อยตำรวจเอกพัชราภรณ์ ชายเพชร นายอนุพงศ์ ลีละประถม นายบรรจง ชนะสิทธิ์ นายบุญส่ง ศรีบุญชัย และนางประภา วัฒนชีพ ที่ช่วยให้คำสัมภาษณ์และประสานข้อมูลในการจัดทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบุพการีที่ได้ให้การอบรมเลี้ยงดูและให้โอกาสในการศึกษา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นพพล สุดเฉลี่ย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม	28
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
การวิจัยเชิงสำรวจ	45
การกำหนดประชากร.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	48
การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ.....	48
การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม.....	48
การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ	48
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	50
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
การอภิปรายผลการศึกษา	105
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	117
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	119
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	140
ประวัติย่อผู้วิจัย	154

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดในรอบ 12 เดือน ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี	4
2 สถิติการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ในรอบ 12 เดือน ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี..	5
3 ร้อยละของราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรใช้ศึกษาจำแนกตามระดับของราชการ ส่วนภูมิภาค ขนาดงบประมาณประจำปีที่ได้รับ และงบประมาณในการขับเคลื่อน นโยบายรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ	66
4 ร้อยละของราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรใช้ศึกษาจำแนกตามการวางแผนงาน ด้านความมั่นคงที่ราชการส่วนภูมิภาคจัดทำ.....	67
5 ร้อยละของราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรใช้ศึกษาจำแนกตามจำนวนเงินที่จัดทำ แผนงานด้านความมั่นคง	68
6 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการ จัดการความมั่นคงในรายเรื่องของราชการส่วนภูมิภาค.....	69
7 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วน ภูมิภาคในการจัดการปัญหายาเสพติด	71
8 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วน ภูมิภาคในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	79
9 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วน ภูมิภาคในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	84
10 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วน ภูมิภาคในการจัดการปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่.....	88
11 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วน ภูมิภาคในการจัดการปัญหาโรคระบาด.....	92

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำกรปกครองจังหวัด	63
3 โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำกรปกครองอำเภอ.....	65
4 แสดงช่องทางการลำเลียงยาเสพติด	74
5 กระบวนการค้นหาคัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชน	76
6 ตัวแบบความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคง ภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่	107

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ประเทศไทยได้เผชิญกับภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ บุรณภาพแห่งดินแดน และอธิปไตยโดยเหนือดินแดน มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ได้แก่ ภัยคุกคามจากลัทธิล่าอาณานิคม อังกฤษ – ฝรั่งเศส และเริ่มเด่นชัดในรัชสมัยรัชกาลที่ 4 – 5 แต่ด้วยพระปรีชาสามารถของล้นเกล้า ฯ พระมหากษัตริย์ไทยในสมัยนั้นที่สามารถนำพาประเทศชาติให้รอดพ้นปลอดภัยมาได้ ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านของไทยทุกประเทศต่างไม่สามารถนำพาประเทศให้อยู่รอดปลอดภัยได้ นอกจากนี้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยคุกคามที่เกิดจากลัทธิทหารของญี่ปุ่นจนท้ายที่สุดต้องยินยอมให้ญี่ปุ่นเดินทัพผ่านประเทศไทยไปยังพม่า แต่ผู้นำประเทศไทยในสมัยนั้นได้ใช้ความสามารถทำให้ประเทศชาติรอดพ้นปลอดภัย ไม่ต้องตกเป็นประเทศแพ้สงครามมีเอกราชอธิปไตย (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. ออนไลน์. ม.ป.ป.)

นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พ.ศ. 2493 เป็นต้นมา ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในประเทศไทยล้วนเกิดจากการทำสงครามโดยการเข้ายึดครองของลัทธิคอมมิวนิสต์ ตามช่วงเหตุการณ์ 5 ช่วงดังนี้ (สุมิตร สุวรรณ. ออนไลน์. ม.ป.ป.)

ช่วงที่ 1 พ.ศ.2493 – 2497 : กำเนิดสงครามเย็นและสงครามเกาหลี

ช่วงที่ 2 พ.ศ.2497 – 2508 : การเข้าร่วมในสนธิสัญญาป้องกันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ช่วงที่ 3 พ.ศ.2508 – 2522 : สงครามเวียดนาม

ช่วงที่ 4 พ.ศ.2522 – 2533 : เวียดนามยึดครองกัมพูชา

ช่วงที่ 5 พ.ศ.2533 – 2545 : สงครามเย็นยุติ

กล่าวได้ว่าพัฒนาการของภัยคุกคามที่ประเทศไทยได้เผชิญนั้นล้วนเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และสร้างความเสียหายอย่างรุนแรง รูปแบบของภัยคุกคามดังกล่าว เรียกได้ว่า ภัยคุกคามแบบดั้งเดิม (Traditional Threat) หมายถึง ภัยคุกคามที่เกิดจากการทำสงคราม การใช้กำลังทหารเข้าทำการรบ และยังมีความหมายครอบคลุมถึงการบ่อนทำลายก่อวินาศกรรม จารกรรม ที่มีการกระทำในลักษณะรัฐต่อรัฐ ซึ่งในปัจจุบันสงครามเย็นยุติลงและเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมประกอบกับการเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication Technology : ICT) ที่เชื่อมร้อยต่อโลกทั้งโลกเข้าหากัน ช่วยให้เกิด

การสื่อสารไปมาระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับหน่วยงาน และหน่วยงานกับหน่วยงานเป็นได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว และการที่โลกทั้งโลกสามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว สารสนเทศสามารถถูกส่งไปมาอย่างที่ต่าง ๆ ได้อย่างไรจึงจำกัดนี้เอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลที่ตามมาคือ การเกิดขึ้นของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ส่วนความหมายของคำว่า “ภัยคุกคามรูปแบบใหม่” (Non-traditional Threat) นั้น สามารถกล่าวได้ว่าเป็นภัยคุกคามในทุก ๆ มิติ ที่ไม่ใช่ภัยคุกคามเฉพาะมิติด้านการทหารเท่านั้น ได้แก่ ปัญหาโลกร้อนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติ และระบบนิเวศ หรือการเคลื่อนย้ายทุนจากบริษัทข้ามชาติที่ส่งผลให้ประเทศบางประเทศล้มละลายได้ภายในชั่วข้ามคืน หรือการก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบที่กระทำต่อผู้บริสุทธิ์ด้วยความรุนแรงและความหวาดกลัว หรือ การค้ามนุษย์ข้ามชาติ เป็นต้น หมายความว่าความเสียหายหรือความสูญเสียอย่างรุนแรงที่เกิดขึ้นกับมวลมนุษยชาติ กลับไม่ใช่มาจากการขัดแย้งจนเกิดเป็นสงครามดังเช่นในอดีต (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. ออนไลน์. ม.ป.ป.)

ประเทศไทยในระยะต่อไปกำลังเผชิญกับปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของประชาชนและทุกภาคส่วนในชาติให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ปัญหาและภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาและภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพื้นที่จังหวัดจะมีความแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และสัมพันธ์เชื่อมโยงใกล้ชิดกับมิติต่าง ๆ รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวมสูงขึ้น จึงทำให้ไม่อาจป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยแนวทางและวิธีการมองปัญหาแบบแยกส่วนหรือแยกมิติได้ดังในอดีต โดยสรุปจำแนกภัยคุกคามความมั่นคงที่สำคัญเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (สำนักงานกฤษฎีกาฯ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 4 – 5)

ส่วนแรก ภัยคุกคามรูปแบบเก่า ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงแบบเดิม (Traditional Security) โดยมีปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งยังจะส่งผลกระทบต่อไปในอนาคต ได้แก่ การสู้รบตามแนวชายแดน การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน และการลักลอบค้าอาวุธสงคราม

ส่วนที่สอง ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงที่ไม่ใช่แบบเดิม (Non-traditional Security) โดยมีปัญหาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหามิใช่เพียงพื้นที่ ได้แก่ ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ความขัดแย้งในสังคม การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาด การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ

สำหรับจังหวัดจันทบุรีเป็นพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ (สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 51 – 53)

1. ปัญหายาเสพติด ซึ่งมีการลำเลียงผ่านจังหวัดชายฝั่งทะเลและเป็นแหล่งซื้อขายในจังหวัดที่เป็นท่าเรือประมง

2. ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่มีก่อกวนพททางเรือและลักลอบเข้าเมืองพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ซึ่งมีแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาร์ ชาวกัมพูชา และชาวลาวที่ลักลอบเข้ามาขายแรงงาน

3. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อเขตแดน

ปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีระยะต่อไปในอนาคต ได้แก่

1. ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ เป็นประเด็นปัญหาที่ให้ความสำคัญทั้งสาธารณสุขที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งเชื่อมโยงกัน

2. ปัญหาโรคระบาด ซึ่งในอนาคตจะมีโรคระบาดอุบัติใหม่เกิดขึ้น โดยเฉพาะโรคติดต่อทางการหายใจ และคาดว่าจะมีโรคอุบัติซ้ำอีกจากโรคดั้งเดิมที่เคยระบาด และจัดเป็นภัยร้ายแรงในอดีต

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ม.ป.ป. : 7) ได้แบ่งระดับภัยคุกคามด้านต่าง ๆ ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ รุนแรงมาก รุนแรง ไม่ปกติ และปกติ ซึ่งจังหวัดจันทบุรีมีระดับภัยคุกคามด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ระดับภัยคุกคามด้านยาเสพติด อยู่ในระดับไม่ปกติ
2. ระดับภัยคุกคามด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย อยู่ในระดับรุนแรง
3. ระดับภัยคุกคามด้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับรุนแรง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 1 สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดในรอบ 12 เดือน ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

เดือน ปี	จำนวน คดียาเสพติด	จำนวน ผู้ต้องหา
ตุลาคม 2557	251	253
พฤศจิกายน 2557	205	207
ธันวาคม 2557	124	126
มกราคม 2558	101	107
กุมภาพันธ์ 2558	109	112
มีนาคม 2558	128	131
เมษายน 2558	88	93
พฤษภาคม 2558	87	92
มิถุนายน 2558	108	112
กรกฎาคม 2558	96	109
สิงหาคม 2558	118	124
กันยายน 2558	83	83
รวม	1,498	1,549

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดจันทบุรี. 2558 : 6

จัดระเบียบพื้นที่ชายแดนและชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และมีทิศทางการพัฒนาให้เหมาะสมกับ ศักยภาพและโอกาส เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบที่มีความพร้อมดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาความ มั่นคงที่เกิดขึ้น และมีระบบประสานเครือข่ายในพื้นที่ต้นแบบให้สามารถสนับสนุนภาครัฐในการ รักษาความมั่นคงของประเทศ (สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 11)

ในการดำเนินงานเชิงพื้นที่ (Area Base) ให้ประสบความสำเร็จนั้น มีกลไกที่สำคัญ คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนและชุมชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเวทีการ จัดทำแผนระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนถึงมิติ ปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่กระทบต่อตนเองและชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมกำหนด แนวทางการพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ตลอดจน เสริมสร้างให้คนและชุมชนมีจิตสำนึกด้านความมั่นคงและมีศักยภาพตลอดจนภูมิคุ้มกันอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับประชาชน และชุมชน บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม รวมไปถึงปัจจัยองค์กร ภาคประชาสังคม โดยมีประชาชนทั่วไปเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการที่เป็นอิสระจาก ภาครัฐ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ ปัจจัยความมั่นคงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมอาเซียนที่ สนับสนุนการเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community - APSC) ได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงที่เน้นสร้างร่วมมือ สร้าง พันธมิตร การสร้างปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ได้แก่ ฐานข้อมูล เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพ ของพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน เพื่อทำให้พื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะเชื่อมโยงกับสมาชิก อาเซียน โดยมีแนวทางการจัดการและกลไกการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ (สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 6 – 13)

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดองค์กรในรูปแบบใหม่ที่เน้นการจัดโครงสร้างองค์การที่มี ความทันสมัย กระทัดรัด มีรูปแบบเรียบง่าย (Simplicity) มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว โดย ปรับปรุงหน่วยงานราชการให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ ลดความซ้ำซ้อน มีความ ยืดหยุ่น คล่องตัวสูง สามารถปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อบทบาทภารกิจการแก้ไขปัญหา ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ. 2556 : 34)

ทั้งนี้ ราชการส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานที่อยู่ในระดับพื้นที่ มีบทบาทสำคัญต่อการให้บริการประชาชนและการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในระดับพื้นที่ในฐานะเป็นตัวแทนส่วนกลางในการปฏิบัติงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน การปฏิบัติงานมีกฎหมายกำหนดให้อำนาจหน้าที่ไว้คือ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ประกอบด้วยจังหวัดและอำเภอ ซึ่งมาตรา 52/1 กำหนดให้จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัด โดยมีหลายภารกิจเกี่ยวข้องกับความมั่นคง ได้แก่ (1) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (2) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม (3) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง สำหรับอำเภอมีอำนาจภายในเขตอำเภอตามที่กำหนดในมาตรา 52/1 เหมือนจังหวัด

จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ ภารกิจของหน่วยงานด้านความมั่นคง ประกอบกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย มีหลายภารกิจที่มีการปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานในการจัดการความมั่นคง ผู้ศึกษาในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในราชการส่วนภูมิภาค และมีส่วนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง สนใจศึกษาราชการส่วนภูมิภาคว่า มีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ยุคความรูปแบบใหม่มากน้อยเพียงใด และปัญหาอุปสรรคใดที่ต้องได้รับการแก้ไข เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้นำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ยุคความรูปแบบใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ยุคความรูปแบบใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีจะได้มีแนวทางพัฒนาระบบการจัดการปัญหาความมั่นคงในราชการส่วนภูมิภาคและมาตรการในการจัดการความมั่นคงภายใต้ยุคความรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคาดว่าผลการศึกษาคือจะช่วยพัฒนาแนวทาง

ในการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านช่วงเวลา

ขอบเขตในด้านช่วงเวลาของการวิจัยจะพิจารณาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2559 (เนื่องด้วยในปี พ.ศ. 2542 จังหวัดจันทบุรีประสบภัยคุกคามรูปแบบใหม่จากปัญหาอุทกภัยขนาดใหญ่)

2. ขอบเขตในด้านพื้นที่

ขอบเขตในด้านพื้นที่ของการวิจัย คือ ราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรี และ ราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง อำเภอนายายอาม อำเภอมะขาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอแก่งหางแมว

3. ขอบเขตในด้านเนื้อหา

ขอบเขตในด้านเนื้อหาของการวิจัยจะศึกษาในเรื่องของความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีเกี่ยวกับการจัดการปัญหาความมั่นคงจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จะใช้แนวคิดของสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ระบุไว้ในแนวคิด โดยปรับให้สอดคล้องกับราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ประเด็นปัญหา คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ และปัญหาโรคระบาด

4. ขอบเขตในด้านประชากร

ขอบเขตในด้านประชากรของการวิจัย จะใช้ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ ผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง และผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ รวมทั้งหมด 11 หน่วยงาน ได้แก่

1. ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี กลุ่มงานความมั่นคง จำนวน 1 แห่ง
2. ที่ทำการปกครองอำเภอ ฝ่ายความมั่นคง จำนวน 10 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะกำหนดนิยามศัพท์เบื้องต้นไว้ดังนี้

1. **ภัยคุกคามรูปแบบใหม่** หมายถึง ภัยคุกคามในทุกๆ มิติ ที่ไม่ใช่ภัยคุกคามเฉพาะมิติด้านการทหารเท่านั้น ได้แก่ ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณภัยขนาดใหญ่ และโรคระบาด
2. **ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค** หมายถึง ความพร้อมด้านนโยบาย ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านงบประมาณ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ ความพร้อมด้านการจัดองค์กร ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่เข้าไปจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
3. **ความพร้อมด้านนโยบาย** หมายถึง ความแน่นอน ความชัดเจน ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่น ๆ และความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ของแนวทางในการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
4. **ความพร้อมด้านบุคลากร** หมายถึง ความเพียงพอ อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่ง และทักษะความสามารถของผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงประจำราชการส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัดจันทบุรี และผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงประจำราชการส่วนภูมิภาค ระดับอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ ที่มีภารกิจร่วมกันในการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
5. **ความพร้อมด้านงบประมาณ** หมายถึง ความเพียงพอของงบประมาณ การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ใช้ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
6. **ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์** หมายถึง ความครบครันของวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล สถานที่ อาวุธปืน วิทยุสื่อสาร ทุ่นแก้มือ เสื้อเกราะกันกระสุน เสื้อสะท้อนแสง กระบองไฟกระพริบ ป้ายหยุดตรวจ กรวยยาง ชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ หน้ากากอนามัย ชุดป้องกันร่างกาย ทุ่นมือ เสื้อชูชีพ ที่ใช้ในการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
7. **ความพร้อมด้านการจัดองค์กร** หมายถึง
 1. โครงสร้างองค์กรในการจัดการภัยคุกคามรูปแบบใหม่
 2. กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการภัยคุกคามรูปแบบใหม่
 3. วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการภัยคุกคามรูปแบบใหม่

8. ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง

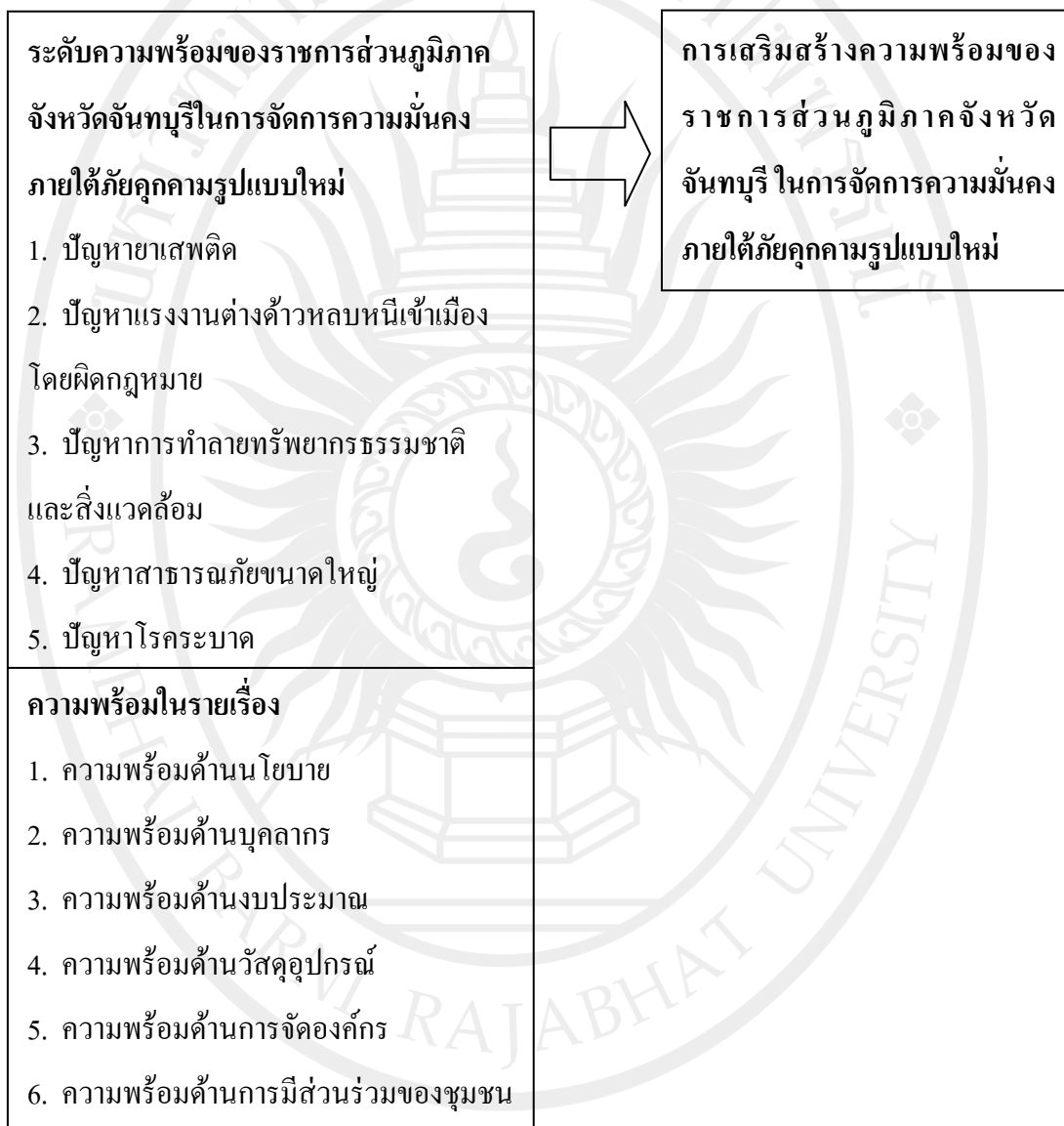
1. การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่
3. กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่

9. อำนาจหน้าที่ หมายถึง อำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคจะต้องปฏิบัติ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดไว้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสำรวจองค์ความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการสำรวจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่มีอยู่ในวงการวิชาการ สามารถสรุปเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่

1. ความหมายของภัยคุกคาม

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับภัยคุกคามไว้หลากหลาย ดังนี้

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ออนไลน์. ม.ป.ป.) ให้ความหมายของคำว่า คุกคาม หมายถึง การแสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจาให้หวาดกลัว ทำให้หวาดกลัว ได้แก่ ภัยคุกคาม

เจษฎา มินญลือ (2553 : 27) ได้นิยามคำว่า ภัยคุกคาม คือ การกระทำอันจะเป็นอันตรายหรือสั่นคลอนต่อความมั่นคงของชาติในทุก ๆ ด้าน

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ออนไลน์. ม.ป.ป.) นิยามว่า ภัยคุกคาม (Threat) คือ พฤติการณ์ที่คาดคะเนได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหาย มีผลให้ฝ่ายที่ถูกคุกคามต้องกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ภัยคุกคามจะมีความสำคัญเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความนึกคิดของทั้งผู้คุกคาม และผู้ถูกคุกคาม ความนึกคิดดังกล่าวขึ้นอยู่กับความรู้สึกว่า ผู้คุกคามมีเครื่องมือพอหรือมีศักยภาพกำลังอำนาจพอที่ดำเนินการให้บังเกิดผลตามที่ต้องการจะคุกคามได้หรือไม่ ขึ้นอยู่ที่เจตนาในการพิจารณาภัยคุกคามนั้น ความยากอยู่ที่การหยั่งเจตนาของประเทศที่ถูกคุกคาม กล่าวคือ แม้ประเทศที่ถูกคุกคามจะมีเครื่องมือที่จะใช้ดำเนินการ แต่ก็ยากที่จะรู้ได้ว่าจะใช้เครื่องมือที่มีอยู่หรือไม่ ฉะนั้น บางครั้งจึงต้องอาศัยการศึกษาทางประวัติศาสตร์ และศึกษาลักษณะของผู้นำหรืออิทธิพลในการกำหนดนโยบายของประเทศนั้น ๆ ซึ่งภัยคุกคามแบบดั้งเดิม (Traditional Threat) กล่าวโดยรวมแล้วภัยคุกคามแบบดั้งเดิมจะมีความหมายครอบคลุมถึง ภัยคุกคามจากการใช้กำลังทหารเข้าทำการรบ และยังรวมไปถึงการบ่อนทำลาย ก่อวินาศกรรม จารกรรม ที่มีการกระทำ

ในลักษณะรัฐต่อรัฐ ส่วนความหมายของคำว่า “ภัยคุกคามรูปแบบใหม่” (Non-traditional Threat) นั้น สามารถกล่าวได้ว่าเป็นภัยคุกคามในทุก ๆ มิติ ที่ไม่ใช่ภัยคุกคามเฉพาะมิติด้านการทหารเท่านั้น ได้แก่ ปัญหาโลกร้อนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติและระบบนิเวศ หรือการเคลื่อนย้ายทุนจากบรรษัทข้ามชาติที่ส่งผลให้ประเทศบางประเทศล้มละลายได้ภายในชั่วข้ามคืน หรือการก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบที่กระทำต่อผู้บริสุทธิ์ด้วยความรุนแรงและความหวาดกลัว หรือการค้ำมนุษย์ข้ามชาติ เป็นต้น

สรุปความหมายของภัยคุกคาม คือ การแสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจาให้หวาดกลัว และทำให้หวาดกลัว โดยพฤติกรรมที่คาดคะเนได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหาย มีผลให้ฝ่ายที่ถูกคุกคามต้องกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมไปถึงการกระทำอันจะเป็นอันตรายหรือสิ้นกลอนต่อความมั่นคงของชาติในทุก ๆ ด้าน

2. ประเภทของภัยคุกคาม

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับประเภทภัยคุกคามไว้หลากหลาย ดังนี้

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ออนไลน์. ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมาย ภัยคุกคามแบบดั้งเดิม (Traditional Threat) หมายถึง ภัยคุกคามที่เกิดจากการทำสงคราม การใช้กำลังทหารเข้าทำการรบ และยังมีความหมายครอบคลุมถึงการบ่อนทำลาย ก่อวินาศกรรม จารกรรม ที่มีการกระทำในลักษณะรัฐต่อรัฐ ซึ่งในปัจจุบันสงครามเย็นยุติลงและเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมประกอบกับการเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication Technology: ICT) ที่เชื่อมต่อร้อยต่อโลกทั้งโลกเข้าหากัน ช่วยให้เกิดการสื่อสารไปมาระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับหน่วยงาน และหน่วยงานกับหน่วยงานเป็นได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว และการที่โลกทั้งโลกสามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วสารสนเทศสามารถถูกส่งไปมาอย่างต่าง ๆ ได้อย่างไร จิตจำกัณนี้เอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลที่ตามมาคือ การเกิดขึ้นของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ส่วนความหมายของคำว่า “ภัยคุกคามรูปแบบใหม่” (Non-traditional Threat) นั้น สามารถกล่าวได้ว่าเป็นภัยคุกคามในทุก ๆ มิติ ที่ไม่ใช่ภัยคุกคามเฉพาะมิติด้านการทหารเท่านั้น ได้แก่ ปัญหาโลกร้อนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติและระบบนิเวศ หรือการเคลื่อนย้ายทุนจากบรรษัทข้ามชาติที่ส่งผลให้ประเทศบางประเทศล้มละลายได้ภายในชั่วข้ามคืน หรือการก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบที่กระทำต่อผู้บริสุทธิ์ด้วยความรุนแรงและความหวาดกลัว หรือการค้ำมนุษย์ข้ามชาติ เป็นต้น หมายความว่า

ความเสียหายหรือความสูญเสียอย่างรุนแรงที่เกิดขึ้นกับมวลมนุษยชาติกลับไม่เข้ามาจากความขัดแย้งจนเกิดเป็นสงครามดังเช่นในอดีต

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 47-51) ได้สรุปปัญหาภัยคุกคามออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. ภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงแบบเดิม (Traditional Security) โดยยังคงมีปัญหาคriticalที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งจะส่งผลกระทบต่อไปในอนาคต ได้แก่

1.1 ปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดน ซึ่งมีทั้งการสู้รบด้วยกองกำลังติดอาวุธบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา และไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และการสู้รบในประเทศรอบบ้านที่ทำให้เกิดปัญหาที่สำคัญตามมา กลายเป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและการรักษาความมั่นคงของไทย ได้แก่

1.1.1 กลุ่มผู้หนีภัยจากการสู้รบในเมียนมาร์ ซึ่งอพยพข้ามแดนเข้ามาอยู่อาศัยในเขตไทยที่ศูนย์พักพิงชั่วคราวบริเวณจังหวัดชายแดนไทย-เมียนมาร์ รวม 9 แห่ง จำนวนกว่า 100,000 คน

1.1.2 การเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยบริเวณชายแดนไทย-เมียนมาร์

1.2 ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งมีทั้งสาเหตุจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ปัจจุบันมี 3 กลุ่มสำคัญ ได้แก่

1.2.1 กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มชาวโรฮิงญาจากรัฐยะระกัน หรือรัฐยะไข่ ประเทศเมียนมาร์ ที่อพยพมาทางทะเลอันดามันและลักลอบเข้าเมืองไทยบริเวณจังหวัดชายทะเลฝั่งอันดามัน

1.2.2 กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวศรีลังกา ซึ่งมีกลุ่มขบวนการใช้ประเทศไทยเป็นสถานที่ติดต่อลักลอบนำชาวศรีลังกาไปประเทศที่สาม โดยใช้สายการบินพาณิชย์นำคนมาพักรอที่ประเทศไทย จากนั้นจึงเคลื่อนย้ายทางรถยนต์ต่อไปทางภาคใต้เพื่อลงเรือเดินทางไปยังประเทศปลายทาง

1.2.3 กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มชาวเกาหลีเหนือที่อพยพลักลอบเข้าเมืองไทยผ่านทางชายแดนไทย-เมียนมาร์ และชายแดนไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

1.3 ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน ประกอบด้วย เขตแดนทางบกและเขตแดนทางน้ำ ได้แก่

1.3.1 เขตแดนทางบก ที่ยังมีปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดนอีกมาก ทั้งชายแดนด้านไทย-เมียนมาร์ ไทย-กัมพูชา และไทย-สปป.ลาว ซึ่งทำให้เกิดการเผชิญหน้าด้วยกำลังทหารในพื้นที่บางจุด ได้แก่ พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา บริเวณปราสาทเขาพระวิหาร เป็นต้น รวมทั้งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรที่สามารถพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีจุดผ่อนปรนการค้าและจุดผ่านแดนชั่วคราวอีกหลายจุด ที่รอการจัดระเบียบเพื่อการพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพและโอกาส และดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ

1.3.2 เขตแดนทางน้ำ ซึ่งยังมีความไม่ชัดเจนทั้งในส่วนที่เป็นเกาะแก่งตามลำน้ำที่เป็นเส้นเขตแดน ได้แก่ ลำน้ำโขง สาละวิน และลำน้ำกระบุรี และส่วนที่เป็นเขตทะเลและยังมีปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกันหลายจุด ได้แก่ ทะเลอันดามันและอ่าวไทย ซึ่งกลายเป็นข้อพิพาทเรื่องเขตแดนไทยกับประเทศรอบบ้านและเป็นปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรทางทะเลในหลายพื้นที่ ส่งผลให้ประเทศไทยขาดโอกาสในการพัฒนาด้านต่างๆ และกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.4 ปัญหาการลักลอบค้าอาวุธสงคราม แม้จะได้ตรวจพบว่าการเคลื่อนย้ายอาวุธสงครามที่มีการค้าขายตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาลำเลียงไปยังชายแดนไทย-เมียนมาร์ เพื่อส่งจำหน่ายให้กับชนกลุ่มน้อยมีจำนวนลดลง แต่ได้ปรากฏข่าวสารสำคัญว่ากลุ่มผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการอาวุธสงคราม ซึ่งอาจนำไปใช้ในการคุ้มกันการลักลอบลำเลียงยาเสพติด รวมทั้งจำหน่ายต่อให้กับชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์ นอกจากนี้ยังตรวจพบการลักลอบนำอาวุธสงครามเข้ามาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านทางเรือสินค้าต่างชาติที่เข้ามารับส่งสินค้าในพื้นที่จังหวัดสตูล ตลอดจนมีการลักลอบนำเข้าผ่านช่องทางลำเลียงตามภูมิประเทศทางบกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย จึงจำเป็นต้องเฝ้าติดตาม ระวัง ป้องกันปัญหาดังกล่าวต่อไป

1.5 ปัญหาการกำหนดสถานะบุคคล ซึ่งมีกลุ่มคนที่ไม่มีสถานะบุคคลชัดเจนอาศัยในพื้นที่ตามแนวชายแดนไทยหลายกลุ่ม โดยส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือของไทยและบางส่วนอยู่ในพื้นที่ภาคกลางของไทย ในบริเวณชายแดนไทย-เมียนมาร์ ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายและกฎระเบียบ ดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจนแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานกำหนดสถานะบุคคล โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบอพยพจากประเทศรอบบ้านเข้ามาอยู่อาศัยกับญาติในชุมชนและหมู่บ้านชายแดนของไทยเพิ่มขึ้น และปัญหาเจ้าหน้าที่รัฐของไทยและผู้เกี่ยวข้องบางกลุ่มอาศัยช่องว่างของกฎระเบียบทุจริตในหน้าที่ โดยเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อช่วย

ให้ผู้ที่ไม่มีสถานะบุคคลได้รับสัญชาติไทยโดยไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ

2. ภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงที่ไม่ใช่แบบเดิม (Non-traditional Security) ได้แก่ ความมั่นคงมนุษย์ เป็นต้น โดยยังคงมีปัญหาสำคัญที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาและการเสริมสร้างความมั่นคงโดยรวมของประเทศ ทั้งนี้ ปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่จะกล่าวต่อไป เป็นผลพวงมาจากผลของการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของประเทศในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมดำรงอยู่ต่อไป โดยเฉพาะความไม่เท่าเทียมกันด้านโอกาส ได้แก่ โอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ โอกาสเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งทุน เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง ครอบครัวและคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น และเป็นผลให้ยังคงมีกลุ่มคนยากจน กลุ่มคนด้อยโอกาส กลุ่มคนที่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน กลุ่มอิทธิพลอำนาจมืด กลุ่มนายทุนผูกขาด และมีชุมชนในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ตลอดจนมีชุมชนแออัดในเขตเมือง ซึ่งเป็นรากเหง้าสำคัญของปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่ด้วย แม้ว่าได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องต่าง ๆ แล้ว ก็ยังไม่อาจคลี่คลายปัญหาและภัยต่าง ๆ ได้ทั้งหมด โดยปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย

2.1 ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเป็นลักษณะขบวนการหรือองค์กรอาชญากรรมที่มีเครือข่ายดำเนินการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศรอบบ้าน และตรวจพบผู้กระทำความผิดในบุคคลทุกระดับวัยตั้งแต่เด็ก เยาวชนไปจนถึงผู้สูงวัย และมาจากหลากหลายอาชีพและกลุ่ม/องค์กร มีทั้งคนจนและคนรวย รวมทั้งมีการเคลื่อนไหวทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบทป่าเขา เพื่อลักลอบผลิต/นำเข้าสิ่งเสพติด ลำเลียงขนย้ายข้ามแดน และกระจายส่งไปขายยังกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่จนนำไปสู่การแพร่ระบาด และเป็นเหตุบ่อนทำลายชุมชน สังคมอย่างหนักในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศอยู่ในขณะนี้

2.2 ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทวีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและก่อผลกระทบเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยยังคงมีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายได้รับการผ่อนผันให้ทำงานในพื้นที่หลายจังหวัด ขณะที่ยังมีอีกจำนวนมากที่ลักลอบทำงานขายแรงงานกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์บริหารจัดการที่สามารถควบคุมปัญหาผลกระทบสำคัญที่เกิดขึ้นตามมาได้ โดยเฉพาะปัญหาเด็กเกิดใหม่ในประเทศไทย ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบชุมชน สังคม ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสิทธิมนุษยชน

2.3 ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ซึ่งหมายถึงปัญหาจากการเคลื่อนไหวทางการเมือง ที่นำไปสู่การแบ่งออกเป็นฝักฝ่ายหรือสีต่าง ๆ โดยมีช่องทางหลากหลายในการเผยแพร่ข่าวสารของกลุ่มที่ตอกย้ำความขัดแย้ง และนำมาซึ่งความเกลียดชังระหว่างกลุ่มคน รวมทั้งมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การเผชิญหน้าและอาจใช้ความรุนแรงตามมา นอกจากนี้ยังรวมถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างประชาชนด้วยกันจากกรณีใช้ประโยชน์ หรือแข่งขันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ และความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐหรือรัฐบาลจากกรณีการคัดค้านโครงการของรัฐ หรือการดำเนินนโยบายของรัฐบาลและยังไม่มีแนวทางคลี่คลายปัญหาที่เป็นรูปธรรมเช่นกัน

2.4 ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบในมิติความมั่นคงเรื่องเขตแดนและมิติการพัฒนาเรื่องระบบนิเวศน์ โดยยังคงมีสถานการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ดินน้ำลำธาร และการบุกรุกป่าชายเลน ซึ่งเกิดจากประชาชนทั่วไปและกลุ่มนายทุน จนทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งระบบนิเวศน์ถูกทำลายขยายพื้นที่เพิ่มวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมาหลากหลายมิติ ได้แก่ ฤดูกาลที่เปลี่ยนแปลงไป พื้นที่ประสบภัยธรรมชาติบ่อยครั้งและมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การเกษตรได้ผลผลิตไม่ยั่งยืน รายได้ไม่แน่นอนและชีวิตไม่มั่นคง

2.5 ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ เป็นประเด็นปัญหาที่ให้ความสำคัญทั้งสาธารณสุขที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะภัยที่เกิดจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดอุทกภัย และวาตภัยขนาดใหญ่ หรือภัยแล้งและภัยหนาวที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ และไม่อาจคาดการณ์สภาพที่จะเกิดขึ้นและผลที่ตามมาได้ง่ายเหมือนในอดีต รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะเกิดภัยขนาดใหญ่และมีระดับความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพิ่มมากขึ้นด้วย

2.6 ปัญหาโรคระบาด องค์การอนามัยโลกรายงานว่า ในศตวรรษที่ 21 ทั่วโลกจะเผชิญกับโรคติดต่อเชื้อต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งโรคที่เกิดใหม่ และโรคติดเชื้อเก่าที่หวนกลับมาอีก โดยเฉพาะโรคติดเชื้อจากสัตว์สู่คนซึ่งถือว่าอันตรายร้ายแรง โรคระบาดที่เกิดขึ้นแล้วคือโรคซาร์ส หรือโรคระบบทางเดินหายใจที่ระบาดในจีน และโรคไข้หวัดนกที่ระบาดในภูมิภาคเอเชีย และโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 หรือ H5 N1 ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชน สาเหตุของการเกิดโรคติดต่อที่รุนแรงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของคน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคมนาคมขนส่งที่รวดเร็ว กลุ่มโรคติดต่อใหม่

ที่พบในไทยและประเทศรอบบ้านและมีโอกาสระบาดสูง ได้แก่ ไข้หวัดนก ไข้กาฬหลังแอ่น กาฬโรค โรคมือเท้าปาก และไข้สมองอักเสบ สำหรับโรคระบาดสำคัญที่คุกคามต่อสาธารณสุขของไทย ได้แก่ โรคเอดส์ ชาร์ส และโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 หรือ H5 N1 ซึ่งมีโอกาสระบาดเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หากเกิดการระบาดรุนแรงย่อมส่งผลกระทบต่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และเสถียรภาพของประเทศ ซึ่งทุกฝ่ายเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาทุกระดับทุกพื้นที่ รวมทั้งความร่วมมือกับต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกนอกจากทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บชนิดใหม่ ได้แก่ โรคชาร์ส ไข้หวัดนก และโรคเอดส์แล้ว ในอนาคตจะมีโรคระบาดอุบัติใหม่เกิดขึ้นโดยเฉพาะโรคติดต่อทางการหายใจ และคาดว่าจะมีโรคอุบัติซ้ำอีกโดยเป็นโรคดั้งเดิมที่เคยระบาดในอดีตและจัดเป็นภัยร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์โลก โดยโรคระบาดรุนแรงในอดีตที่เริ่มพบอีกในปัจจุบัน ได้แก่ กาฬโรค ไข้ทรพิษ หรือไข้หวัดสเปน การกลับมาของโรคอุบัติซ้ำเนื่องจากการกลายพันธุ์ทำให้รักษายากขึ้น โรคอุบัติซ้ำที่ไทยให้ความสำคัญได้แก่ โรคไข้เลือดออก มาลาเรีย วัณโรค และโรคฉี่หนู นอกจากนี้ต้องเฝ้าระวังไข้รากสาดใหญ่และอหิวาตกโรคโดยเฉพาะวัณโรคซึ่งมีแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มขึ้น

2.7 ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ แม้ว่าไทยจะมีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาและความขัดแย้งที่เป็นสาเหตุของการก่อการร้ายระหว่างประเทศแต่ก็ได้รับผลจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เนื่องจากการมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศที่เป็นเป้าหมายการก่อการร้าย รวมทั้งมีชุมชนและมีผลประโยชน์ของประเทศเป้าหมายอยู่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจสำคัญที่เชื่อมโยงให้กลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศเข้ามาปฏิบัติการในประเทศไทย สำหรับเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ นอกเหนือจากการค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด การพนันผิดกฎหมาย การโจรกรรม การปลอมแปลงเอกสารเดินทาง การละเมิดลิขสิทธิ์ ตลอดจนอาชญากรรมทางธุรกิจผิดกฎหมายอื่น ๆ แล้ว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติทางเศรษฐกิจและคอมพิวเตอร์ที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาศัยปัจจัยเกื้อหนุนจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ตรวจจับได้ยากขึ้น ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวและปัญหาการว่างงานในปัจจุบัน ส่งผลให้ปัญหาประเด็นนี้มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะการผลิตและค้าขายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่สร้างรายได้สร้างความเสียหายมากที่สุดและแพร่ระบาดมากที่สุดในประเทศไทย ซึ่งล่อแหลมต่อการถูกกดดันและเพ่งเล็งจากประเทศเจ้าของลิขสิทธิ์ทั้งจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ม.ป.ป. : 2-5) ได้สรุปภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เป็นทั้งภัยคุกคามรูปแบบเดิมและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่ส่งผลให้เกิดภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในภูมิภาคทั่วโลกก่อให้เกิดเป็นภัยคุกคามจากการก่อการร้าย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงและผิดกฎหมาย ทำให้การก่อการร้ายมีความใกล้เคียงต่ออาชญากรรม สำหรับประเทศไทยถึงแม้จะไม่ได้เป็นเป้าหมายโดยตรงของกลุ่มก่อการร้ายสากล แต่ยังคงเป็นประเทศที่เสี่ยงต่อการที่กลุ่มก่อการร้ายอาจเข้ามาปฏิบัติการเป็นแหล่งหลบซ่อนจัดหาเงินทุนเนื่องจากมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายประการ ได้แก่ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากต่างชาติ เป็นต้น

2. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ยังเป็นภัยคุกคามที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงทั่วโลก โดยมีปัจจัยจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำเป็นตัวเร่งให้เกิดการขยายตัวของอาชญากรรมหลากหลายประเภท ประกอบกับปัจจุบันอาชญากรรมหรือกลุ่มองค์กรอาชญากรรมเพิ่มความร่วมมือในลักษณะพันธมิตรข้ามชาติและแสวงประโยชน์จากนวัตกรรมทางเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงช่องว่างทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในหลายประเทศที่ยังขาดประสิทธิภาพ มีส่วนทำให้เกิดการก่ออาชญากรรมกระทำได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

3. ปัญหายาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติดประเทศไทยมีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ถึงแม้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง จนสามารถมีผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้สูงขึ้นมากกว่าการปฏิบัติการที่ผ่านมา แต่ด้วยข้อจำกัดและเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องเนื่องหลายประการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สถานการณ์ด้านความมั่นคง ฯลฯ ที่มีส่วนให้ปัญหายาเสพติดขยายตัวมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยรวม ผลจากจับกุมยาเสพติดมีปริมาณของกลางเพิ่มขึ้น ซึ่งให้เห็ดยังคงมียาเสพติดจำนวนมาก ที่พักคอยเตรียมนำเข้าเขตไทย รวมทั้งพบว่ามีผู้เสพที่ผันตัวมาเป็นผู้ค้ารายย่อยมากขึ้น ทำให้เชื่อว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดจะมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน สำหรับการเชื่อมโยงกันของผู้ค้าที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงให้ผู้ค้าสามารถสร้างเครือข่ายใหม่และเชื่อมโยงกันในระหว่างภูมิภาคมากขึ้น โดยยาบ้ายังเป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดมากกว่ายาเสพติดชนิดอื่น นอกจากนี้ ไอซ์เป็นยาเสพติดที่มีแนวโน้มแพร่ระบาดมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากมีราคาสูงและยังมีความต้องการของตลาด และมักจะนำเข้าจากชาวต่างประเทศโดยแฝงตัวเป็นนักท่องเที่ยวเข้ามาทางสนามบินสุวรรณภูมิซึ่งพิจารณาได้จากผลการจับกุมในห้วงที่ผ่านมา สำหรับพืชกระท่อมมีแนวโน้มแพร่ระบาดมากขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น โดยนำไปต้ม

และเติมส่วนผสมอื่นเรียกว่าสีฉุนร้อย แปะฉุนร้อย โดยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะนำยาเสพติดดังกล่าวมาใช้ในการชักจูงให้วัยรุ่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง

4. ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสถาบันหลัก การจารกรรมข้อมูลจากองค์กรหรือสถาบันทางเศรษฐกิจและด้านความมั่นคงกำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องสร้างระบบป้องกันและได้รับการทดสอบระบบตลอดเวลา ทั้งยังมีความเสี่ยงต่อการรั่วไหลของข้อมูลซึ่งมีค่ามหาศาลและทำลายความสามารถ การก่อวินาศกรรมข้อมูลที่จะเป็นภัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงให้เสียหาย

5. ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องการจัดการทรัพยากรพลังงานและสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาระหว่างรัฐกับประชาชน การเสื่อมโทรมและลดลงของพื้นที่ป่าไม้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาสืบเนื่องมาจากปัจจัยและเงื่อนไขหลายประการ โดยมีปัญหาซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

5.1 ในระยะเวลาที่ผ่านมาการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศต้องใช้พื้นที่ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและการพลังงานการเกษตรและอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกและการขยายพื้นที่เกษตรกรรม ที่ดินและทรัพยากรป่าไม้ซึ่งถูกใช้พื้นฐานต้นทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจจึงลดลงอย่างรวดเร็ว

5.2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 - 2555 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจาก 57 ล้านคน เป็น 68 ล้านคน ประชากรส่วนที่เพิ่มขึ้น 11 ล้านคนทำให้ความต้องการใช้ที่ดินและทรัพยากรป่าไม้เพื่อสนองความต้องการและความจำเป็นพื้นฐานในการอยู่อาศัยและทำกินเพิ่มมากขึ้น การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้จึงขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้การที่รัฐบาลได้ผ่อนปรนต่อราษฎรที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ โดยใช้หลักรัฐศาสตร์มากกว่านิติศาสตร์ทำให้มีลักษณะรัฏฐมนตริบางฉบับเกิดปัญหาในทางปฏิบัติโดยถูกใช้เป็นข้ออ้าง ส่งผลให้การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น

5.3 จากข้อมูลกรมป่าไม้พบว่าในปี พ.ศ. 2504 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ 171 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ในปี พ.ศ. 2551 เหลือพื้นที่ป่าไม้เพียง 104.7 ล้านไร่หรือร้อยละ 33 ของพื้นที่ทั้งประเทศ จะเห็นได้ว่าระยะเวลา 47 ปี จากปี พ.ศ. 2504 - 2551 พื้นที่ป่าไม้ลดลงถึง 66 ล้านไร่ หรือ 105,600 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 1 ใน 5 ของพื้นที่ประเทศไทย ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ยังคงถูกบุกรุกแผ้วถางคิดเฉพาะเป็นป่าอนุรักษ์เหลือประมาณร้อยละ 18 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ทั้งนี้จะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการปฏิบัติตามกฎหมายที่ดินอย่างเคร่งครัด

รวมทั้งมีการประสานงานในการป้องกันและอนุรักษ์ป่าไม้อย่างมีระบบแบบแผนและการบูรณาการในภาพรวม

6. ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในห้วงที่ผ่านมาได้เกิดภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินโดยสาเหตุเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติหรือมนุษย์ได้ทำให้เกิดขึ้นมาและภัยธรรมชาติมีหลายรูปแบบแตกต่างกันไป บางอย่างร้ายแรงน้อยบางอย่างร้ายแรงมาก ได้แก่ การเกิดอุทกภัยหรือน้ำท่วม การเกิดพายุ การเกิดแผ่นดินไหว คลื่นพายุซัดฝั่ง แผ่นดินถล่มและความแห้งแล้ง เป็นต้น ซึ่งจะต้องหาทางป้องกันสร้างระบบแจ้งเตือนภัยและเตรียมรองรับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

7. ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชาติเกิดความขัดแย้งทางความคิดในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การเมือง การปกครอง ความเชื่อทางศาสนาและความไม่เท่าเทียมทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับกติกาภายใต้รัฐธรรมนูญปี 2550 ที่หลายกลุ่มยังคงมีความคิดเห็นแตกต่างกันทำให้เกิดความแตกแยกทางสังคมลุกลามเป็นวงกว้างจนถึงระดับชุมชนและสถาบัน นำไปสู่ความขัดแย้งเผชิญหน้าและมีการพาดพิงไปถึงสถาบันเบื้องสูง ซึ่งถือว่าความขัดแย้งทางสังคมเหล่านี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งของชนในชาติ ที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยสันติวิธีให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง

8. ปัญหาเกี่ยวกับอาวุธสงคราม ในช่วงยุคหลังสงครามเย็นสงครามที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นสงครามขนาดเล็กในลักษณะของปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศโดยอาวุธที่ใช้เป็นอาวุธขนาดเล็ก ทั้งนี้อาวุธขนาดเล็กนอกจากจะใช้ในสงครามดังกล่าวแล้ว ยังได้แพร่กระจายและถูกนำไปใช้ในการก่อปัญหาอาชญากรรม หรือใช้ในการสร้างอิทธิพลขององค์กรอาชญากรรม รวมทั้งถูกนำไปใช้ในขบวนการค้ายาเสพติดและการต่อต้านอำนาจรัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

9. ปัญหาผู้มีอิทธิพล ผู้มีอิทธิพลเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตนด้วยการกระทำการด้วยตนเองหรือใช้จ้างวาน สนับสนุนการกระทำการใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรืออยู่เหนือกฎหมาย ซึ่งผลของการกระทำนั้นเป็นการบ่อนทำลายเศรษฐกิจสังคมและการเมืองขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือทำลายคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมของกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่สำคัญได้แก่

9.1 กลุ่มผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

9.2 กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบขนสินค้าหนีภาษี น้ำมันเถื่อน น้ำมัน ปาล์มเถื่อนและบุหรี่ยาเถื่อน

9.3 กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบจัดให้มีบ่อนการพนัน โต้ะพนันบอล หวยใต้ดินและตู้เกมสไฟฟ้า

9.4 กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบค้าผู้หญิงและเด็ก การบังคับค้าประเวณี และโสเภณีเด็ก

9.5 กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบนำคนเข้า-ออก และอยู่ในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย

10. ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งที่ได้ใช้อัตลักษณ์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญและยังคงมีพลังในพื้นที่มาสร้างเป็นเงื่อนไขโดยนำเรื่องประวัติศาสตร์และเชื้อชาติมาร้อยเรียงเข้ากับศาสนา เพื่อสร้างความรู้สึกลึกซึ้งแปลกแยกและความชอบธรรมในการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านเจ้าหน้าที่รัฐ พร้อมกับได้มีการผสมผสานรูปแบบของสงครามการก่อความไม่สงบและสงครามกองโจรเข้าด้วยกัน โดยได้ใช้วิธีการควบคุมมวลชนด้วยการสร้างความหวาดกลัว จากการก่อเหตุเพื่อกำจัดบุคคลที่มีอัตลักษณ์แตกต่างออกไปรวมทั้งบุคคลที่มีความรู้สึกแปลกแยกไปจากกลุ่มของตัวเองด้วยการประยุกต์ใช้ยุทธวิธีการก่อการร้ายเพื่อสร้างภาพความโหดเหี้ยมและทารุณให้ปรากฏตามสื่อมวลชน รวมทั้งดึงความสนใจจากองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายสุดท้ายในการยกระดับเข้าสู่เวทีสากล อย่างไรก็ตามสภาพของปัญหานอกจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงแล้ว ยังปรากฏเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล ยาเสพติดและการค้าของเถื่อนซึ่งมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ในรูปแบบของภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ นอกจากนี้สภาพของสังคมจิตวิทยาที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมตลอดจนการค่อย ๆ โอกาส ทั้งทางด้านการศึกษาและการพัฒนาพื้นที่รวมทั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ ยังทำให้สภาพของปัญหามีความซับซ้อนและเชื่อมโยงในหลายมิติ การยุติสถานการณ์การก่อเหตุรุนแรงฝ่ายรัฐจะต้องได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชนในการร่วมกันต่อต้านการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ทุกรูปแบบพร้อมกับการปฏิบัติทางทหารในเชิงป้องกัน หรือกดดันด้วยการถอดถอนแกนนำในระดับหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยและความสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

11. ปัญหาชนกลุ่มน้อย แรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมือง ปัญหาจากคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย กำหนดเป็น 2 กลุ่มได้แก่

11.1 กลุ่มที่จะเข้ามาใหม่ ได้แก่ ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่จะเข้ามาใหม่ทุกกลุ่ม

11.2 กลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่

11.2.1 กลุ่มที่อยู่มานาน ซึ่งยังมีสถานะตามกฎหมายไม่ชัดเจน/สถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

11.2.2 กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีประเด็นปัญหาความมั่นคง ประกอบด้วย

1) ผู้หลบหนีเข้าเมืองทางทะเล (โรฮิงญา) มีแหล่งที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในมุมมองของรัฐบาลพม่า ชาวโรฮิงญาเป็นพวก “ไม่มีความจงรักภักดี” เนื่องจากในอดีตมีชาวโรฮิงญากลุ่มหนึ่งต้องการสร้างรัฐอิสระขึ้นทางตะวันตกตอนเหนือ ประกอบกับมีหน้าตาเหมือนชาวบังกลาเทศส่งผลให้พม่าเชื่อว่าชาวโรฮิงญาอพยพมาจากบังกลาเทศ และเป็นพวก “ลี้ภัยอย่างผิดกฎหมาย” ด้วยทัศนคติของรัฐบาลพม่าดังกล่าว ชาวโรฮิงญาจึงไม่ได้รับการรวมเข้าไปในกลุ่มชนพื้นเมือง (Indigenous Groups) ในรัฐธรรมนูญพม่าและไม่ได้รับสัญชาติพม่า ส่วนรัฐบาลบังกลาเทศมีความเห็นเกี่ยวกับชาวโรฮิงญาว่า “แม้จะมีคนบอกว่าชาวโรฮิงญามีต้นกำเนิดมาจากบังกลาเทศแต่บังกลาเทศก็ไม่ยอมรับว่าชาวโรฮิงญาเป็นพลเมืองของประเทศ” ประเทศที่เป็นเป้าหมายเดินทางของชาวโรฮิงญาคือกลุ่มประเทศมุสลิม ได้แก่ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งการเดินทางไปประเทศที่หมายจะต้องผ่านประเทศไทย สถานการณ์ปัจจุบันทั้งประเทศต้นทางและประเทศปลายทางไม่มีประเทศใดยินดีให้ชาวโรฮิงญาอยู่ในประเทศ

2) กลุ่มคนหลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ ได้แก่ ผู้หลบหนีเข้าเมืองทั่วไปซึ่งจะต้องดำเนินการส่งกลับตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ได้แก่ ชาวเกาหลีเหนือ ชาวจีน โดยใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านหรือเข้ามากระทำผิดกฎหมายในไทย ในปัจจุบันกลุ่มที่มีปัญหามากคือกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวเกาหลีเหนือ มีเป้าหมายการเดินทางคือประเทศเกาหลีใต้โดยใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่าน มีสถิติการหลบหนีเข้าเมืองทางจังหวัดเชียงรายที่เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่รัฐบาลไทยยังไม่มีมาตรการในระดับประเทศ

3) กลุ่มผู้หนีภัยจากการสู้รบ หมายถึง ผู้หนีภัยสงครามรวมถึงผลกระทบจากสงคราม คือประชาชนที่อยู่ท่ามกลางการสู้รบระหว่างกองทัพรัฐบาลทหารพม่ากับกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย และได้หลบหนีเข้ามาลี้ภัยอยู่ในประเทศไทย ทั้งนี้จำนวนผู้หนีภัยจากการสู้รบเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวตามแนวชายแดน ไทย - พม่า ในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จ.แม่ฮ่องสอน จ.ตาก จ.กาญจนบุรี และ จ.ราชบุรี ประชากรในพื้นที่พักพิงฯ มีประมาณ 130,000 คน ทั้งนี้ปัญหาในขณะนี้คือ ประชากรในพื้นที่พักพิงฯ มีจำนวนลงที่ ทั้งๆ ที่มีการดำเนินการส่งไปประเทศที่สามเป็นระยะ ๆ เนื่องจากอัตราการเกิดของเด็กเกิดใหม่สูงมากและมีประชากรแฝงจากฝั่งพม่าเข้ามาอาศัยในพื้นที่พักพิงฯ จำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบออกมาขายแรงงาน การก่ออาชญากรรม และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

4) กลุ่มจำเป็นต่อเศรษฐกิจ/แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) การแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมีการดำเนินการมากกว่า 10 ปี ด้วยการผ่อนผันโดยการเปิดจดทะเบียนมาแล้วหลายครั้งและยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้จากการประมาณการเชื่อว่าปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย ประมาณ 3 - 4 ล้านคน กระจายตัวอยู่ในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ จังหวัดที่มีความหนาแน่นมาก ได้แก่ จ.ระนอง จ.สมุทรสาคร จ.สมุทรปราการ จ.เชียงใหม่ จ.ตาก จ.ภูเก็ต กรุงเทพฯ และปริมณฑล

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ม.ป.ป. : 5 - 7) ได้สรุปภัยคุกคามเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ภัยคุกคามทางทหาร คือ ภัยที่เกิดจากการรุกรานด้วยกำลังทหารจากภายนอกประเทศ ซึ่งในอนาคตมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดจากความขัดแย้งระดับต่ำในลักษณะของสงครามจำกัด ซึ่งจะสามารถพัฒนาไปสู่การใช้กำลังทหารขนาดใหญ่ได้ ถ้าหากมิได้รับการแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่

2. ภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร คือ ภัยคุกคามที่ไม่มีผลกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งดินแดนโดยตรง แต่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านพร้อมกัน ทั้งด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม มีความสลับซับซ้อนและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและอาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้ สรุปได้ดังนี้

2.1 ภัยคุกคามที่เกิดจากความยากจนและไร้เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศรอบบ้านก่อให้เกิดปัญหา ดังนี้

2.1.1 ปัญหาเสถียรภาพเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไข เพราะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรบุคคลของชาติโดยตรง ทำให้คนไทยมีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ลดลง นอกจากนั้นยังส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ทำให้ศักยภาพของประเทศไทยในภาพรวมลดลง

2.1.2 ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัจจุบันมีมากกว่าหนึ่งล้านคน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เข้ามาแย่งงานคนไทยทำ เป็นพาหะนำโรคติดต่อ และก่ออาชญากรรมต่าง ๆ นอกจากนั้นอาจจะแอบแฝงเข้ามาหาข่าวทั้งฝ่ายต่อต้านและฝ่ายไทยในรูปแบบต่าง ๆ หรือปฏิบัติการบ่อนทำลายก่อวินาศกรรมเป้าหมายทางทหารและฝ่ายพลเรือนของฝ่ายเรา เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของประเทศของตนในยามสงครามซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว

2.1.3 ปัญหากองกำลังต่างชาติติดตามและปฏิบัติการต่อเป้าหมายที่เป็นกลุ่มต่อต้านลึกเข้ามาในเขตประเทศไทยและมีผลกระทบต่อทรัพย์สินและชีวิตของคนไทย สร้างความขัดแย้งให้กับรัฐบาลทั้งสองประเทศรวมทั้งทำลายเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของตำรวจและทหารไทย ตลอดจนความน่าเชื่อถือต่อสถาบันกองทัพของประชาชน

2.1.4 ปัญหาอาชญากรรมตามแนวชายแดน ได้แก่ กองโจรติดอาวุธที่เข้ามาปล้นฆ่าข่มขืนราษฎรไทยตามแนวชายแดน ขโมยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ลักลอบค้าอาวุธสงคราม และการลักลอบค้าของผิดกฎหมายอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาการประมง ปัญหาการกระทำเยี่ยงโจรสลัด ปัญหาบุคคลสองสัญชาติ และปัญหาค้าแรงงานผิดกฎหมาย

2.1.5 ปัญหาผู้หนีภัยจากการสู้รบและกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนมากจะเข้ามาอาศัยและใช้ประเทศไทยในการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลของตน ซึ่งจะสร้างความหวาดระแวงและนำมาซึ่งปัญหาอื่น ๆ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นอุปสรรคต่อผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไทยควรจะได้รับความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการเจรจาแก้ไขปัญหาดังกล่าว ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

2.2 ภัยคุกคามที่เกิดจากปัญหาเส้นเขตแดนที่ยังไม่มีความชัดเจนทั้งเขตแดนทางบกและทางทะเล ซึ่งจะนำมาสู่การแย่งชิง ปกป้องแหล่งผลประโยชน์แห่งชาติทั้งทางบกและทางทะเล นอกจากนี้การกระทำรุนแรงต่อเรือประมงไทยบริเวณพื้นที่เสื่อมโทรมทางทะเล อาจก่อให้เกิดการเผชิญหน้ากันทางทหารและเกิดการกระทบกระทั่งกันจนลุกลามเป็นปัญหามหาชนได้ ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขที่เหมาะสม

2.3 ภัยคุกคามที่เกิดจากจุดอ่อนภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของคนในชาติ ประเทศไทยยังมีปัญหาหรือจุดอ่อนภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของคนในชาติ เป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องหาทางแก้ไข หรือจัดปัญหาให้หมดไปโดยเร็ว ดังต่อไปนี้

2.3.1 ปัญหาที่เกิดจากลัทธิการก่อการร้าย ได้แก่ การก่อการร้ายภายในประเทศ แม้ว่าจะลดระดับความรุนแรงลงแต่ยังคงมีความเคลื่อนไหวอยู่ในประเทศและพยายามคงสภาพกองกำลังติดอาวุธไว้เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ดำรงอิทธิพลอยู่ในพื้นที่ ทั้งยังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่เป็นรูปแบบของการประสานผลประโยชน์กับกลุ่มอิทธิพลในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การก่อการร้ายสากลประกอบด้วย การปฏิบัติการ (คุกคามหรือใช้ความรุนแรง) ของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มุ่งหวังตามเงื่อนไขข้อเรียกร้องทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่วนใหญ่จะปฏิบัติการล่องล้าเขตแดนหรือเกี่ยวพันกับชาติอื่นๆ

ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์แห่งชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของชาติ ทั้งทางด้านการเมืองและการป้องกันประเทศ

2.3.2 องค์การเอกชนกลุ่มต่าง ๆ ที่มีการดำเนินกิจกรรมการเคลื่อนไหวโดยการเรียกร้องสิทธิและไม่ยอมรับการดำเนินการแก้ไขปัญหของรัฐบาล ทำให้อาจส่งผลกระทบต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

3. ภัยจากสาธารณภัยขนาดใหญ่และภัยพิบัติต่างๆ คือ ภัยที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในลักษณะของสาธารณภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย และไฟไหม้ป่า เป็นต้น หรือเป็นอุบัติเหตุที่เป็นผลจากการกระทำด้วยน้ำมือมนุษย์ ได้แก่ อาคารถล่ม โรงงานอุตสาหกรรมระเบิด การก่อวินาศกรรม การทำลายสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศทั้งทางบกและทางทะเล เป็นต้น ซึ่งการเกิดสาธารณภัยและอุบัติเหตุขนาดใหญ่ในประเทศมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นสูงและมีความรุนแรง ทำลายชีวิตและทรัพย์สินของราษฎร นอกจากนี้ปัญหาการทำลายสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติก็เป็นปัจจัยเร่งตัวหนึ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยและอุบัติเหตุต่าง ๆ อีกด้วย

คริสต แอบบอต , พอล โรเจอร์ส และ จอห์น สโลโบดา (Chris Abbott, Paul Rogers and John Sloboda. Online. 2006.) ได้แบ่งภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่สำคัญ ๆ ออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change) ผลจากการใช้พลังงานจากซากฟอสซิลที่ส่งผลให้เกิด “ ผลกระทบเรือนกระจก ” (Greenhouse Effect) ทำให้หลายประเทศกำลังมุ่งไปที่พลังงานนิวเคลียร์ โดยแท้ที่จริงแล้วพลังงานนิวเคลียร์กลับไม่ใช่คำตอบที่แท้จริงเพราะการใช้พลังงานนิวเคลียร์กันอย่างแพร่หลายกลับกลายมาเป็นแนวโน้มที่ก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเทคโนโลยีและอาวุธนิวเคลียร์ ดังนั้นถ้าต้องการสร้างความมั่นคงที่ยั่งยืนให้เกิดขึ้นแล้วมนุษย์ควรที่จะพยายามหาพลังงานด้านอื่น ๆ มาทดแทนพร้อม ๆ ไปด้วยการรณรงค์ในเรื่องของการประหยัดพลังงานและใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า

2. การแข่งขันแย่งชิงทรัพยากร (Competition Over Resources) เป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่เกิดจากการบริโภคทรัพยากรธรรมชาติอย่างมหาศาลที่ก่อให้เกิดการแสวงหาและแย่งชิงเพื่อที่จะครอบครองแหล่งพลังงาน ได้แก่ การเข้ารุกรานและยึดครองอิรักของสหรัฐฯ ภายใต้กรอบของการพัฒนาและครอบครองอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction – WMD) ตามที่สหรัฐฯ กล่าวอ้าง แต่ปรากฏว่าหลังจากเข้าทำการยึดครองแล้วกลับปรากฏว่าไม่มีอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงตามที่กล่าวอ้างแต่ประการใด

3. การเกิดขึ้นของชนกลุ่มน้อยของชนหมู่มาก (Marginalisation of the Majority World) จากสภาพเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรงก่อให้เกิดการกระจุกตัวของความเจริญและความมั่งคั่งส่งผลให้เกิดความแตกต่างในแง่ของคุณภาพชีวิตมีช่องว่างระหว่างกลุ่มต่าง ๆ อันนำมาซึ่งความรู้สึกที่ไม่เท่าเทียมกัน ความอิจฉา โกรธ เกลียดชัง เอารัดเอาเปรียบ ความรู้สึกแปลกแยก และในที่สุดก็มีการแสดงออกที่ต่างกัน ทำให้บางกลุ่มใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือในการต่อรองหรือสร้างความเท่าเทียม ได้แก่ การอพยพย้ายถิ่นฐานของชนกลุ่มน้อยในประเทศต่าง ๆ กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี และการก่อการร้าย เป็นต้น ดังในปัจจุบันปัญหาของการก่อการร้ายได้แพร่กระจายจนไม่สามารถทำการควบคุมได้และผู้ที่เสียชีวิตจากการติดเชื้อเอชไอวีมีมากกว่าผู้ที่เสียชีวิตจากการก่อการร้าย

4. การขยายอิทธิพลทางทหาร (Global Militarization) ถึงแม้สงครามเย็นยุติลงส่งผลให้เหลือขั้วอำนาจเดียวซึ่งน่าที่จะเป็นผลดีและลดการสะสมอาวุธของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แต่สถานการณ์ไม่ได้เป็นเช่นนั้นทั้งนี้เพราะสหรัฐฯ เองกลับพยายามที่จะก้าวขึ้นเป็นมหาอำนาจชาติเดียว จึงส่งผลให้เกิดการขยายอิทธิพลทางทหารอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้กลไกของระบบอาวุธนิวเคลียร์ก็ไม่ได้จางหาย มีหลายประเทศกลับเริ่มมาองการพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ และรวมไปถึงอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction) อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ อาวุธชีวภาพและอาวุธเคมีที่หลาย ๆ ประเทศมองข้ามไป สำหรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ด้านอื่น ๆ เช่น ภัยคุกคามในเรื่องของการระบาดวิทยา (Epidemiology) ภัยคุกคามที่มีต่อสารสนเทศ (Information) อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) ภัยคุกคามที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) และภัยคุกคามด้านภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) เป็นต้น อย่างไรก็ตามการเกิดขึ้นมาของภัยคุกคามรูปแบบใหม่นั้นไม่ได้หมายความว่าภัยคุกคามในรูปแบบเดิมจะหมดไป ประเทศหลายประเทศในโลกยังคงอยู่ในสถานะของความเสี่ยงที่อาจจะมีสงครามเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

สรุปในการวิจัยนี้จะใช้แนวคิดภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของสำนักนายกรัฐมนตรีน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้แก่

1. ปัญหายาเสพติด ซึ่งมีการลำเลียงผ่านจังหวัดชายฝั่งทะเลและเป็นแหล่งซื้อขายในจังหวัดที่เป็นท่าเรือประมง
2. ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่มักอพยพทางเรือและลักลอบเข้าเมืองพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ซึ่งมีแรงงานต่างด้าว ชาวเมียนมาร์ ชาวกัมพูชา และชาวลาวที่ลักลอบเข้ามาขายแรงงาน
3. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อเขตแดน

4. ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ เป็นประเด็นปัญหาที่ให้ความสำคัญทั้งสาธารณสุขที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งเชื่อมโยงกัน

5. ปัญหาโรคระบาด ซึ่งในอนาคตจะมีโรคระบาดอุบัติใหม่เกิดขึ้นโดยเฉพาะโรคติดต่อทางการหายใจ และคาดว่าจะมีโรคอุบัติซ้ำอีกจากโรคดั้งเดิมที่เคยระบาดและจัดเป็นภัยร้ายแรงในอดีต

แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม

มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมไว้หลากหลาย ดังนี้

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ออนไลน์. ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของคำว่า พร้อม ไว้ดังนี้ คำแสดงกิริยาร่วมกัน ได้แก่ ร้องเพลงพร้อมกัน ประมือพร้อมกัน หรือในเวลาเดียวกัน ไปพร้อมกัน ถึงพร้อมกัน โดยปริยายหมายความว่า ครบครัน ได้แก่ งานพร้อม ดีพร้อม เตรียมพร้อม เสร็จ พร้อมแล้ว เตรียมครบถ้วน

ประคับศรี หุ่นทอง (2547 : 12) สรุปไว้ว่า ความพร้อม หมายถึง สภาวะที่บุคคลพร้อมด้วยประการทั้งปวงที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างได้ผลดีที่สุด ความพร้อมในการปฏิบัติงานจึงหมายถึง สภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะทำงานอย่างได้ผลดีที่สุด

เพชรณี หลวงจันทร์ดวงศ์ (2555 : 29) สรุปไว้ว่า ความพร้อม หมายถึง สภาวะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย วุฒิภาวะ ประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก ตั้งใจและสามารถที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ โดยมีการเตรียมการวางแผนในการทำงานไว้ล่วงหน้าแล้ว

ภพพน เข้มทอง (2556 : 45) สรุปไว้ว่า ความพร้อม หมายถึง องค์ประกอบสภาพที่ครบครันสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย ทางด้านสภาพจิตใจ จนเกิดความพอใจสามารถที่จะกระทำภารกิจให้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างราบรื่นด้วยศักยภาพที่มีอยู่ตนเอง

วิกรม อาริราษฎร์ (2547 : 7) สรุปไว้ว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สามารถลุล่วงและสำเร็จภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นฤมล สุมรรคา (2554 : 7) สรุปไว้ว่า การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัวเองก่อนกระทำการ หรือทำงานที่จะทำหรือได้รับมอบหมาย เป็นการทำความเข้าใจในงานที่จะทำ ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับงาน และหน่วยงานที่จะเข้าร่วมปฏิบัติในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้ามีการศึกษาเตรียมการรัดกุมมาก มีความเข้าใจกับระบบและงานมาก ก็จะมีความพร้อมมาก

วัชรวรรณ ดวงสะเก็ด (2555 : 9) สรุปไว้ว่า การเตรียมความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมบางอย่างเพื่อให้เกิดความมั่นใจและตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติหรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะทำงานหรือกระทำการกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

Thorndike (1975: 60 - 62) สรุปไว้ว่า กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรืออูติภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานและประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาทสมองกล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

Hersey and Blanchard (1993 : 189 - 190) สรุปองค์ประกอบหลักของความพร้อมมี 2 ประการ คือ ด้านความสามารถ (Ability) ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์ ส่วนอีกด้าน คือ ความเต็มใจ (Willingness) ประกอบด้วย การให้คำมั่นสัญญา หรือความผูกพัน แรงจูงใจในการทำงาน และความมั่นคง

Downing and Thackray (1971 : 14 – 16) ได้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่ การบรรลุนิติภาวะทางด้านร่างกายทั่วไป เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประสบการณ์ด้านสังคมและครอบครัวสภาพแวดล้อมรอบตัวที่แตกต่างกัน เป็นต้น
3. องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ ได้แก่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และความปรารถนาที่จะเรียนรู้ เป็นต้น
4. องค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ ความพร้อมด้านความสามารถในการรับรู้ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น

นุชนารถ นาคคำ (2547 : 18 - 23) ได้สรุปองค์ประกอบของความพร้อม ดังนี้

1. ความพร้อมของระบบองค์การ (Organization)

องค์การ หมายถึง กลุ่มคนที่สร้างขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ระบบองค์การ หมายถึง โครงสร้างทางสังคมที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อประกอบกิจกรรมของบุคคล เป็นการกำหนดนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน ตลอดจนการดำเนินการจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและนำไปสู่ความสำเร็จของการ

ดำเนินการ ทั้งนี้ระบบองค์การประกอบด้วย การวางนโยบายเพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันและการจัดการเพื่อตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ความพร้อมของนโยบาย (Policy) หมายถึง แนวทาง ทิศทาง และกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย โดยมีการระบุถึงวิธีการที่จะนำไปสู่เป้าหมายซึ่งมีกระบวนการดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning) การคิดการล่วงหน้า หรือกำหนดกิจกรรม และจะต้องทำหรือหาวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงใคร หน่วยงานใด ทำเมื่อไร ที่ไหนและจะต้องมีปัจจัยอะไรในการสนับสนุนเท่าใด จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้และได้ผลตามที่ต้องการ

2.2 การเตรียมการหรือเตรียมแผนปฏิบัติการ (Organizing and Preparing Operation Plan) คือ การเตรียมความพร้อมที่จะเข้าปฏิบัติงานได้ทันทั่วทั้งกับเวลาที่เริ่มต้นปฏิบัติ เป็นเรื่องของบริหารจัดการ ทำแผนสนับสนุนทรัพยากรให้แก่หน่วยปฏิบัติให้เพียงพอที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับผิดชอบ งบประมาณและเครื่องมือเข้าด้วยกัน หากเป็นงานประจำก็ต้องออกระเบียบปฏิบัติที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการได้

2.3 การมีแผนงานและระเบียบปฏิบัติงาน (Direct and Supervising) คือ การนำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมาให้ผู้ร่วมงาน การออกคำสั่ง การชี้แจง และการอธิบายให้แก่ทุกคนที่รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถทำงานได้ถูกต้องตามเจตนารมณ์และแผนที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นนักจัดการหรือผู้บริหารยังมีหน้าที่กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติเป็นระยะ ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้คำแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

2.4 การประสานงาน (Coordination) คือ การแสวงหาความร่วมมือ และการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวงจรเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้หน่วยงานของตนสามารถทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น หรือชุมชนได้อย่างกว้างขวาง มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์

2.5 การประเมินผล (Evaluation) คือ การประเมินเพื่อแก้ไขปรับปรุงความสามารถในการปฏิบัติงานของตนหรือหน่วยงานของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ผลงานของหน่วยงาน ปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานสิ่งเหล่านี้จะมาจากกระบวนการรายงานย้อนกลับ (Feedback) การรายงานบางอย่างมีความซับซ้อนที่ต้องมาวิเคราะห์หาสมมติฐานที่แท้จริงก่อนที่จะคิดหาวิธีการที่ดีกว่ามาปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

3. ความพร้อมของบุคลากร (Personnels)

ความพร้อมของบุคลากร หมายถึง การเตรียมตัวเพื่อจะเจริญงอกงามหรือการที่จะก้าวหน้าต่อไปและมีอีกความหมายว่าความพร้อม คือ ลักษณะทั้งหมดในตัวบุคคลที่สามารถรวบรวมขึ้นเป็นเครื่องมือเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง การจัดการที่ดีจำเป็นต้องได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่จำเป็นมาบรรจุในตำแหน่งหน้าที่ที่กำหนดไว้ การเตรียมบุคลากรให้พร้อมที่จะเข้าปฏิบัติงานได้ทันทั่วทั้งที่ เรียกว่า การวางแผนกำลังคน ซึ่งหมายถึง การเตรียมบุคลากรทั้งในด้านจำนวนและคุณภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ การสร้างความพร้อมของบุคลากร ได้แก่

3.1 การฝึกอบรม (Training) หมายถึง การพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านสารสนเทศและทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างได้ผล โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมที่จัดไว้เป็นรูปแบบมีมาตรฐานและการประเมินผลที่เป็นที่ยอมรับ

3.2 การศึกษา (Education) หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน

3.3 การพัฒนา (Development) หมายถึง กระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น การวางแผนกำลังคนนี้มีความจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อม เพราะหากขาดบุคลากรทั้งในด้านปริมาณหรือคุณภาพ หรือขาดการพัฒนาบุคลากรก็จะทำให้การดำเนินการขององค์กรไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ในตัวเอง จะสังเกตเห็นได้และสามารถที่จะวัดได้นำมาพัฒนาได้ง่าย ได้แก่ ความรู้สาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมา (Knowledge) และส่วนของทักษะ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่างๆ (Skill) สำหรับคุณลักษณะอื่น ๆ (Other Characteristics) ของบุคคลนั้นๆ เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self Image) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และแรงจูงใจ (Motive)

ดังนั้น องค์ประกอบที่จำเป็นในการปฏิบัติงานจะประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ (Other Characteristics) ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

4. ความพร้อมด้านทรัพยากร (Resource)

ทรัพยากร หมายถึง เงินและวัสดุอุปกรณ์อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารงานของทุกกิจกรรมเงิน เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านจำนวนและเวลา ที่ถูกต้องสอดคล้องกัน ดังนั้น การพิจารณาแหล่งเงิน การจัดสรรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องได้สัดส่วนการควบคุมการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขณะเดียวกันต้องสนับสนุนให้งานราบรื่นและบรรลุเป้าหมายได้ วัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการในที่นี้ รวมถึงสถานที่ปฏิบัติงาน สถานที่บริการที่เหมาะสม ทันสมัยเพียงพอและมีประสิทธิภาพที่จะสามารถช่วยให้การดำเนินงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ อย่างได้ผล

5. ความพร้อมของชุมชน (Community)

ความพร้อมของชุมชนหมายถึง การมีส่วนร่วม มีส่วนรับผิดชอบ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม หมายถึง การกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงสถานการณ์ของตนเอง เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใต้การกำหนดและดำเนินการของประชาชนเอง โดยกระบวนการของการมีส่วนร่วมนั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการค้นหา กำหนด ปัญหา หาสาเหตุของปัญหา วิธีแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและการประเมินผลการดำเนินการเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปัญหายุทธศาสตร์รูปแบบใหม่

มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปัญหายุทธศาสตร์รูปแบบใหม่ไว้ ดังนี้

สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ (ม.ป.ป. : 13-19) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2556-2560) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมที่ครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพโดยมุ่งเน้นการมีภูมิคุ้มกัน การป้องกัน การลดเงื่อนไขของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย ด้วยการใช้กระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันประเทศ ในการจัดการปัญหายุทธศาสตร์รูปแบบใหม่ ร่วมกันทั้งในระดับกระทรวง/กรม ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์รองรับ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์พัฒนากำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ได้แก่

1.1 เสริมสร้างให้คนและชุมชนมีจิตสำนึกด้านความมั่นคงและมีศักยภาพตลอดจนภูมิคุ้มกันอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุน ส่งเสริม และเสริมสร้างการพัฒนาคน ชุมชน หมู่บ้าน

บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ให้กับผู้นำชุมชนและหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่ม/องค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคม รวมทั้งผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อสร้างผู้นำชุมชนด้านความมั่นคงตลอดจนประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดชั้นใน จังหวัดชายแดนและจังหวัดชายฝั่งทะเล ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้สอดคล้องกับความต้องการของคนและชุมชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเวทีการจัดทำแผนระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนถึงมิติปัญหาความมั่นคงที่กระทบต่อตนเองและชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันระดับประชาชนและชุมชน

1.3 ส่งเสริมให้คนและชุมชนในพื้นที่ชายแดน พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่งสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้คนบริเวณพื้นที่ชายแดนเรียนรู้ภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ให้พัฒนาความรู้และทักษะตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อให้เป็นครูสอนเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อเสริมเจ้าหน้าที่หลักทางการศึกษา รวมถึงให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สร้างอาชีพและรายได้บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขพื้นฐานเพื่อป้องกันโรคติดต่อชายแดน ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชายแดน เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในจังหวัดมีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนและเครือข่ายประชาสังคมในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ร่วมดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

1.5 ส่งเสริมความรู้ สร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดนและแสวงหาแนวทางลดเงื่อนไขความขัดแย้งการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติของคนในพื้นที่และนอกพื้นที่โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.6 พัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐและสร้างขวัญกำลังใจ ค่าตอบแทนที่เหมาะสม โดยเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานในระดับตำบล อำเภอ ในพื้นที่ห่างไกลหรือเป็นพื้นที่เสี่ยงชายแดนและทางทะเล

1.7 ส่งเสริมและขยายผลการพัฒนาโครงการตามแนวพระราชดำริ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของคน ชุมชนและพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ได้แก่ โครงการหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดน โครงการหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ

2. ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ได้แก่

2.1 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดระบบป้องกัน เพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนให้ครอบคลุมพื้นที่ทางบกและทางทะเลที่สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการค้าชายแดนและความเป็นมิตรของประชาชนชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ดำเนินการจัดระเบียบชุมชนและเสริมสร้างระบบหมู่บ้านเข้มแข็งให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ จังหวัดชายแดน จังหวัดชายฝั่งทะเลรวมทั้งเกาะแก่งและจังหวัดชั้นใน โดยมุ่งเสริมความเข้มแข็งของระบบหมู่บ้านชายแดนเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) เป็นลำดับแรก และพัฒนากลไกของหมู่บ้านทั่วไป คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) กลุ่มอาสาสมัคร กลุ่มพลังมวลชน ไทยอาสาป้องกันชาติทางทะเล (ทสปช.) ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน การฝึกอบรมกำลังประชาชน เพื่อความมั่นคงทางทะเล การฝึกอบรมวิทยุมุดน้ำวิญญู กลุ่มชาวประมง และองค์กรชุมชนต่างๆ ให้มีความพร้อมและสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับชุมชนและหมู่บ้าน

2.3 เสริมสร้างระบบป้องกันชายแดน ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง โดยวางแผนและกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการฝึกอบรมกำลังประชาชนของกระทรวงมหาดไทยกองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ควบคู่กับการเสริมสร้างระบบประชากรให้มีความรู้พื้นฐานด้านความมั่นคงและจิตสำนึกความมั่นคง และนำการพัฒนาอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนของหน่วยงานด้านเศรษฐกิจและสังคมเข้าไปพัฒนาคนและชุมชนในหมู่บ้านตำบลเป้าหมายในคราวเดียวกัน

2.4 ดำเนินการจัดและพัฒนาให้มีระบบการแจ้งเตือนและระบบเฝ้าตรวจทั้งทางบกและทางทะเลในลักษณะเครือข่าย (Network) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และนำระบบภูมิสารสนเทศมาสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถการป้องกันและ

ปราบปรามไม่ให้เกิดปัญหาความมั่นคง ได้แก่ การมีเครือข่ายเฝ้าระวังและระบบตรวจการณ์ปัญหาความมั่นคงบริเวณช่องทางสัญจรข้ามแดนและช่องทางทางธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล ทำข้าม เป็นต้น เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิกอาเซียน

2.5 สนับสนุนและพัฒนาระบบสื่อสารให้พร้อมใช้งานควบคู่กับเสริมสร้างความรู้ของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนโดยการร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการสื่อสารของฝ่ายทหาร ฝ่ายปกครอง และหน่วยงานในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในการแจ้งเตือน เฝ้าระวัง ประชาสัมพันธ์และปฏิบัติการจิตวิทยา (Information Operation) เพื่อให้คนและชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้ร่วมมือระวังป้องกัน รวมถึงประโยชน์ในการสื่อสารเพื่อพัฒนาเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง

2.6 พัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดนทั้งทางบกและทางทะเล ให้สามารถป้องกันและควบคุมการลักลอบเข้าเมือง และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของไทย ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ และการค้าสิ่งที่เป็นโทษต่อชีวิตและสังคม รวมทั้งการนำสิ่งของผิดกฎหมายและสินค้าหนีภาษี และการเคลื่อนไหวกของกลุ่ม/ขบวนการที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง ตลอดจนดำเนินการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดในการป้องกัน สกัดกั้นและระงับยับยั้งการกระทำผิดกฎหมาย

2.7 เร่งดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคงหรือควบคุมการใช้พื้นที่ที่มีปัญหาเขตแดน เพื่อลดการเผชิญหน้าหรือการกระทบกระทั่งกับประเทศคู่กรณี ตลอดจนปรับปรุงระบบการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่

3. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงในมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการโดยสันติวิธี ได้แก่

3.1 สนับสนุนให้มีการนำมิติวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน/ท้องถิ่นและส่งเสริมการจัดเวทีประชาคมในระดับต่าง ๆ ตามความพร้อมของแต่ละพื้นที่ทั้งในระดับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อนำมิติวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน/ท้องถิ่น มาเป็นแนวทางหลักในการดำเนินงานเสริมสร้างความมั่นคงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และภัยคุกคามความมั่นคงในระดับพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนา เนื่องจากศาสนาเป็นรากฐานของความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่ชายแดน

3.2 สนับสนุนหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญนำมิติด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน ท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยจัดเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) ตามความพร้อมของชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน กลุ่มอาสาสมัครเพื่อความมั่นคง ได้มีกิจกรรมที่นำมิติด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน ท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนชายแดนไทย และความร่วมมือระหว่างชุมชนชายแดนไทยกับชุมชนชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติโดยลดข้อขัดแย้งที่นำไปสู่ปัญหาด้านความมั่นคง

3.3 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี ได้แก่ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำองค์กรภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำภาคประชาชน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ที่จะลดระดับความรุนแรงเมื่อเผชิญกับสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันไม่ให้ความขัดแย้งอันเกิดจากการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติและ ความขัดแย้งภายในสังคม ขยายตัวไปสู่การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3.4 ส่งเสริมเวทีและประชาคมการเรียนรู้ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีและกระบวนการยุติธรรมชุมชน ทั้งในสถาบันการศึกษาและนอกสถาบันการศึกษารวมทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจและมีทักษะการจัดการความขัดแย้งในระดับชุมชนด้วยวิถีชุมชน ผสมผสานกับการเรียนรู้ กฎ กติกา ของภาครัฐ ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนานุเคราะห์ที่มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีและกระบวนการยุติธรรมชุมชน เพื่อสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดขึ้น

3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทเป็นศูนย์ประสานความร่วมมือของชุมชนในการจัดการความขัดแย้งภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ (Restorative Justice) ซึ่งเป็นกระบวนการที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียมาร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งสนับสนุนการมีคณะกรรมการไตรภาคีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้ที่ประสบความเดือดร้อน และผู้แทนภาควิชาการและสื่อมวลชนเพื่อเจรจาหาข้อยุติความขัดแย้งของคนในสังคมที่ยอมรับร่วมกันได้

3.6 ส่งเสริมให้องค์กรนอกภาครัฐที่ได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นหน่วยเจ้าภาพสร้างกลไกการเจรจาข้อยุติและทางออกในการแก้ไขข้อขัดแย้ง รวมถึงความแตกแยกในสังคมที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงและเกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

3.7 ศึกษา วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการความขัดแย้งของชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้ชุมชนให้เป็นพลังดำเนินการ และสนับสนุนการเผยแพร่แนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีของภาคประชาชนให้เกิดการเรียนรู้ของทุกภาคส่วน

3.8 ส่งเสริมการดำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้คนในท้องถิ่นมีความภูมิใจในประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ชาติไทย

4. ยุทธศาสตร์พัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความมั่นคง

4.1 สนับสนุนการพัฒนาข้อมูลและระบบฐานข้อมูลตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม ระดับภาค ระดับจังหวัด รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในทุกระดับ โดยใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและภาพถ่ายดาวเทียม รวมทั้งให้ความสำคัญกับข้อมูลสถานการณ์หรือภัยคุกคามด้านความมั่นคง ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลความต้องการของชุมชนที่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน เพื่อนำมาพิจารณาจัดทำและสนับสนุนแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับสถานการณ์และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตอบสนองความต้องการของชุมชน

4.2 พัฒนาและจัดทำข้อมูลและระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว การบูรณาการด้านการข่าวในทุกระดับของศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ (ส่วนกลางและระดับภาค) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Information Sharing) และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลนำไปสู่การแจ้งเตือนและสั่งการแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์ โดยอาจจัดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Information Sharing Center) รวมทั้งส่งเสริมการข่าวภาคประชาชน การมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อความมั่นคงเพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ ด้านความมั่นคง

4.3 สนับสนุนและเร่งดำเนินการจัดทำข้อมูลและฐานข้อมูลเรือ การจัดระเบียบ การเข้า-ออก ทางทะเล เพื่อให้เกิดการรับรู้เท่าทันสถานการณ์ทางทะเล (Maritime Domain Awareness : MDA) ของศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการ ได้แก่ การควบคุมการกระทำผิดที่อาศัยประโยชน์จากการสัญจรข้ามแดน การพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข่าวสารทางทะเล ระบบควบคุมการจราจรและความปลอดภัยทางทะเล (Vessel Traffic Service) เป็นต้น รวมทั้งสามารถใช้

ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลจังหวัด เพื่อให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลด้านความมั่นคงทั้งหน่วยงาน ส่วนกลางและหน่วยงานระดับจังหวัด

4.4 ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับระดับ วัยของประชากร โดยให้เน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้มี จิตสำนึกด้านความมั่นคง โดยคำนึงถึงความต้องการกับวิถีชีวิตของชุมชนแต่ละพื้นที่ รวมทั้ง เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคงให้กับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัคร และกลุ่ม มวลชน เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ในการพัฒนาคน ชุมชน พื้นที่ และแนวทางป้องกันและลดปัญหาที่ เกิดขึ้น

4.5 พัฒนาและส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อ เสริมสร้างความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนแนวทางพัฒนาเพื่อ เสริมความมั่นคงของชาติ และสนับสนุนการนำผลงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์กับการดำเนินงานการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในทุกระดับ

4.6 ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐในระดับนโยบาย หน่วยงานทางวิชาการสถาบัน การศึกษาหรือศูนย์วิชาการด้านความมั่นคงเป็นองค์กรกลางในการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านความมั่นคงรวมทั้งการถ่ายทอดวิชาการและองค์ความรู้สู่สาธารณะชน หน่วยงานภาครัฐ ด้านความมั่นคง และหน่วยงานที่มีภารกิจสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ การจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงของ จังหวัดและการนำไปสู่การปฏิบัติ

4.7 สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายความมั่นคง รวมทั้งสร้างช่องทางการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านความมั่นคงสู่เวทีชุมชนผ่านสถาบันการศึกษาและองค์กรทางศาสนา รวมทั้งอาจสนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ และห้องสมุดของชุมชนรวมทั้ง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต เพื่อให้การเรียนรู้ของชุมชนเป็นไป อย่างเท่าทันและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ ตลอดจนเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง หน่วยงานของรัฐในพื้นที่ระดับภาคและจังหวัดกับสภาองค์กรชุมชนและกลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อพัฒนารากฐานความมั่นคงของคนและชุมชนให้มีภูมิคุ้มกันปัญหา อย่างเข้มแข็งยั่งยืนและพัฒนาเครือข่ายดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4.8 เสริมสร้างการตระหนักรู้และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มอาสาสมัคร ผู้นำชุมชนและประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน ทักษะที่ดีที่มีต่อไทยและความต้องการของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งปรับทัศนคติและสร้างความเข้าใจของผู้นำชุมชนและท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจของหน่วยงานรัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน โดยจัดช่องทางเผยแพร่ความรู้และเวทีรับฟังความเห็น ข้อเสนอแนะหรือข้อร้องทุกข์ เพื่อกลั่นกรองข้อมูลในพื้นที่ ในการป้องกันหรือยุติข้อขัดแย้งไม่ให้ยกระดับเป็นความขัดแย้งระดับชาติ

4.9 ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยพิจารณากำหนดแนวทางส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ได้แก่ ภารกิจการรักษาความสงบเรียบร้อยชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

5. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.1 สนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนและท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนและจังหวัดชายฝั่งทะเลที่นำไปสู่ความสัมพันธที่ดีในระดับชุมชนและท้องถิ่น หรือกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขกับประเทศรอบบ้านหรือกิจกรรมที่ช่วยคลี่คลายความขัดแย้งในพื้นที่

5.2 เสริมสร้างและประสานความร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรของรัฐในระดับพื้นที่กับประเทศรอบบ้านที่มุ่งขจัดเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ ในกรอบประชาคมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของประชาคมอาเซียน

5.3 ส่งเสริมและจัดทำแผนการบูรณาการ แผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับหน่วยงานในจังหวัด รวมทั้งระหว่างหน่วยงานในประเทศของไทยกับส่วนราชการของไทยที่ตั้งสำนักงานในประเทศเพื่อนบ้าน

5.4 เร่งรัดการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่กับประเทศรอบบ้าน โดยใช้กลไกการเจรจาในระดับ ทวิภาคีบนพื้นฐานของความเคารพและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

5.5 ส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้สึที่ดี (Goodwill) ความรู้สึกชื่นชม (Sense of Appreciation) และความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในทุกภาคส่วน โดยใช้ความใกล้ชิดด้านภาษาวัฒนธรรม และประเพณี โดยเฉพาะเยาวชนของไทยกับประเทศรอบบ้านและสนับสนุน

บทบาทของภาคเอกชนและภาคประชาสังคม รวมทั้งใช้ประโยชน์จากสมาคมเพื่อมิตรภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการดำเนินนโยบายเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านจากระดับประชาชนสู่ระดับรัฐบาล

5.6 ส่งเสริมและประสานงานความร่วมมือระหว่างจังหวัดชายแดนไทยกับจังหวัดชายแดนประเทศรอบบ้าน ได้แก่ ความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดน ด้านการศึกษา ตลอดจนเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านบนพื้นฐานของการเคารพและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ภายใต้กลไกเจรจาในลักษณะทวิภาคีและระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของไทย

6. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ ดำเนินงานภายใต้กลไกการบริหารจัดการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.2547 และให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (นพข.) มอบหมายและสั่งการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 18) ได้ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยพิจารณากำหนดแนวทางส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ได้แก่ การศึกษารักษาความสงบเรียบร้อยชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556 : 34) กำหนดให้มีการพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีความทันสมัย กระชับ มีรูปแบบเรียบง่าย (Simplicity) มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว โดยปรับปรุงหน่วยงานราชการให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ ลดความซ้ำซ้อน มีความยืดหยุ่น คล่องตัวสูง สามารถปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อบทบาทภารกิจหรือบริบทในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 13) กำหนดให้ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้สอดคล้องกับความต้องการของคนและชุมชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเวทีการจัดทำแผนระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนถึงมิติปัญหาด้านความมั่นคงที่กระทบต่อตนเองและชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมกำหนด

แนวทาง การพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันระดับประชาชนและชุมชน

ถวิลวดี บุรีกุล (2551 : 7) สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการซึ่ง ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารใน ระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไป ด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีใน สังคม ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลด ค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เป็นการสร้างฉันทามติและทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วย หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่ร้ายแรงที่สุด ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมและ ช่วยให้ทราบความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความ เชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจองค์ความรู้ทางด้านผลการศึกษาที่ตรงหรือใกล้เคียงกับหัวข้อในการวิจัย พบว่ามีเอกสารงานวิจัยดังนี้

ถาวร เมืองช้าง (2558) ได้วิจัยเรื่อง ศักยภาพการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการจัดการปัญหาความมั่นคงชายแดนภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ระหว่างไทย-กัมพูชา ในกระแสดการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดตราด ใช้วิธีการศึกษา โดยการกำหนด ประชากรแบบเจาะจง และใช้การวิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method Model) เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ และการสัมภาษณ์ในการวิจัยเชิงคุณภาพ รวมทั้งการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษา พบว่า ศักยภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยและเมื่อพิจารณาผลการศึกษาเป็นรายปัญหา พบว่าด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด ได้แก่ การจัดการปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือการจัดการปัญหาอาชญากรรม และน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดการปัญหาการค้าสินค้าเถื่อน สินค้าหนีภาษีกับปัญหาการฟอกเงิน ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มศักยภาพมีแนวทาง ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ จัดตั้งกลุ่มองค์กรในท้องถิ่นเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อน สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและสร้างช่องทางสื่อสาร กำหนดอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีหน้าที่ สนับสนุนงานด้านความมั่นคง

ภาราดา ชัยนิคม (2558) ได้วิจัยเรื่องความรู้และการเตรียมความพร้อมต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้และการเตรียมความพร้อมต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีความพร้อมทั้งด้านความคิด สติปัญญา และความสามารถ อีกทั้งยังจะเป็นปัญญาชนผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศได้ในอนาคต โดยข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกภาคสนาม จากการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนมีความรู้และการเตรียมความพร้อมต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงรวม 6 ประเภท ได้แก่ ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงไซเบอร์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ และการก่อการร้าย โดยภัยดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะขยายตัวรุนแรงมากขึ้น ในขณะที่องค์ความรู้ทางด้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังคงมีลักษณะผูกขาดอยู่กับภาครัฐ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว เพื่อสร้างความมั่นคงของรัฐที่อยู่ในดุลยภาพที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

คณะกรรมการการทหาร วุฒิสภา และคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2548) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการจัดการด้านความมั่นคง : กรณีเหตุการณ์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาด้านองค์กรและการบริหารจัดการปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเน้นขอบเขตพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส วิธีการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ข้าราชการในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความมั่นคงและการพัฒนาทุกกระทรวงในระดับพื้นที่และระดับจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดหลักในการจัดการปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มาจากแนวคิดยุคสงครามเย็น ซึ่งต้องบูรณาการมิติการพัฒนาและมิติการรักษาความมั่นคงด้วยการปราบปรามเข้าด้วยกัน องค์กรในการจัดการปัญหาจึงตั้งบนหลักคิดดังกล่าวและต้องการลักษณะการบูรณาการภายใต้องค์กรเดียว พัฒนาการขององค์กรการแก้ปัญหาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เริ่มต้นจากเดิมงานพัฒนาและความมั่นคงอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรเดียว คือ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน รับผิดชอบรวมโดยศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) รับผิดชอบงานพัฒนา ส่วนหน่วยงานผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร 43 รับผิดชอบด้านการปราบปราม

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย พ.ศ. 2531 ได้แยกงานพัฒนาออกจากงานปราบปราม โดยแยกองค์กร ศอ.บต. และพลเรือน ตำรวจ ทหาร 43 ออกจากกัน ส่วนรัฐบาลทักษิณก็ตัดสินใจปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรอีกครั้งโดยให้ยุบเลิก ศอ.บต. ให้งานการพัฒนาไปบูรณาการภายใต้ระบบกลุ่มจังหวัดและตั้งองค์กรใหม่ชื่อคณะกรรมการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนงานการปราบปรามให้หน่วยปกติเป็นผู้ดำเนินการและยกเลิกหน่วยพลเรือน ตำรวจ ทหาร 43 ความรุนแรงของสถานการณ์ที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่คือ กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุข 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งรับผิดชอบบูรณาการงานพัฒนาและความมั่นคงแบบเบ็ดเสร็จ แต่จากการวิจัย พบว่า แม้ว่ารูปแบบองค์กรจะมีความสมบูรณ์เหมาะสมมีอำนาจหน้าที่บูรณาการ งบประมาณ งานและคน แต่การปฏิบัติจริงไม่สำเร็จเพราะปัญหาคือใช้วัฒนธรรมองค์กรเดียวไปครอบงำการปฏิบัติจึงไม่สามารถสร้างส่วนร่วมให้เกิดกับหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรได้ ระบบการจัดการและบุคลากรขององค์กรใช้ระบบทหารเป็นหลักบรรจบบุคลากร ส่วนงานสำคัญกับการตัดสินใจจากฝ่ายทหาร ความไม่สำเร็จของงานถูกกระทบจากระบบการเงินปัจจุบันที่เข้าไปกำกับดูแลมากเกินไปเพื่อหวังผลทางการเมืองในอนาคต

ธีรพงศ์ เมฆเฉลิม (2549) ได้วิจัยเรื่องบทบาทของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) กับภัยคุกคามในยุคโลกาภิวัตน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของ กอ.รมน. ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล บทบาทของ กอ.รมน. ตามสภาพจริง และเสนอแนะบทบาทที่เหมาะสมของ กอ.รมน. กับภัยคุกคามในยุคโลกาภิวัตน์ วิธีการศึกษา ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (in depth - interview) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ปฏิบัติงานใน กอ.รมน. จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ระดับผู้บริหาร จำนวน 7 คน และระดับผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ผู้อำนวยการกองขึ้นไป จำนวน 8 คน ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพและบทบาทของ กอ.รมน. ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลนั้น เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เคยเป็นองค์กรระดับนโยบาย รับผิดชอบวางยุทธศาสตร์การต่อสู้กับภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในและเป็นองค์กรที่แปลงนโยบายมาสู่การปฏิบัติด้วยนั้น ได้ถูกลดบทบาทลง มาเป็นองค์กรที่แปลงนโยบายด้านความมั่นคงมาสู่การปฏิบัติเพียงอย่างเดียว ในลักษณะอำนาจการประสานงาน และส่งเสริมการปฏิบัติของส่วนราชการอื่น แต่ยังเป็นองค์กรที่มีการทำงานในลักษณะการบูรณาการของพลเรือน ตำรวจ ทหาร เช่นเดิม ด้านอำนาจหน้าที่ กอ.รมน. ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน กิจกรรมโครงการที่ได้รับมอบให้ปฏิบัติ ขาดอำนาจตามกฎหมายรองรับการปฏิบัติงาน

และไม่ตรงกับภารกิจหลักของ กอ.รมน. ในเรื่องการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน โดยเน้นกระทำในภารกิจ การแก้ปัญหายาเสพติด การแก้ปัญหาผู้อพยพหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย การปฏิบัติงานส่งเสริมส่วนราชการอื่นในการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ตลอดจนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านโครงสร้างในภาพรวมต้องมีการปรับโครงสร้างให้เป็นหน่วยที่มีอัตรการจัดหน่วยที่ถาวร รับผิดชอบเรื่องความมั่นคงภายในทั้งหมด โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติงาน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหายั่งยืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method) คือจะใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เป็นหลัก และการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยใน 2 หัวข้อหลัก คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
 - 1.1 การกำหนดประชากร
 - 1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.1 การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ
 - 2.2 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม
 - 2.3 การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ
 - 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง และผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ รวมทั้งหมด 11 หน่วยงาน ได้แก่ (ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. ม.ป.ป. : 138 – 139)

1. ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี กลุ่มงานความมั่นคง
2. ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองจันทบุรี ฝ่ายความมั่นคง
3. ที่ทำการปกครองอำเภอท่าใหม่ ฝ่ายความมั่นคง
4. ที่ทำการปกครองอำเภอขลุง ฝ่ายความมั่นคง

5. ที่ทำการปกครองอำเภอนายายอาม ฝ่ายความมั่นคง
6. ที่ทำการปกครองอำเภอมะขาม ฝ่ายความมั่นคง
7. ที่ทำการปกครองอำเภอเขาคิชฌกูฏ ฝ่ายความมั่นคง
8. ที่ทำการปกครองอำเภอโป่งน้ำร้อน ฝ่ายความมั่นคง
9. ที่ทำการปกครองอำเภอสอยดาว ฝ่ายความมั่นคง
10. ที่ทำการปกครองอำเภอแหลมสิงห์ ฝ่ายความมั่นคง
11. ที่ทำการปกครองอำเภอแก่งหางแมว ฝ่ายความมั่นคง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์ “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ลักษณะของคำถามเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 1 ข้อ และคำถามปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จำนวน 5 สภาพปัญหา โดยทำการศึกษาเป็น 5 ประเด็นปัญหา ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) โดยมีหัวข้อการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องยาเสพติด จำนวน 25 ข้อ
2. เรื่องแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จำนวน 24 ข้อ
3. เรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 ข้อ
4. เรื่องสาธารณสุขขนาดใหญ่ จำนวน 19 ข้อ
5. เรื่องโรคระบาด จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ลักษณะแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 6 ข้อ

การสร้างเครื่องมือวิจัย และการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค ยุทธศาสตร์ และนโยบายความมั่นคงของชาติ ความหมายภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ความหมายของการจัดการ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องหาความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาให้ข้อมูลที่ตรง และมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางความเรียง

2. การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การศึกษานี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคง โดยสัมภาษณ์จากประชากรผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ สร้างแบบวัดระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงที่เรียกว่า Likert Scale (นฤมล สุมรรคา, 2554: 55) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน		ระดับความพร้อม
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4	หมายถึง	มาก
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2	หมายถึง	น้อย
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแปลผลและอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ จากการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่านั้นสามารถนำมาอภิปรายผลโดยระดับอันตรภาคชั้น มีดังนี้ (นฤมล สุมรรคา, 2554: 55)

จากสูตร ความกว้างของอันตรภาคชั้น = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยแต่ละระดับห่างกัน 0.8 และกำหนดความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 ถึง 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 ถึง 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 ถึง 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 ถึง 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์จะใช้วิธีการศึกษาราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีและราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ โดยแต่ละกรณีศึกษาจะใช้วิธีการดังนี้ (ชัยชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. ม.ป.ป. : 141 – 142)

การสัมภาษณ์ ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ คือ การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้นำสัมภาษณ์เจาะลึก (ตามภาคผนวก) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-informants) หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว พบปัญหาที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมให้ได้รายละเอียดที่สมบูรณ์มากขึ้น

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในกรณีที่ราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีร่วมในการจัดการตรวจสอบเสพติด การจัดทำค่ายบำบัดผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด การร่วมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยมีอุปกรณ์ช่วยเพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องการสังเกต ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เพื่อประกอบการวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกตให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่สุดในการวิจัย

การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบ ดังนี้

การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีหน้าที่ต่างกัน คือ การสัมภาษณ์ผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง และผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ ที่มีภารกิจร่วมกันในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากนั้นทำการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลงาน เรื่องความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

N	แทน	จำนวนราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรที่ใช้ศึกษา
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานหน่วยงาน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 บริบทพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี

ในการนำเสนอบริบทของจังหวัดจันทบุรีในฐานะจังหวัดชายฝั่งทะเล ผู้วิจัยจะแบ่งหัวข้อออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. บริบททางด้านประวัติศาสตร์
2. บริบททางด้านเศรษฐกิจ
3. บริบททางด้านวัฒนธรรม

4. บริบททางด้านการเมืองการปกครอง
5. บริบททางด้านจังหวัดชายฝั่งทะเล
6. โครงสร้างและบุคลากรของที่ทำกรปกครองจังหวัดและอำเภอ

บริบททางด้านประวัติศาสตร์

จันทบุรีเป็นเมืองเก่า จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เชื่อกันว่ามีอายุไม่ต่ำกว่า 1,000 ปี สร้างขึ้นโดยชนชาติของ บางตำนานก็ว่าสร้างโดยชนชาติขอม หัวเมืองเดิมตามศิลาจารึกเรียกว่า “ควนตราบุรี” ชาวพื้นเมืองเรียกว่า “เมืองกาไว” ตามชื่อผู้ปกครอง เมืองจันทบุรีเดิมตั้งอยู่บริเวณหน้าเขาสระบาป มีชนพื้นเมืองเดิมอาศัยอยู่เรียกว่า ชาวซอง มีภาษาพูดเป็นภาษาของตนเอง ซึ่งแตกต่างจากภาษาไทยและภาษาเขมร เจ้าผู้ครองเมืองที่ยิ่งใหญ่ในตำนานคือ พระเจ้าพรหมทัต (พ.ศ. 1349-1399) ครั้นถึงปี พ.ศ. 1800 ได้มีการย้ายถิ่นฐานมาสร้างเมืองใหม่ที่บ้านหัววัง ตำบลพุงทลาย ซึ่งอยู่ใกล้กับแม่น้ำจันทบุรีในปัจจุบัน

ต่อมาปี พ.ศ. 2200 ได้ย้ายมาสร้างเมืองใหม่ที่บ้านลุ่ม อยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2310 หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียกรุงให้แก่พม่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้เข้ายึดเมืองจันทบุรีเพื่อใช้เป็นแหล่งสะสมเสบียงอาหารและรวบรวมกำลังพลในการกอบกู้กรุงศรีอยุธยาคืนจากพม่า ในคราวนั้นเจ้าเมืองจันทบุรีนามว่าเจ้าขรรค์ไชยธร (ยศเจ้าเมืองจันทบุรีเดิม) ซึ่งราษฎรเลือกขึ้นเมื่อเสียกรุงศรีอยุธยา โดยหวังว่าพระยาจันทบูรจะช่วยปกป้องรักษาเมืองจันทบุรีให้อยู่รอดสืบต่อไป ได้ต่อต้านกองทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโดยได้พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้เมืองจันทบุรีอยู่รอดเป็นอิสระ รักษาแผ่นดินไว้ให้ชนชาติบูรพา แต่สุดท้ายก็ต้องพ่ายแพ้แก่กองทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยพระองค์ทรงใช้พญาช้างศึกบุกชนกำแพงเมืองจนสามารถเข้าตีเมืองเอาไว้ได้สำเร็จ เจ้าเมืองจันทบุรีได้หลบภัยไปอาณาจักรกัมพูชา จนถึงแก่สัญกรรม เมืองจันทบุรีจึงตกเป็นของสยามนับแต่นั้นเป็นต้นมา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2436 ฝรั่งเศสได้เข้ายึดเมืองจันทบุรีไว้นานถึง 11 ปีเนื่องจากสยามมีข้อพิพาทเรื่องดินแดนฝั่งขวาของแม่น้ำโขง โดยฝรั่งเศสกล่าวหาว่าสยามล่วงล้ำดินแดนอาณานิคมของฝรั่งเศส ส่วนสยามได้อ้างว่าดินแดนดังกล่าวเป็นของสยาม ฝ่ายสยามเห็นว่าจะต่อสู้ทางทหาร ฝรั่งเศสไม่ได้จึงขอเปิดการเจรจา ทางฝรั่งเศสยื่นคำขาด โดยฝ่ายสยามต้องยอมยกดินแดนที่เป็นข้อพิพาทรวมทั้งเกาะทั้งหมดในลำน้ำโขง พร้อมเงินอีกหนึ่งล้านฟรังก์และสามล้านบาท โดยจนกว่าจะดำเนินการเสร็จฝรั่งเศสจะยึดเมืองจันทบุรีไว้ก่อน แต่เมื่อทางสยามดำเนินการเสร็จ ฝรั่งเศสไม่ได้ถอนกำลังออก ฝ่ายสยามจึงต้องยอมยกเมืองตราดและเมืองประจันตคีรีเขตร์ (เกาะกง) เพื่อแลกกับเมืองจันทบุรี และอีกหนึ่งปีต่อมาสยามยอมยกเมืองพระตะบอง เสียมราฐ และศรีโสภณ เพื่อแลกเมืองตราดคืนมา แต่ฝรั่งเศสไม่ได้คืนเมืองประจันตคีรีเขตร์แต่อย่างใด ปัจจุบันเมือง

ประจันตคีรีเขตร์จึงอยู่ในอาณาเขตประเทศกัมพูชา ต่อมามีการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล จัดตั้งมณฑลจันทบุรี โดยมีเมืองจันทบุรี ระยอง และตราดอยู่ในเขตการปกครองจนถึงปี พ.ศ. 2476 ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย จึงยกเลิกมณฑลเทศาภิบาลและได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินใหม่ โดยแบ่งออกเป็นจังหวัดและอำเภอ ดังนั้นเมืองจันทบุรีจึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบันนี้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ออนไลน์ : ม.ป.ป.)

บริบททางด้านเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพของคนในจังหวัดจันทบุรี พบว่า เกษตรกรรมเป็นพื้นฐานของเศรษฐกิจ โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดจันทบุรีเกินครึ่งหนึ่งมาจากภาคเกษตรกรรม รองลงมาเป็นอุตสาหกรรม การก่อสร้าง การศึกษาและภาคส่วนอื่น ๆ ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2555 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดจันทบุรีรวมมูลค่าทั้งสิ้น 100,901 ล้านบาท คิดเป็นอันดับที่ 22 ของประเทศและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดต่อหัว 200,876 บาท ต่อปี ในส่วนของรายได้ที่แท้จริงของประชากรในจังหวัดจันทบุรีนั้น ประชากรในจังหวัดมีรายได้เฉลี่ย 7,784 บาท ต่อเดือน และมีรายจ่ายเฉลี่ย 6,655 บาท ต่อเดือน สัดส่วนของคนจนในจังหวัดจันทบุรีเมื่อพิจารณามิติของรายได้พบว่า มีประชากรร้อยละ 8.8 อยู่ในสภาวะยากจน

ภาคส่วนเกษตรกรรมเป็นภาคส่วนที่มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุดในจังหวัดจันทบุรี โดยในปี พ.ศ. 2555 ภาคส่วนเกษตรกรรมมีผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 56,262 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.76 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับย้อนหลังระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2555 จะพบว่าภาคส่วนทางด้านเกษตรกรรมในภาพรวมมีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี สำหรับภาคส่วนเกษตรกรรมที่มีความสำคัญของจังหวัดจันทบุรีส่วนใหญ่เป็นการเพาะปลูก โดยพืชที่นิยมปลูกมากในจังหวัดจันทบุรีคือพืชไม้ผล พริกไทยและยางพารา ไม้ผลที่เกษตรกรในจังหวัดจันทบุรีนิยมปลูกมากคือมังคุด ทุเรียน สละและเงาะ เนื่องจากจันทบุรีมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมสำหรับปลูกผลไม้เหล่านี้ทำให้จังหวัดจันทบุรีมีผลไม้เหล่านี้เป็นจำนวนมากและมีคุณภาพดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุเรียนซึ่งจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีการผลิตมากที่สุดในประเทศไทยผลไม้ชนิดหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงมากของจังหวัดจันทบุรีคือสละเนืวนาง โดยปลูกมากในบริเวณค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ ผลไม้ของจังหวัดจะออกสู่ตลาดในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงมิถุนายนของทุกปี อย่างไรก็ตามปริมาณผลไม้ของจังหวัดในแต่ละปีจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ หากเกิดภาวะภัยแล้งขึ้นในจังหวัด ปริมาณผลไม้ที่จะออกสู่ตลาดในปีนั้นจะมีปริมาณลดลง จังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งปลูกพริกไทยที่สำคัญมากของประเทศไทย โดยพื้นที่ปลูกพริกไทยร้อยละ 95 อยู่ในจังหวัดจันทบุรี โดยพริกไทยสามารถสร้างรายได้เข้าจังหวัดจันทบุรีปีละ

ประมาณ 30 - 60 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพื้นที่การปลูกพริกไทยลดลงเป็นอย่างมาก จากการที่เกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของดินและปัญหาด้านต้นทุนการผลิต โดยเกษตรกรเหล่านี้จะเปลี่ยนจากการปลูกพริกไทยเป็นแก้วมังกรและยางพารา

ในส่วนของยางพารานั้น หลวงราชไมตรี (ปุม ปุณศรี) เป็นบุคคลแรกที่นำยางพาราเข้ามาปลูกในจังหวัดจันทบุรีเป็นพื้นที่แรกของภาคตะวันออก ในปี พ.ศ. 2551 เกษตรกรชาวจันทบุรีปลูกยางพาราในพื้นที่ 463,799 ไร่ โดยปลูกมากที่สุด ในอำเภอแก่งหางแมว คิดเป็นร้อยละ 41.60 ของพื้นที่ปลูกยางพาราของจังหวัด แม้ว่ายางพาราจะเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรชาวจันทบุรีเป็นจำนวนมาก แต่ในหลาย ๆ ปีมักประสบปัญหาราคายางพาราลดต่ำ

การประมงของจังหวัดจันทบุรี แม้จะมีส่วนแบ่งในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดค่อนข้างน้อย (2,683 ล้านบาท) แต่เป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญของจังหวัดจันทบุรี เนื่องจากจังหวัดจันทบุรีมีชายฝั่งทะเลยาว 108 กิโลเมตรและมีแม่น้ำหลายสาย ชาวประมงในจันทบุรีมีทั้งที่จับปลาในแหล่งน้ำและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยสัตว์น้ำที่นิยมเพาะพันธุ์มากที่สุดคือกุ้ง ซึ่งมีผลผลิตรวมกันทั้งจังหวัดในปี พ.ศ. 2552 เท่ากับ 64,262 ตัน

จังหวัดจันทบุรีได้รับฉายาว่าเป็นเมืองหลวงทางด้านอัญมณีแห่งหนึ่งของโลก โดยกิจการเหมืองอัญมณีของจังหวัดจันทบุรีเริ่มเมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด แต่พบหลักฐานในจดหมายเหตุคราวพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2419 ความว่า “ได้มีราษฎรนำเอาพลไม้มะและพลอย หลากสีมาถวาย” อัญมณีที่มีชื่อเสียงมากของจังหวัดจันทบุรีมีหลายชนิด เช่น ไพลินสตาร์ บุษราคัม แต่ที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือ หับทิมสยาม ซึ่งมีชื่อเสียงมากในระดับโลก อัญมณีดังกล่าวเหล่านี้มักขุดหาจากเหมืองในบริเวณเขารอบ ๆ ตัวเมืองจันทบุรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณเขาพลอยแหวนและเขาคาบลบางกะจะ ซึ่งค้นพบอัญมณีเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันปริมาณอัญมณีที่ค้นพบในเขตจังหวัดจันทบุรีลดลงไปมาก ส่งผลให้ต้องนำเข้าอัญมณีจากต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศมาดากัสการ์ในทวีปแอฟริกา เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบให้ช่างเจียรไนพลอยในจังหวัดจันทบุรีเป็นผู้เจียรไน การซื้อขายอัญมณีในจังหวัดจันทบุรีจะทำการซื้อขายในตลาดพลอย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเมืองเก่าจันทบุรี โดยมีผู้ซื้อทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีการคาดการณ์กันว่าใน 1 สัปดาห์มีเงินสะพัดอยู่ในตลาดพลอยประมาณ 200 - 500 ล้านบาท (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ออนไลน์ : ม.ป.ป.)

ประเภทอุตสาหกรรม เนื่องจากจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่ทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ การลงทุนด้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จึงเป็นอุตสาหกรรมด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้เครื่องเรือน อาทิเช่น โรงงานผลิตผัก

ผลไม้บรรจุกระป๋อง โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน และผลิตภัณฑ์จากไม้ โรงงานผลิตยางแผ่นยางก้อน และโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตเพื่อการก่อสร้าง จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2555 มีโรงงาน จำนวน 700 แห่ง เงินทุนรวม 8,458.755 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงาน 11,136 คน อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเกษตร มีจำนวนโรงงาน 183 แห่ง รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 98 แห่ง อุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวน 97 แห่ง และ อุตสาหกรรมขนส่ง จำนวน 82 แห่ง

การค้าของจังหวัดจันทบุรี การค้าส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในครัวเรือน บริเวณย่านชุมชนเขตเทศบาลศูนย์กลางการตลาดมี 3 ลักษณะ คือ ตลาดสินค้าเกษตร มีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปตามแหล่งผลิตแต่ละอำเภอ เช่น ตลาดผลไม้ ตลาดสินค้าอุตสาหกรรม มักจะรวมอยู่ในเขตชุมชน เช่น สินค้าอัญมณี เป็นต้น ส่วนตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคประจำวัน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเป็นส่วนใหญ่เพื่อความสะดวกในการจับจ่ายใช้สอย

การท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศครบถ้วนทั้งภูเขา ป่าไม้ ทะเล อีกทั้งยังมีเรื่องราวเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ดังนั้นจึงมีสถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งเที่ยวน้ำตก เดินป่า เที่ยวทะเล ดำน้ำ รวมทั้งเที่ยวชมแหล่งประวัติศาสตร์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเจียระไนพลอยที่มีชื่อเสียงที่สุด และกว่า 80 % ของพลอยที่จำหน่ายทั่วโลก ได้รับการปรับปรุงคุณภาพและเจียระไนที่จังหวัดจันทบุรี แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ด้านประวัติศาสตร์ เช่น ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ศาลหลักเมือง วัดไผ่ล้อม ค่ายเนินวง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพนัสนิคม ด้านธรรมชาติ เช่น วนอุทยานแห่งชาติเขาแหลมสิงห์ หาดคุ้งกระเบน หาดแหลมเสด็จ หาดเจ้าหลาว ถ้ำเขาวง อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และสถานีวิจัยพัฒนาป่าชายเลนที่ 2 (บ้านท่าสอน) ด้านศาสนา เช่น วัดเขาสกิม พระพุทธบาทพลวง ด้านอื่นๆ เช่น ตลาดชายแดนไทย-กัมพูชา (บ้านผักกาด และบ้านแหลม) โอเอซิสซีวิลด์

สินค้า OTOP ที่สำคัญได้แก่ ผลไม้แปรรูป อาทิ ทุเรียนทอดกรอบ กุ้งกรอบแก้ว ขนุนอบกรอบ ชมพูหิยี่ สลัดหิยาอาหาร อาทิ พริกไทย หมูชะมวงกระป๋องเครื่องดืม อาทิ น้ำสำรอง น้ำมั่งคุด ไวน์มั่งคุด ไวน์ระกำ ไวน์องุ่น ไวน์กระเจียบอัญมณีและเครื่องประดับกล้วยไม้ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรเลื้อจันทบูรณ์ (สำนักงานจังหวัดจันทบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด. ม.ป.ป. : 19)

บริบททางวัฒนธรรม

สำหรับการศึกษาด้านวัฒนธรรมของจังหวัดจันทบุรีนั้น ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อค้นพบว่า จังหวัดจันทบุรีมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ทำให้มีประเพณีและวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยประเพณีและวัฒนธรรมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษทั้งสิ้น โดยมากแล้ววัฒนธรรมและประเพณีส่วนใหญ่ของจังหวัดนี้จะเกิดจากวิถีชีวิตและความเชื่อของคนในจังหวัด

ประเพณีท้องถิ่นที่ชาวท้องถิ่นของจันทบุรีถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลานาน สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ เช่น ประเพณีการนมัสการรอยพระบาทเขาคิชฌกูฏ หรือพระบาทพลวงเป็นเทศกาลเดือน 3 ที่ปฏิบัติกันมานานแล้ว ประเพณีการชักพระบาทของชาวหมู่บ้านตะปอน พระบาทจำลองของวัดตะปอนน้อย วัดเป็นปูชนียวัตถุที่มีไว้เคารพบูชา เป็นต้น

ประเพณีการนมัสการรอยพระบาทเขาคิชฌกูฏ หรือพระบาทพลวง เป็นเทศกาลเดือน 3 ที่ปฏิบัติกันมานานแล้วเดิม เริ่มขึ้นไปนมัสการในวันขึ้น 1 ค่ำ – วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 รวม 15 วัน ของทุกปี แต่มาระยะหลังเริ่มเป็นที่รู้จักของผู้คนที่มีความเลื่อมใสศรัทธา ทั้งชาวไทยและต่างประเทศได้เปิดเวลาให้นมัสการมากขึ้นกล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา เปิดให้นมัสการ 60 วันและยังคงยึดเดือน 3 เหมือนเดิมก่อนการนมัสการจะเริ่มขึ้น คือในวันแรม 14 ค่ำ เดือน 2 จะมีการทำพิธีเปิดพระบาทเรียกว่า “เปิดป่า” แล้วจึงเริ่มเปิดให้ขึ้นนมัสการพระบาทจนครบ 60 วัน จึงมีพิธีปิดป่า สำหรับการเดินทางไปนมัสการในสมัยแรกต้องเดินด้วยเท้า โดยเริ่มตั้งแต่วัดพลวงไปจนถึงพระบาทและกลับไม่ทันในวันเดียว คนที่จะขึ้นไปนมัสการจะต้องพักค้าง แต่ในปัจจุบันสามารถไปกลับได้ภายในวันเดียว การขึ้นก็อาจเดินด้วยเท้า ใช้เวลาในการขึ้นรวมทั้งพักระหว่างทางด้วยประมาณ 5 ชั่วโมง แต่ถ้าไม่เดินจะมีรถให้บริการเป็นช่วง 2 ช่วง แล้วเดินทางต่อด้วยเท้าอีกประมาณ 1 ชั่วโมง แต่การเดินทางด้วยเท้าจะมีโอกาสได้สัมผัสบรรยากาศร่มรื่นความงดงามของป่าตามธรรมชาติได้มากกว่า เมื่อขึ้นไปถึงพระบาทจะหายเหนื่อยหอบทันทีเพราะอากาศเย็นสบาย และสามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่งดงามของเมืองจันทบุรีได้ส่วนหนึ่ง ระหว่างทางจะมีเจดีย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้แวะนมัสการและต่อจากพระบาทจะมีห้างฝรั่งสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ยังมีถ้ำหลายถ้ำให้ได้เข้าไปชมเช่น ถ้ำน้ำ ถ้ำวิมาน และถ้ำฤาษี ระหว่างการเดินทางจะพบกับคนหลายวัย แม้จะมาจากต่างถิ่นต่างที่แต่ก็จะแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เชื่อกันว่า การไปนมัสการพระบาทพลวงจะได้บุญมากประสงค์สิ่งใดก็ได้ดังปรารถนา ถ้าใครได้ขึ้นไปนมัสการครบ 7 ครั้ง เปรียบเสมือนได้บวชหนึ่งครั้งหรือเหมือนได้ขึ้นสวรรค์ จากการสอบถามผู้ที่มานมัสการพระบาทพลวงจึงมักพบผู้คนที่มานมัสการพระบาทพลวงมากกว่า 1 ครั้ง การเดินทางจากจันทบุรีเป็นทางลาดยางแยกจากถนนสุขุมวิทตรงสี่แยกเขาไร่ยาเข้าไปตามเส้นทางไปน้ำตกกระทิง

เมื่อถึงหมู่บ้านกระทิงแยกขวาเข้าหมู่บ้านพลวงก็ถึงวัดพลวง จะมีรถบริการต่อไปถ้าไม่เดินด้วยเท้า หากใครได้มานมัสการพระบาทพลวงถือว่าเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของตนเอง

พระบาทจำลอง ของวัดตะปอนน้อย วัด เป็นปูชนียวัตถุที่มีไว้เคารพบูชา ในปี พ.ศ. 2515 เจ้าพระยาธรรมาธิบดี ได้เป็นประธานการผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิตพระอุโบสถหลังเก่าซึ่งสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ปัจจุบันพระอุโบสถ หลังนี้ยังปรากฏอยู่ซึ่งมีอายุประมาณ 400 ปี ได้นำเอาพระบาทจำลองมาจากวัดช้างให้ จังหวัดปัตตานี โดยมาทางเรือเมื่อมาถึงอำเภอแหลมสิงห์ได้จัดทำพิธีสมโภชฉลองกัน 7 วัน จากนั้นนำไปที่วัดตะปอนน้อยลักษณะของพระบาทจำลองนี้ ทำด้วยฝักว้างประมาณ 5 สอก ยาว 21 สอก บนพื้นผืนนี้ประกอบด้วยรอยพระบาท 4 รอย รอยที่หนึ่งเป็นรอยของ “พระกุตสันโธ” รอยที่สองเล็กลงมาเป็นรอยพระบาทของ “พระโคตม” เล็กรองลงมาเป็นรอยที่สามเป็นรอยพระบาทของ “พระกัสสปะ” และรอยที่สี่เป็นรอยเล็กที่สุด เป็นรอยของ “พระพุทธโคตม” (พระพุทธเจ้า) ซึ่งรอยทั้งสี่นี้ ซ้อนกันอยู่บนพื้นผืนฝักว้างเดียวกัน คนในสมัยนั้นเชื่อกันว่า “รอยพระบาท” นี้สามารถขจัดโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ ที่ระบาดในหมู่บ้านนี้ได้ ซึ่งในสมัยนั้น ทางแพทย์ยังไม่เจริญเท่าที่ควร ปีใดมีโรคระบาดทำให้ผู้คนล้มตายนับมาก โดยไม่มีทางที่จะช่วยได้ ชาวบ้าน จะนำพระบาทจำลองออกแห่ ในการแห่นี้เขาจะมัดผ้าให้กลมแล้วเอาผ้าห่อข้างนอกอีกหลายชั้นแล้วนำไปใส่เกวียน และประดับเกวียนที่บรรทุกพระบาทจำลองให้สวยงาม และจะมีคนตีกลองที่อยู่บนเกวียนนั้นด้วย โดยแห่ไปตามที่ต่าง ๆ สามารถนำเกวียนไปได้ ถ้าบ้านใดมีผู้คนเจ็บป่วยมากก็เชิญเชิญพระบาทจำลองนี้ขึ้นไปบนบ้าน มีพระสงฆ์ประพรมน้ำมนต์ไปทั่ว ๆ โรคร้ายไข้เจ็บนั้นก็จะหายหรือเบาบางลง ต่อมาขึ้นการแพทย์เจริญขึ้น โรคระบาดน้อยลง การแห่พระบาทจำลองก็เปลี่ยนแปลงไป คือเปลี่ยนจากแห่มาเป็นชักเย่อแทน โดยถือเอาวันสำคัญคือหลังวันสงกรานต์ ประมาณวันที่ 15 เมษายนของทุกปี ในการชักเย่อนี้จะให้ชาย-หญิง อยู่คนละข้างโดยผูกเชือกติดอยู่กับเกวียนขณะที่ทั้งสองฝ่ายออกแรงดึงเชือก คนตีกลองที่อยู่บนเกวียนจะตีกลองรัวจนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ ฝ่ายชนะถือว่าเป็นสิริมงคลเพราะสามารถลากพระบาทได้ ฝ่ายแพ้ก็จะขอแก้ถ้าใหม่ เพื่อต้องการชนะบ้าง เป็นที่สนุกสนานมาก หลังจากวันสงกรานต์ชาวบ้านจะนำรอยพระบาทไปบำเพ็ญตามทางแยกเข้าหมู่บ้านต่าง ๆ แห่งละ 1-2 วัน นับแต่หมู่บ้านตะปอนน้อยไปจนถึงหมู่บ้านหนองเสม็ดเพื่อเป็นการฉลองรอยพระบาทหลังสวดพุทธมนต์ ประชาชนจะนำเกวียนที่มีรอยพระบาทนั้นมาชักเย่อ รุ่งขึ้นเช้าจะมีการทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ เป็นอันเสร็จพิธี นับระยะที่ชาวบ้านนำรอยพระบาทไปทำพิธีตามสถานที่ต่าง ๆ ในตำบลตะปอนใช้เวลาหนึ่งเดือนพอดี ถือได้ว่ารอยพระบาทจำลองนี้เป็นมิ่งขวัญและสิริมงคลของชาวตำบลตะปอน ซึ่งปัจจุบันก็ยังคงปฏิบัติอยู่

งานตากสินรำลึก ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม ถึงสัปดาห์แรกของเดือนมกราคม ของทุกปี ที่สนามกีฬาจังหวัด เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่ทรงกอบกู้กรุงศรีอยุธยา ภายในงานมีการจัดนิทรรศการของหน่วยงานราชการ และการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองของจันทบุรี

งานเทศกาลของดีเมืองจันทน์วันผลไม้จะจัดตรงกับช่วงที่ผลไม้จากสวนต่าง ๆ ของเมืองจันทน์ออกมา คือ ประมาณปลายเดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน ที่บริเวณสนามกีฬาจังหวัด และถนนเทศบาลสาย 3 มีการออกร้านผลไม้ และสินค้าพื้นเมืองจากชาวบ้านท้องถิ่นต่าง ๆ แล้วยังมี ขบวนแห่รถที่มีการประดับไปด้วยผลไม้ นานาชนิด มีการประกวดผลไม้จากสวนต่าง ๆ เช่น ทูเรียน เงาะ ลำไย มังคุด ฯลฯ และประกวดสุนัขหลังอาน ซึ่งเป็นสุนัขไทยที่มีมากในเขตจังหวัดจันทบุรี และตราด นอกจากนี้ก็มีการแสดงนิทรรศการจากหน่วยงานราชการ การออกร้านจำหน่ายอัญมณีและการแสดงมหรสพต่าง ๆ เป็นที่ใฝ่ฝันและประทับใจของคนต่างถิ่น ที่จะมาหรือได้มาสัมผัสเมืองจันทน์ ในวันที่เต็มไปด้วยกลิ่นอายของผลไม้ นานาพันธุ์ ทั้งเลือกซื้อหาติดมือกลับไปฝากญาติมิตรและชิมรสชาติของผลไม้ถึงถิ่นที่เป็นแหล่งผลิต ซึ่งเป็นที่ภูมิใจของชาวจันทน์เป็นอย่างยิ่งที่เห็นรอยยิ้มอย่างพอใจของผู้มาเยี่ยมชม

ประเพณีการแข่งขันเรือวัดจันทนาราม สมัยก่อนประเพณีการแข่งขันเรือ เป็นที่นิยมกันมากโดยเฉพาะงานทั้งกระเจดแล้วได้สูญหายไปจนเมื่อประมาณเกือบ สิบปีที่ผ่านมานี้ ทางวัดจันทนาราม ได้จัดให้มีการฟื้นฟูประเพณีเก่า ๆ โดยเฉพาะประเพณีการแข่งขันเรือ ทางวัดได้เชิญเรือจากที่ต่าง ๆ เช่น ที่วัดบางสระเก้า วัดพลับบางกะจะ และวัดน้ำรัก ฯลฯ มาเข้าร่วมประเพณีในการแข่งขันเรือยาว ที่วัดจันทนารามนี้ด้วย ในการแข่งขันนี้ แต่ละลำก่อนที่จะทำการแข่งขัน จะต้องมีการเซ่นไหว้แม่ย่านางเรือ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่เรือที่จะทำการแข่งขัน และเพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้พายเรืออีกด้วย สำหรับเรือที่ใช้ในการแข่งขันนั้นจะใช้เรือหางยาว ฝีพายของแต่ละลำจะเลือกคนที่มีความแข็งแรง เวลาพายจะต้องพายเป็นจังหวะ คือจะต้องยกพายพร้อม ๆ กัน ซึ่งเมื่อได้ไปดูแล้วจะเห็นถึงความพร้อมเพรียงและความสามัคคีของฝีพาย นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความสวยงามอีกด้วย ขณะที่ทำการแข่งขันเรือ กองเชียร์ของแต่ละฝ่ายจะยกขบวนกันมาเชียร์ฝ่ายตน โดยมีการเล่นกลองยาวอยู่ริมแม่น้ำ เพื่อให้พวกของตนมีกำลังใจ เป็นที่สนุกสนานครึกครื้นมาก การแข่งขันจะจัดแข่งขันในช่วงเทศกาลวันลอยกระทง ทั้งนี้นอกจากจะฟื้นฟูประเพณี เชื่อมความสามัคคีแก่หมู่คณะแล้ว ผู้ที่มาร่วมงานยังมีโอกาสได้ประกอบการกุศล เช่น ถวายผ้าไตรในช่วงของการจัดแข่งเรือด้วย

ประเพณีท้องถิ่นที่ชาวเมืองจันทบุรีถือปฏิบัติ และสืบทอดกันมา ส่วนนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี นอกจากนี้ยังมีประเพณีที่แต่ละท้องที่ แต่ละตำบล ภายในจังหวัดจันทบุรีที่ถือเป็นประเพณีปฏิบัติกันภายในชุมชนอย่างเช่น

ประเพณีการทำบุญข้าวหลามหรือการทำบุญหัวสะพาน ของชาวบ้านหนองตาลัน ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน การทำบุญหัวสะพานของชาวหมู่บ้านหนองตาลันนี้ เดิมมีจัดที่หัวสะพานจริง ๆ แต่เนื่องจากไม่สะดวกเพราะรถผ่านไปมาจึงได้ย้ายไปจัดบริเวณศาลาพักร้อนกลางหมู่บ้าน จะจัดขึ้นประมาณกลางเดือนอ้าย โดยก่อนถึงวันงานคนในหมู่บ้าน แทบทุกบ้าน จะทำการเผาข้าวหลามกันเป็นการใหญ่เพื่อเตรียมนำไปทำบุญในวันรุ่งขึ้น บางบ้านก็ทำข้าวต้มห่อ เมื่อถึงวันรุ่งขึ้นชาวบ้านทุกครัวเรือนจะนำอาหารหวานคาวไป ทำบุญที่ศาลาพักร้อนกลางหมู่บ้านทั้งนี้ได้มีการนิมนต์ พระมาจากวัดต่าง ๆ จำนวน 9 รูป มาสวดมนต์ หลังจากเสร็จพิธีการทำบุญ ชาวบ้านจะรับประทานอาหารร่วมกันในวันนั้นทั้งวัน หากใครเข้าไปในหมู่บ้านหรือเข้าไปในบ้านใด จะได้รับข้าวหลามติดไม้ติดมือกลับไปด้วยเสมอ เพราะชาวบ้านถือเป็นการทำทาน ด้วยเหตุนี้เองบางครั้งจึงมีคนเรียกการทำบุญหัวสะพานนี้ว่า “การทำบุญข้าวหลาม” ในภาคเช้าจะมีพิธีการทำบุญกวาดน้ำแผ่ส่วนกุศลให้กับดวงวิญญาณที่สถิตย์อยู่บริเวณสะพาน ไม่มีการละเล่น แต่พอถึงกลางคืนจะมีการแสดงละครชาตรี ซึ่งเหมามาแสดงให้คนในหมู่บ้านชม ส่วนมากมักจะหาจากบ้านบางกะไชย ซึ่งเรียกว่าเป็นดงละคร เพราะคนในหมู่บ้านบางกะไชยชอบเล่นละครชาตรีกันแทบทุกครัวเรือน หนุ่มสาวในหมู่บ้านจะได้มีโอกาสพูดคุยกันในตอนกลางคืนอีกด้วย งานจะเลิกประมาณ 24.00 น.

ประเพณีพานฟางของชาวบ้านวันยาวล่าง จันทบุรี หลังเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ชาวนา ก็จะเตรียมลานสำหรับนวดข้าว ชาวนาจะนำฟ่อนข้าวมาวางเรียงซ้อน ๆ กันในลานนวด กลางลานมีเสาเกียดปักอยู่ตรงกลาง เพื่อใช้เป็นหลักมัดพรวนควาย ประมาณ 5 - 6 ตัว มัดเรียงกันเป็นแถว (ปลายพรวนมัดติดกับเสาเกียดไว้) เวลาใกล้ค่ำได้เวลาตกฟ่อน ชาวนาจะนำควายที่มัดเป็นพรวนติดกับเสาเกียดย่ำลงบนฟ่อนข้าวที่วางเรียงซ้อนไว้กลางลานนวด เมื่อเม็ดข้าวร่วงจากฟ่อน ชาวนาจะตัดฟางที่มัดฟ่อนข้าวออกและชาวนาจะใช้มือหอบฟ่อนข้าวขึ้นมากองรอบเสาเกียด เป็นการรื้อฟ่อนข้าวออกเอาแต่เม็ดข้าวไว้ชาวนาจะมัดฟางข้าวโดยใช้มือหอบโยนไปที่เสาเกียดกลางลานนวดแล้วใช้ควายชุดเดิมมัดพรวนติดกับเสาเกียดอีกครั้งย่ำฟ่อนข้าวอีกหนให้เม็ดข้าวร่วงหล่นให้หมด หลังจากนั้นใช้ดองเกี่ยวฟางข้าวโยนออกไปนอกลาน ก็จะเหลือแต่เม็ดข้าวเปลือกไว้ ขณะที่พานฟางชาวบ้านจะต้องร้องเพลงโห่ขึ้นต้นว่า โห่อ่อนเอย ร่อนลงอยู่ในดงมะไฟ หนุ่มสาวจะร้องเพลงแก้กันอย่างสนุกสนานจนหายเหนื่อย เสร็จพิธีพานฟางก็จะทำข้าวเหนียวน้ำกะทิเลี้ยงกันอย่างอิ่มหนำสำราญด้วยความสนุกสนานรักใคร่สามัคคี ประเพณีพานฟาง ปัจจุบันไม่มีแล้ว เพราะเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของชาวบ้านจนทำให้ประเพณีบางอย่างหายไปตามกาลเวลา หลงเหลือไว้แต่ความทรงจำ เพื่อเล่าขานให้ลูกหลานเกิดความภาคภูมิใจในประเพณีของบรรพบุรุษไทย (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี, ออนไลน์ : ม.ป.ป.)

บริบททางด้านการเมืองการปกครอง

เมื่อพิจารณาบริบททางด้านการเมืองการปกครองของจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาที่มีอยู่ตามเอกสารและหลักฐานในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา มีข้อค้นพบว่า จังหวัดจันทบุรี แบ่งการปกครองเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน โดยมีอำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง อำเภอนายายอาม อำเภอมะขาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอแก่งหางแมว

การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เทศบาลเมือง 5 แห่ง เทศบาลตำบล 42 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 34 แห่ง (สำนักงานจังหวัดจันทบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, ม.ป.ป. : 2)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองระดับชาติของจังหวัดจันทบุรีนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้จังหวัดจันทบุรีมีเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 เขตเลือกตั้ง โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบไปด้วยอำเภอเมืองจันทบุรีและอำเภอแหลมสิงห์ เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบไปด้วยอำเภอท่าใหม่ อำเภอนายายอาม อำเภอแก่งหางแมวและอำเภอเขาคิชฌกูฏ และเขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบไปด้วยอำเภอขลุง อำเภอมะขาม อำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอสอยดาว สำหรับจำนวนสมาชิกวุฒิสภาของจังหวัดจันทบุรีในอดีตมี 2 คน อย่างไรก็ตามตั้งแต่ พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา จังหวัดจันทบุรีสามารถมีสมาชิกวุฒิสภาได้ 1 คนเท่านั้น (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, ออนไลน์ : ม.ป.ป.)

ทำเนียบผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี

1. พระภิรมย์ฯ ไม่ระบุ
2. พระจันทบุรีศรีสมุทรเขตต์ ไม่ระบุ
3. หม่อมเจ้าพนมมาศ นวรัตน์ ระหว่าง พ.ศ. 2459 ถึง พ.ศ. 2469
4. พระยามานิตย์กุลพัทธ ระหว่าง พ.ศ. 2469 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2471
5. พระพิสิษฐสุทธเลขา ระหว่าง 17 ธันวาคม 2471 ถึง 31 พฤษภาคม 2477
6. พระนิกรบดี ระหว่าง 1 มิถุนายน 2477 ถึง 2 ธันวาคม 2479
7. ขุนประสงค์สุขการี ระหว่าง 2 ธันวาคม 2479 ถึง 1 ธันวาคม 2484
8. หลวงอรรถสิทธิสุนทร ระหว่าง 2 ธันวาคม 2484 ถึง 2 ตุลาคม 2485
9. หลวงอรรถเกษมเกศา ระหว่าง 3 ตุลาคม 2485 ถึง 1 มกราคม 2487
10. ขุนรัฐวุฒิวิจารณ์ ระหว่าง 11 มกราคม 2487 ถึง 13 มิถุนายน 2489
11. นายชุบ พิเศษนครกิจ ระหว่าง 7 ตุลาคม 2489 ถึง 23 พฤษภาคม 2492
12. นายถนอม วิบูลมงคล ระหว่าง 24 พฤษภาคม 2492 ถึง 7 มกราคม 2495

13. ขุนคำนวณจิตร ระหว่าง 8 มกราคม 2495 ถึง 2 เมษายน 2496
14. ขุนวรฤตคณารักษ์ ระหว่าง 3 เมษายน 2496 ถึง 18 มีนาคม 2499
15. นายผาด นาคพิน ระหว่าง 19 มีนาคม 2499 ถึง 12 กุมภาพันธ์ 2501
16. หม่อมเจ้าทองคำเปลว ทองใหญ่ ระหว่าง 13 กุมภาพันธ์ 2501 ถึง 28 กันยายน 2507
17. นายส่ง เหล่าสุนทร ระหว่าง 29 กันยายน 2507 ถึง 18 กรกฎาคม 2512
18. จ.ต.ต. ชั้น สุวรรณทรภก ระหว่าง 21 กรกฎาคม 2512 ถึง 25 ธันวาคม 2514
19. นายวิชิต ศุขะวิริยะ ระหว่าง 26 ธันวาคม 2514 ถึง 6 ธันวาคม 2516
20. นายบุญช่วย ศรีสารคาม ระหว่าง 7 ธันวาคม 2516 ถึง 30 กันยายน 2519
21. น.อ.จำลอง ประเสริฐยิ่ง ร.น. ระหว่าง 1 ตุลาคม 2519 ถึง 30 กันยายน 2520
22. นายประกิต อุตตะโมต ระหว่าง 1 ตุลาคม 2520 ถึง 14 ตุลาคม 2521
23. นายพิบูลย์ ฐรรภาคพิบูล ระหว่าง 15 ตุลาคม 2521 ถึง 30 กันยายน 2523
24. นายบุญนาค สายสว่าง ระหว่าง 1 ตุลาคม 2523 ถึง 30 กันยายน 2528
25. นายสมพงศ์ พันธุ์สุวรรณ ระหว่าง 1 ตุลาคม 2528 ถึง 30 กันยายน 2532
26. นายปรีดา มุตตาทหารัช ระหว่าง 1 ตุลาคม 2532 ถึง 14 กุมภาพันธ์ 2533
27. เรือตรี สุกรี รัษฎศรีทอง ระหว่าง 15 กุมภาพันธ์ 2533 ถึง 30 กันยายน 2534
28. นายวิมล พวงทอง ระหว่าง 1 ตุลาคม 2534 ถึง 30 กันยายน 2536
29. นายอมร อนันตชัย ระหว่าง 1 ตุลาคม 2536 ถึง 30 กันยายน 2541
30. ประพันธ์ ชลวีระวงศ์ ระหว่าง 1 ตุลาคม 2541 ถึง 30 กันยายน 2543
31. นายอักรพงศ์ พัยคนันทร ระหว่าง 1 ตุลาคม 2543 ถึง 30 กันยายน 2544
32. นายวิทยา ปิ่นทะแพทย ระหว่าง 1 ตุลาคม 2544 ถึง 30 กันยายน 2547
33. นายพนัส แก้วลาย ระหว่าง 1 ตุลาคม 2547 ถึง 30 กันยายน 2550
34. นายประจักษ์ สุวรรณภักดี ระหว่าง 1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2551
35. นายพลศักดิ์ ประณูทนต์พาล ระหว่าง 1 ตุลาคม 2551 ถึง 30 กันยายน 2553
36. นายธีรเทพ ศรียะพันธ์ ระหว่าง 1 ตุลาคม 2553 ถึง 27 พฤศจิกายน 2554
37. นายวิชิต ชาดไพสิฐ ระหว่าง 28 พฤศจิกายน 2554 ถึง 28 กันยายน 2555
38. นายสุรัชย์ ชันอาสา ระหว่าง 1 ตุลาคม 2555 ถึง 30 กันยายน 2556
39. นายเกรียงเดช เข้มทอง ระหว่าง 1 ตุลาคม 2556 ถึง 1 มิถุนายน 2557
40. นายสามารถ ลอยฟ้า ระหว่าง 2 มิถุนายน 2557 ถึง 30 กันยายน 2558
41. นายสมศักดิ์ ประิสุทโธ เหมทานนท์ ระหว่าง 1 ตุลาคม 2558 ถึง 28 มีนาคม 2559

42. นายวิฑูรช์ ศรีนาม ระหว่าง 29 มีนาคม 2559 ถึง ปัจจุบัน
(สำนักงานจังหวัดจันทบุรี. ออนไลน์ : ม.ป.ป.)

บริบททางด้านจังหวัดชายฝั่งทะเล

สำหรับการศึกษาจังหวัดจันทบุรีในฐานะจังหวัดชายฝั่งทะเลนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อค้นพบว่า ปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปัจจุบันสำหรับจังหวัดจันทบุรีในฐานะจังหวัดชายฝั่งทะเล ได้แก่

1. ปัญหาเสาพิศ ซึ่งมีการลำเลียงผ่านจังหวัดชายฝั่งทะเลและเป็นแหล่งซื้อขายในจังหวัดที่เป็นท่าเรือประมง
2. ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ที่มีก๊อปปยทางเรือและลักลอบเข้าเมืองพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ซึ่งมีแรงงานฯ ชาวเมียนมาร์ ชาวกัมพูชา และชาวลาวที่ลักลอบเข้ามาขายแรงงาน
3. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อเขตแดน โดยปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีระยะต่อไปในอนาคต ได้แก่
 1. ปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ เป็นประเด็นปัญหาที่ให้ความสำคัญทั้งสาธารณภัยที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งเชื่อมโยงกัน
 2. ปัญหาโรคระบาด ซึ่งในอนาคตจะมีโรคระบาดอุบัติใหม่เกิดขึ้น โดยเฉพาะโรคติดต่อทางการหายใจ และคาดว่าจะมีโรคอุบัติซ้ำอีก จากโรคดั้งเดิมที่เคยระบาดและจัดเป็นภัยร้ายแรงในอดีต (สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 51-53)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำการปกครองจังหวัด

โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำการปกครองจังหวัด มีปลัดจังหวัดเป็นหัวหน้าที่ทำการปกครองจังหวัด ประกอบด้วย 3 กลุ่มงาน/ฝ่าย ได้แก่

1. กลุ่มงานปกครอง มีจำจังหวัดเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน
2. กลุ่มงานความมั่นคง มีป้องกันจังหวัดเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน
3. กลุ่มงาน/ฝ่ายการเงินและบัญชี มีเสมียนตราจังหวัดเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่าย

โดยในแต่ละกลุ่มงาน/ฝ่าย จะมีข้าราชการปฏิบัติงานตามกรอบอัตรากำลังบุคลากร ได้แก่ เจ้าพนักงานปกครอง นิติกร นักวิเทศสัมพันธ์ นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และเจ้าหน้าที่ปกครอง

ทั้งนี้ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ไม่ได้อยู่ในโครงสร้างดังกล่าว เนื่องจากสมาชิก อส. สังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน ซึ่งในระดับจังหวัดจะสังกัดกองบังคับการกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด โดยปฏิบัติงานให้กับกลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครองจังหวัด

สำหรับกลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครองจังหวัด มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การจัดระเบียบสังคม งานกิจการชายแดน งานกิจการผู้อพยพ งานกิจการชนกลุ่มน้อย การแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนและความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ งานกิจการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง งานการข่าว งานกิจการอาสารักษาดินแดน งานด้านการสื่อสาร การดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมหรือที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของที่ทำการปกครองอำเภอ ที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ หรือหน่วยงานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย (กรมการปกครอง. 2553 : 141 - 143) ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำการปกครองจังหวัด
 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำการปกครองอำเภอ

โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำการปกครองอำเภอ มีนายอำเภอเป็นหัวหน้าที่ทำการปกครองอำเภอ ประกอบด้วย 4 กลุ่มงาน/ฝ่าย ได้แก่

1. กลุ่มงาน/ฝ่ายบริหารงานปกครอง มีปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายบริหารงานปกครองเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่าย
2. ฝ่ายอำนวยความสะดวก เป็นฝ่ายที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นการภายใน ซึ่งแยกออกมาจากกลุ่มงาน/ฝ่ายบริหารงานปกครอง มีปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายบริหารงานปกครองเป็นหัวหน้าฝ่าย โดยบุคลากรจะอยู่ในกลุ่มงาน/ฝ่ายบริหารงานปกครอง ซึ่งเป็นตำแหน่งเดียวกัน
3. ฝ่ายทะเบียนและบัตร มีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรเป็นหัวหน้าฝ่าย
4. ฝ่ายความมั่นคง มีปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคงเป็นหัวหน้าฝ่าย

โดยในแต่ละกลุ่มงาน/ฝ่าย จะมีข้าราชการปฏิบัติงานตามกรอบอัตรากำลังบุคลากร ได้แก่ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง) นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และเจ้าหน้าที่ปกครอง

ทั้งนี้ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ไม่ได้อยู่ในโครงสร้างดังกล่าว เนื่องจากสมาชิก อส. สังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน ซึ่งในระดับอำเภอจะสังกัดกองร้อยอาสารักษาดินแดนอำเภอ ขึ้นตรงกับกองบังคับการกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด โดยปฏิบัติงานให้กับฝ่ายความมั่นคง ที่ทำการปกครองอำเภอ

สำหรับฝ่ายความมั่นคง ที่ทำการปกครองอำเภอ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การจัดระเบียบสังคม การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ งานกิจการชายแดน งานกิจการผู้อพยพ งานกิจการชนกลุ่มน้อย งานกิจการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง งานการข่าว งานกิจการอาสารักษาดินแดน งานด้านการสื่อสาร การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมหรือที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย (กรมการปกครอง. 2553 : 147 - 149)

ดังภาพประกอบ 3

*, **, *** เป็นตำแหน่งเดียวกัน

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังบุคลากรของที่ทำการปกครองอำเภอ

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานหน่วยงาน

ตาราง 3 ร้อยละของราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรใช้ศึกษาจำแนกตามระดับของราชการส่วนภูมิภาค ขนาดงบประมาณประจำปีที่ได้รับ และงบประมาณในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ

ระดับของราชการ ส่วนภูมิภาค	จำนวนเงิน งบประมาณ ประจำปี	งบประมาณในการขับเคลื่อน นโยบายรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ ของเงินงบประมาณ	จำนวน	ร้อยละ
ที่ทำการปกครอง จังหวัด	7 ล้านบาทขึ้นไป	90	1	9.1
ที่ทำการปกครอง อำเภอ	ไม่มีงบประมาณ ประจำปี	ไม่มีงบประมาณเป็นของตนเอง	10	90.9
รวม			11	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมจำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังนี้

1. ที่ทำการปกครองจังหวัด จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.1

1.1 มียอดงบประมาณประจำปีในการบริหารงาน 7,000,000 บาท

1.2 ใช้เงินงบประมาณในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ

คิดเป็น 90 เปอร์เซ็นต์

2. ที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.9

1.1 ไม่มีงบประมาณประจำปีในการบริหารงาน

1.2 ไม่มีงบประมาณเป็นของตนเอง เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง จะจัดสรรลงมายังจังหวัด โดยในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลกระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ จะขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีงบประมาณประจำปี ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

ตาราง 4 ร้อยละของราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรใช้ศึกษาจำแนกตามการวางแผนงานด้านความมั่นคงที่ราชการส่วนภูมิภาคจัดทำ

แผนงานด้านความมั่นคง	จำนวน	ร้อยละ
วางแผนงาน/โครงการ	11	100.00
รวม	11	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมจำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังนี้

1. ที่ทำการปกครองจังหวัด จำนวน 1 แห่ง ได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับความมั่นคง โดยเป็นแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการเองและจัดสรรงบประมาณให้กับที่ทำการปกครองอำเภอ
2. ที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน 10 แห่ง ได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับความมั่นคง โดยเป็นแผนงาน/โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากที่ทำการปกครองจังหวัด

ตาราง 5 ร้อยละของราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นประชากรใช้ศึกษาจำแนกตามจำนวนเงินที่จัดทำแผนงานด้านความมั่นคง

จำนวนเงินที่จัดทำแผนงานด้านความมั่นคง (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000	2	18.18
50,001 - 100,000	-	-
100,001 - 150,000	2	18.18
150,001 - 200,000	2	18.18
200,001 - 250,000	-	-
250,001 - 300,000	1	9.1
300,001 - 350,000	2	18.18
750,001 - 800,000	1	9.1
1,500,001 - 2,000,000	1	9.1
รวม	11	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมจำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังนี้

1. จัดทำแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง กลุ่มละ 2 แห่ง ทั้งสี่กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 18.18 ได้แก่

- 1.1 กำหนดวงเงินงบประมาณไม่เกิน 50,000 บาท
- 1.2 กำหนดวงเงินงบประมาณระหว่าง 100,001 - 150,000 บาท
- 1.3 กำหนดวงเงินงบประมาณระหว่าง 150,001 - 200,000 บาท
- 1.4 กำหนดวงเงินงบประมาณระหว่าง 300,001 - 350,000 บาท

2. จัดทำแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง กลุ่มละ 1 แห่ง ทั้งสามกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 9.1 ได้แก่

- 2.1 กำหนดวงเงินงบประมาณระหว่าง 250,001 - 300,000 บาท
- 2.2 กำหนดวงเงินงบประมาณระหว่าง 750,001 - 800,000 บาท
- 2.3 กำหนดวงเงินงบประมาณระหว่าง 1,500,001 - 2,000,000 บาท

ตอนที่ 3 ผลการศึกษา ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคง
ภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการ
จัดการความมั่นคงในรายเรื่องของราชการส่วนภูมิภาค

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับ ที่
ปัญหายาเสพติด	2.99	มีความพร้อมปานกลาง	1
ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่	2.85	มีความพร้อมปานกลาง	2
ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	3
ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.79	มีความพร้อมปานกลาง	4
ปัญหาโรคระบาด	2.63	มีความพร้อมปานกลาง	5
รวม	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในภาพรวมปานกลาง โดยมีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่รายเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ประเด็นปัญหา เรียงตามลำดับ ได้แก่

ลำดับที่ 1 ปัญหายาเสพติด

ลำดับที่ 2 ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่

ลำดับที่ 3 ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ลำดับที่ 4 ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่ 5 ปัญหาโรคระบาด

จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพในภาพรวมสรุปได้ว่า ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรรับผิดชอบงานหลายด้าน และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดทักษะความสามารถเพียงพอ โดยยังขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน สำหรับงบประมาณด้านความมั่นคงจะจัดสรรให้กับหน่วยงานหลักเท่านั้น และงบประมาณเป็นลักษณะ

แผนงาน/โครงการตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้การใช้งบประมาณต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น ซึ่งสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล แตกต่างกัน ทำให้การแก้ไขปัญหาอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้ หมู่บ้าน/ชุมชนในระดับพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนัก ขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ให้ความร่วมมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการปัญหาเสพติด

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหา ยาเสพติด	3.54	มีความพร้อมมาก	1
ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ	3.54	มีความพร้อมมาก	1
ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง	3.54	มีความพร้อมมาก	1
อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร	3.45	มีความพร้อมมาก	2
ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหา ยาเสพติด	3.36	มีความพร้อมปานกลาง	3
ทักษะความสามารถของบุคลากร	3.36	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความเพียงพอของบุคลากร	3.27	มีความพร้อมปานกลาง	4
ความครบครันของวิทยุสื่อสาร	3.27	มีความพร้อมปานกลาง	4
การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	5
ความครบครันของอาวุธปืน	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	5
ความครบครันของชุดตรวจหาสารเสพติดใน ปัสสาวะ	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	5
โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	6
กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหา ยาเสพติด	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	6
วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	6
การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการ รับมือกับปัญหาเสพติด	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	6
บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหา ยาเสพติด	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	6
ความเพียงพอของงบประมาณ	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	7
ความครบครันของกรวยยาง	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	7
กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหา ยาเสพติด	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	7
ความครบครันของยานพาหนะ	2.72	มีความพร้อมปานกลาง	8
ความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง	2.72	มีความพร้อมปานกลาง	8

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
ความครบครันของกระเบื้องไฟกระพริบ	2.36	มีความพร้อมน้อย	9
ความครบครันของป้ายหยุดตรวจ	2.36	มีความพร้อมน้อย	9
ความครบครันของเลื่อเกาะกันกระสุน	2.09	มีความพร้อมน้อย	10
ความครบครันของกุญแจมือ	1.27	มีความพร้อมน้อยที่สุด	11
รวม	2.99	มีความพร้อมปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัดและที่ทำการปกครองอำเภอ มีความพร้อมในการจัดการปัญหาเสฟติด โดยแยกเป็นความพร้อม จำนวน 25 ข้อ คิดค่าเฉลี่ยในการมีความพร้อมเรียงตามลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาเสฟติดมีความพร้อมมาก ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ และความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ค่าเฉลี่ย 3.54

ลำดับที่ 2 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.45

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาเสฟติด และทักษะความสามารถของบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.36

ลำดับที่ 4 ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากรและความครบครันของวิทยุสื่อสาร ค่าเฉลี่ย 3.27

ลำดับที่ 5 ได้แก่ การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ความครบครันของอาวุธปืน และความครบครันของชุดตรวจหาสารเสฟติดในปัสสาวะ ค่าเฉลี่ย 3.18

ลำดับที่ 6 ได้แก่ โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาเสฟติด กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาเสฟติด วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาเสฟติด การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสฟติด และบทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสฟติด ค่าเฉลี่ย 3.09

ลำดับที่ 7 ได้แก่ ความเพียงพอของงบประมาณ ความครบครันของกรวยยาง และกิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสฟติด ค่าเฉลี่ย 3.00

ลำดับที่ 8 ได้แก่ ความครบครันของยานพาหนะ และความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง ค่าเฉลี่ย 2.72

ลำดับที่ 9 ได้แก่ ความครบครันของกระเบื้องไฟกระพริบ และความครบครันของป้ายหยุดตรวจ ค่าเฉลี่ย 2.36

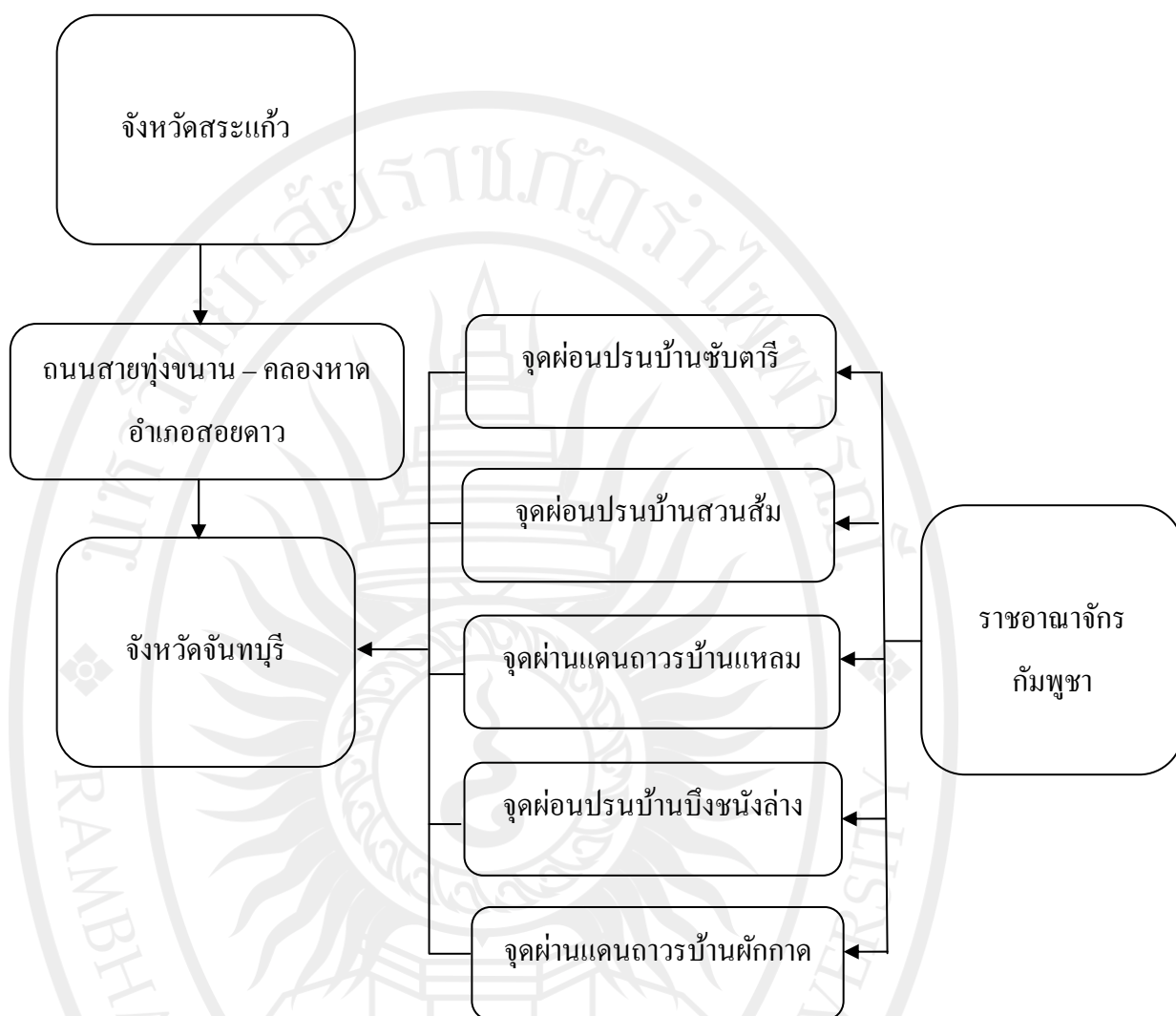
ลำดับที่ 10 ความครบครันของเลื่อเกาะกันกระสุนค่าเฉลี่ย 2.09

ลำดับที่ 11 ความครบครันของกุญแจมือ ค่าเฉลี่ย 1.27

สำหรับภาพรวมในการจัดการปัญหาขยะพิษของราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัด จันทบุรี มีความพร้อมปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.99

จากการสัมภาษณ์ ร.ต.อ.พัชราภรณ์ ชายเพชร รองสารวัตรฝ่ายป้องกันและปราบปราม กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี (พัชราภรณ์ ชายเพชร, สัมภาษณ์, 2559) พบว่า ขยะพิษ ที่มีการแพร่ระบาดในจังหวัดจันทบุรีส่วนมาก คือยาบ้า โดยยาไอซ์และกัญชามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สำหรับพื้นที่ชุมชน ที่มีการแพร่ระบาดขยะพิษมากที่สุด คือ อำเภอเมืองจันทบุรี เนื่องจากมีความหนาแน่น มีชุมชนแออัด และสถานเริงรมย์ ที่มีผลต่อกลุ่มเสี่ยงเป็นอย่างมาก และมีผู้ค้ายาพิษรายย่อย ผู้เสพและผู้ติดยาพิษกระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองจันทบุรีมากที่สุด ซึ่งในปัจจุบัน แนวโน้มสถานการณ์ยาพิษ จากการเข้มงวดกวัดกันสกัดกั้นยาพิษบริเวณชายแดนภาคเหนือของไทย ทำให้ยาพิษบางส่วนหลบเลี่ยงเข้ามาทางด่านชายแดนตะวันออกของไทยทางอำเภอโป่งน้ำร้อนและอำเภอสอยดาว ซึ่งมีแนวชายแดนติดประเทศกัมพูชาเป็นระยะทางประมาณ 89 กิโลเมตร พื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน ช่องทางจุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม จุดผ่านแดนถาวรบ้านผักกาด พื้นที่อำเภอสอยดาว ช่องทางจุดผ่อนปรนบ้านสวนส้ม จุดผ่อนปรนบ้านซับริ และจุดผ่อนปรนบ้านบึงฉนังล่าง การนำเข้ายาบ้า ยี่ห้อ WY เม็คสีส้ม ส่วนมากนำเข้าจากราชาณาจักรกัมพูชาและนำเข้าจากจังหวัดสระแก้ว ผ่านมาทางถนนสายทุ่งขนาน – คลองหาด อำเภอสอยดาว แล้วเข้ามายังจังหวัดจันทบุรี ดังภาพประกอบ 4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 4 แสดงช่องทางการค้าเถียงยาเสพติด

เหตุที่ยาบ้ามีการแพร่ระบาดในจังหวัดจันทบุรี เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร ได้แก่ สวนผลไม้ สวนยางพารา การประมง โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนที่เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ระหว่างเดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน ซึ่งมีความต้องการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ผู้ใช้แรงงานดังกล่าวเชื่อว่าเสพยาบ้าแล้วจะทำงานได้มากขึ้น ไม่ง่วงนอน โดยราคายาบ้าบริเวณชายแดน บ้านแหลม ราคาเม็ดละ 80 – 120 บาท พื้นที่ตอนในราคาเม็ดละ 200 – 300 บาท ในพื้นที่เฉพาะ เม็ดละ 300 – 400 บาท ยาไอซ์ กรัมละ 2,000 – 3,000 บาท กัญชาแห้ง กิโลกรัมละ 4,000 – 10,000 บาท แบ่งเป็นห่อๆละ 100 , 500 , 1,000 บาท ราคาขึ้นอยู่กับพื้นที่โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวและสถานบันเทิงจะมีราคาสูง ยาอี ราคาเม็ดละ 800 – 1,200 บาท กระท่อม ราคาใบละ 2 – 10 บาท ส่วนกลุ่มผู้เสพยา ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานรับจ้างทั่วไป แรงงานภาคการเกษตร แรงงาน

ต่างคำว ยาวชนด้อยโอกาสทางการศึกษาและนักที่ยกกลางคืน สำหรับวิธีการจัดส่งยาเสพติดในปัจจุบันที่เริ่มนิยมมากขึ้น คือการจัดส่งพัสดุภัณฑ์ไปรษณีย์ และการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางโซเชียลมีเดียและโปรแกรมการสื่อสารออนไลน์ (พัชรภรณ์ ชัยเพชร. สัมภาษณ์. 2559)

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี (จักรกฤษณ์ ธนะนพรัตน์. สัมภาษณ์. 2559) ทำให้ทราบว่า ราชการส่วนภูมิภาคเริ่มมีบทบาทในการจัดการปัญหาเสพติดมากขึ้น นับตั้งแต่มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 108/2557 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2557 เรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู โดยแนวทางการนำผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 108/2557 กำหนดให้ผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศนี้ได้ไม่เกิน 5 ครั้ง หากเกินจากนี้ ต้องถูกนำเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ในรูปแบบควบคุมตัว ซึ่งกระบวนการค้นหาคัดกรองผู้เสพยาเสพติดในชุมชน เริ่มจากการตั้งด่าน/ประชาคม/จัดระเบียบสังคม เพื่อตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง กรณีที่ตรวจปัสสาวะไม่พบสารเสพติดให้ปล่อยตัวผู้เข้ารับการตรวจปัสสาวะทันที ส่วนกรณีที่พบสารเสพติดในปัสสาวะจะแยกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) กรณีไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมาย 2) กรณีสมัครใจเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ให้บันทึกผลตรวจปัสสาวะ สัมภาษณ์ตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้เสพยาเสพติด บันทึกการยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู และบันทึกการส่งมอบและรับมอบสิ่งสงสัยว่าเป็นยาเสพติด (ถ้ามี) แล้วบันทึกข้อมูลลงในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (Narcotics Information System for Province Agency : NISPA) โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง จากนั้นให้ผู้เสพยาเสพติดนำสำเนาเอกสารดังกล่าวยื่นต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ณ ศูนย์คัดกรองระดับอำเภอ ผู้เสพยาเสพติดรายงานตัวที่ศูนย์คัดกรองระดับอำเภอ ภายใน 10 วัน เพื่อทำแบบคัดกรอง v.2 โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะคัดกรองตามแบบ v.2 และแบบประเมินภาวะซึมเศร้า และบันทึกแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู กรณีบำบัดในโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะลงข้อมูลในระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด (บสด.) กรณีเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจะลงข้อมูลในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขซึ่งเป็นผู้คัดกรอง v.2 รายงานผลการจำแนกผู้เสพยาเสพติดต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง แล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองนำส่งตัวผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัด ณ ศูนย์วิจัยแผ่นดินจังหวัด (ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ) กรณีผู้เสพยาเสพติดไม่มารายงานตัว ณ ศูนย์คัดกรองภายใน 10 วัน หรือไม่มาเข้ารับการบำบัดในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศ คสช.108/2557 ไม่เกิน 5 ครั้ง ถ้าเกิน 5 ครั้ง ส่งบังคับบำบัดแบบควบคุมตัว

จากขั้นตอนกระบวนการค้นหาคัดกรองผู้เสพยาเสพติดดังกล่าว สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558 : 22) ได้เสนอแผนภูมิกระบวนการค้นหาคัดกรองผู้เสพยาเสพติดในชุมชน ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 กระบวนการค้นหาคัดกรองผู้เสพยาเสพติดในชุมชน

หลังจากผู้เสียหายเสด็จเข้ารับการรักษาพยาบาลแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การติดตามดูแลช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือประคับประคองจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรืออาสาสมัคร หรือ กลุ่มบุคคลอื่นๆ โดยการเยี่ยมบ้านอีกอย่างน้อย 4 - 7 ครั้ง กรณีผู้ผ่านการบำบัดไม่มามีรายงานตัวที่ศูนย์ประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ณ ที่ว่าการอำเภอ ให้มอบหมายภารกิจให้ผู้ทำหน้าที่ติดตาม เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครภาคประชาชน หรือ กลุ่มบุคคลอื่นๆ ดำเนินการติดตามดูแลตามวงรอบที่กำหนดต่อไป

ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการปัญหาเสด็จอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ ได้แก่ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะสมาชิก อส. มีไม่เพียงพอ ซึ่งในส่วนของการทำการปกครองอำเภอ โดยกองร้อยอาสารักษาดินแดนอำเภอในพื้นที่อำเภอทั่วไปจะมีสมาชิก อส. ปฏิบัติภารกิจประจำกอง อำเภอละ 12 คน แบ่งเป็น ชาย 11 คน หญิง 1 คน ถ้าเป็นอำเภอที่อยู่ติดชายแดน จะมีสมาชิก อส. จำนวน 24 นาย แบ่งเป็น ชาย 22 คน หญิง 2 คน โดยในส่วนของการงานเสด็จ จะมีสมาชิก อส. ปฏิบัติภารกิจจำนวนน้อย เนื่องจาก สมาชิก อส. บางส่วนต้องไปปฏิบัติงานอื่น ได้แก่ ช่วยงานทะเบียนและบัตรฯ ช่วยงานปกครอง ขับรถให้กับผู้บังคับบัญชา อยู่เวรวิทยุสื่อสาร ซึ่งในอำเภอทั่วไป จะมีสมาชิก อส. ที่เตรียมปฏิบัติการทันทีเมื่อได้รับคำสั่งอยู่เพียง 4 – 5 นาย เท่านั้น เมื่อเทียบกับอำเภอชายแดนที่มีจำนวนมากกว่า 2 เท่า ทั้งนี้ เวลาในการปฏิบัติงานด้านเสด็จที่ต้องตั้งจุดตรวจหรือตั้งด่าน เพื่อค้นหาผู้เสด็จเข้ารับการรักษาพยาบาลนั้น จะเป็นนอกเวลาราชการ ประกอบกับ ถ้าไม่มีคำสั่งหรือการสั่งการไว้ล่วงหน้าแล้ว การออกปฏิบัติหน้าที่ด้านเสด็จในทันทีทำให้มีสมาชิก อส. มีจำนวนไม่เพียงพอ โดยงานเสด็จเป็นงานลักษณะเฉพาะและเป็นความลับทางราชการ ซึ่งข้อมูลในการปฏิบัติการด้านเสด็จไม่สามารถแจ้งล่วงหน้าได้ก่อน แม้กระทั่งผู้นำท้องที่ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ที่ต้องร่วมกับฝ่ายปกครองในการตั้งจุดตรวจนั้น จะแจ้งการปฏิบัติหน้าที่ด้านเสด็จก็ต่อเมื่อใกล้ถึงเวลาแล้วเท่านั้น เนื่องจากถ้าแจ้งข้อมูลหรือการปฏิบัติการล่วงหน้า อาจจะทำให้ข้อมูลรั่วไหลไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งเจ้าภาพหลักในการบังคับใช้กฎหมาย คือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามเสด็จ โดยยังขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักคือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามเสด็จ และหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ อนึ่ง หมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาเสด็จอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนไม่กล้าให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเสด็จ กลัวได้รับผลกระทบและความไม่ปลอดภัยตามมา สำหรับงบประมาณในการจัดการปัญหาเสด็จนั้น หน่วยงานในสังกัดกรมการปกครอง ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ซึ่งเป็นลักษณะแผนงาน/โครงการตามนโยบายรัฐบาล ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณต้องเป็นไป

ตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น ซึ่งสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล นั้น แตกต่างกันไป ทำให้การแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงยังไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่หรือบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล (จักรกฤษณ์ รัตนพรรัตน์. สัมภาษณ์. 2559)

สรุป ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมปานกลางในการจัดการปัญหายาเสพติด เนื่องจากบุคลากรต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน และสมาชิก อส. มีไม่เพียงพอ โดยขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ประกอบกับ ประชาชนไม่กล้าให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติด สำหรับงบประมาณเป็นแผนงาน/โครงการตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้การใช้งบประมาณต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น ซึ่งสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล นั้น แตกต่างกันไป ทำให้การแก้ไขปัญหายังไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร	3.36	มีความพร้อมปานกลาง	1
ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความครบครันของวิทยุสื่อสาร	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความเพียงพอของบุคลากร	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความครบครันของอาวุธปืน	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่าง ด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	4
บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	4
ทักษะความสามารถของบุคลากร	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	5
ความครบครันของกรวยยาง	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	5
กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	5
วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่าง ด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	5
การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการ รับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	5
ความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	6
กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	6
ความครบครันของยานพาหนะ	2.72	มีความพร้อมปานกลาง	7

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	2.63	มีความพร้อมปานกลาง	8
ความเพียงพอของงบประมาณ	2.54	มีความพร้อมน้อย	9
ความครบถ้วนของกระบวนไฟกระพริบ	2.45	มีความพร้อมน้อย	10
ความครบถ้วนของป้ายหยุดตรวจ	2.36	มีความพร้อมน้อย	11
ความครบถ้วนของสื่อเกราะกันกระสุน	2.00	มีความพร้อมน้อย	12
ความครบถ้วนของกุญแจมือ	1.27	มีความพร้อมน้อยที่สุด	13
รวม	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอ มีความพร้อมในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยแยกเป็นความพร้อม จำนวน 24 ข้อ คิดค่าเฉลี่ยในการมีความพร้อมเรียงตามลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.36

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ และความครบถ้วนของวิทยุสื่อสาร ค่าเฉลี่ย 3.18

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ความเพียงพอของบุคลากร และความครบถ้วนของอาวุธปืน ค่าเฉลี่ย 3.09

ลำดับที่ 4 ได้แก่ โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และบทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ย 3.00

ลำดับที่ 5 ได้แก่ ทักษะความสามารถของบุคลากร ความครบถ้วนของกรวยยาง กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ย 2.90

ลำดับที่ 6 ได้แก่ ความครบถ้วนของสื่อสะท้อนแสง และกิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ย 2.81

ลำดับที่ 7 ความครบครันของยานพาหนะ ค่าเฉลี่ย 2.72

ลำดับที่ 8 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 2.63

ลำดับที่ 9 ความเพียงพอของงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 2.54

ลำดับที่ 10 ความครบครันของกระเบื้องไฟกระพริบ ค่าเฉลี่ย 2.45

ลำดับที่ 11 ความครบครันของป้ายหยุดตรวจ ค่าเฉลี่ย 2.36

ลำดับที่ 12 ความครบครันของเลื้อยเกาะกันกระสุน ค่าเฉลี่ย 2.00

ลำดับที่ 13 ความครบครันของกุญแจมือ ค่าเฉลี่ย 1.27

สำหรับภาพรวมในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีความพร้อมปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.81

จากการสัมภาษณ์นักวิชาการแรงงานชำนาญการ สำนักงานจัดหางานจังหวัดจันทบุรี (อนุพงศ์ ลีละประดม. สัมภาษณ์. 2559) พบว่า แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นแรงงาน 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา โดยเป็นแรงงานสัญชาติชาวกัมพูชามากที่สุด โดยเข้ามาทำงานรับจ้างประเภทกรรมกรรับใช้ในบ้าน แต่ส่วนใหญ่เข้ามาใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรมมากที่สุด นอกจากแรงงานต่างด้าวแล้ว อีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องเฝ้าระวังคือ คนต่างด้าว หรือบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ได้แก่ ชาวพม่า ส่วนใหญ่มาจากประเทศแอฟริกา กินี และไอวอรีโคสต์ ซึ่งในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชาวพม่าที่เข้ามาติดต่อธุรกิจการค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ประมาณ 1,000 คน อาศัยอยู่เป็นหลักแหล่งในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีประมาณ 200 คน ซึ่งตามข้อมูลพบว่า พฤติกรรมกลุ่มชาวพม่าบางส่วนจะจ้างคนไทยจดทะเบียนเป็นภรรยาเพื่อให้ได้อยู่อาศัยในประเทศไทย โดยใช้ตัวแทนอำพราง (นอมินี) ในการถือครองอสังหาริมทรัพย์ โดยพวกนี้เริ่มเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการค้ำมนุษย์

ในปี พ.ศ.2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีประกาศ ฉบับที่ 70/2557 เรื่อง มาตรการชั่วคราวในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ำมนุษย์ ทำให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service : OSS) ในทุกจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตทำงานชั่วคราวให้แก่คนต่างด้าว และจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา

ต่อมา รัฐบาลได้เปิดให้มีการขยายระยะเวลาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวออกมาเป็นระยะ ซึ่งครั้งสุดท้าย ระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 29 กรกฎาคม 2559 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 ให้ผ่อนผันแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาวและกัมพูชา 2 กลุ่ม คือ

1. แรงงานต่างด้าวกลุ่มที่มีบัตรสีชมพูด้านหลังหมดปี พ.ศ.2557 , 2558 และวันที่ 31 มีนาคม 2559 รวมทั้งผู้ติดตามแรงงานกลุ่มบัตรสีชมพูที่อายุไม่เกิน 18 ปี (ยกเว้นกลุ่มกิจการประมงทะเลและแปรรูปสัตว์น้ำ)

2. แรงงานต่างด้าวกลุ่มที่ผ่านการตรวจสัญชาติ หรือพิสูจน์สัญชาติทุกกลุ่ม รวมทั้งผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรของแรงงานต่างด้าวดังกล่าวที่อายุไม่เกิน 18 ปี ที่ถือหนังสือเดินทาง (Passport) หนังสือเดินทางชั่วคราว (Temporary Passport) เอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง (Travel Document) และเอกสารรับรองบุคคล (Certificated Identity)

ผลการดำเนินการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจังหวัดจันทบุรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 มีแรงงานต่างด้าวมารายงานตัวทั้งสิ้น 15,403 คน แบ่งเป็นสัญชาติพม่า 1,134 คน ลาว 2,472 คน กัมพูชา 11,797 คน ผู้ติดตาม 1,032 คน มีนายจ้างนำแรงงานต่างด้าวมาขึ้นทะเบียน 5,150 คน

ข้อสังเกต ถึงแม้รัฐบาลจะมีมาตรการผ่อนผันแรงงานต่างด้าวให้ทำงานโดยถูกกฎหมาย แต่ยังคงมีการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งทหารและตำรวจโดยการรับสินบนจากนายหน้าที่เข้าไปดำเนินการ ซึ่งผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมี 2 ประเภท คือ

1. ปลอมแปลงหนังสือเดินทางเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย
2. ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง

โดยปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีนั้น ส่วนใหญ่แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมาทางชายแดน ได้แก่ จุดผ่านแดน จุดผ่อนปรน โดยทำเป็นขบวนการ มีคนไทยเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นนายหน้าและผู้ดำเนินการขนแรงงานต่างด้าวเข้ามาในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ส่วนแรงจูงใจของแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มาจากความต้องการได้รับค่าตอบแทนของประเทศไทยที่สูงกว่าในประเทศตน ยกตัวอย่าง สกุลเงินเรียว (Riel) ของประเทศกัมพูชา 127 เรียว เท่ากับประมาณ 1 บาท ของประเทศไทย ถึงแม้จะถูกนายจ้างคนไทยเอารัดเอาเปรียบกดขี่ค่าจ้างบ้าง แต่การได้ทำงานในประเทศไทยถือว่าค่าตอบแทนสูงกว่าประเทศกัมพูชามาก และด้วยเหตุนี้ แรงงานต่างด้าวจึงเป็นที่ต้องการของนายจ้าง เนื่องจากการใช้แรงงานต่างด้าวนั้น ค่าจ้างถูกกว่าแรงงานไทย อีกทั้ง แรงงานต่างด้าวมีความอดทนสูง และใช้งานง่ายกว่า เพราะถ้าเป็นคนไทยต้องจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท จึงทำให้หันมาใช้แรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก ประกอบกับ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้

จึงมีความต้องการแรงงานต่างด้าวอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน (อนุพงศ์ ลีละประถม. สัมภาษณ์. 2559)

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครอง จังหวัดจันทบุรี (จักรกฤษณ์ ฐะนพรัตน์. สัมภาษณ์. 2559) ทำให้ทราบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ ได้แก่ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะสมาชิก อส. มิใช่เพียงพอ ซึ่งการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสน้อย เนื่องจาก ประชาชนในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม ได้แก่ ทำสวนผลไม้ ปลูกยางพารา จึงจำเป็นต้องการใช้แรงงานต่างด้าวทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมายอยู่ สำหรับงบประมาณในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายนั้น หน่วยงานในสังกัดกรมการปกครอง ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นงานตามภารกิจเมื่อได้รับแจ้งเบาะแส หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานความร่วมมือในการปฏิบัติ อีกทั้งเจ้าภาพหลักในการบังคับใช้กฎหมายเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน โดยยังขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักคือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานจัดหางานจังหวัด และหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่

สรุป ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมปานกลางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เนื่องจาก บุคลากรต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน และสมาชิก อส. มิใช่เพียงพอ ประกอบกับ ประชาชนให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสน้อย สำหรับงบประมาณในด้านนี้ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะหน่วยงานหลักคือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน โดยขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร	3.36	มีความพร้อมปานกลาง	1
ความครบครันของวิทยุสื่อสาร	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความเพียงพอของบุคลากร	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความครบครันของอาวุธปืน	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	4
ทักษะความสามารถของบุคลากร	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	4
โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	4
กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	4
วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	5
การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	6
บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	6
กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	6
ความครบครันของยานพาหนะ	2.72	มีความพร้อมปานกลาง	7
ความเพียงพอของงบประมาณ	2.27	มีความพร้อมน้อย	8
การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	2.27	มีความพร้อมน้อย	8

ความพร้อมในรายการ	μ	การตีความ	ลำดับที่
ความครบถ้วนของสื่อเกราะกันกระสุน	2.00	มีความพร้อมน้อย	9
ความครบถ้วนของกุญแจมือ	1.27	มีความพร้อมน้อยที่สุด	10
รวม	2.79	มีความพร้อมปานกลาง	

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอ มีความพร้อมในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแยกเป็นความพร้อม จำนวน 20 ข้อ คิดค่าเฉลี่ยในการมีความพร้อมเรียงตามลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.36

ลำดับที่ 2 ความครบถ้วนของวิทยุสื่อสาร ค่าเฉลี่ย 3.18

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ความเพียงพอของบุคลากร และความครบถ้วนของอาวุธปืน ค่าเฉลี่ย 3.09

ลำดับที่ 4 ได้แก่ ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ ทักษะความสามารถของบุคลากร โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 3.00

ลำดับที่ 5 วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลาย ค่าเฉลี่ย 2.90

ลำดับที่ 6 ได้แก่ การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 2.81

ลำดับที่ 7 ความครบถ้วนของยานพาหนะ ค่าเฉลี่ย 2.72

ลำดับที่ 8 ได้แก่ ความเพียงพอของงบประมาณ และการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 2.27

ลำดับที่ 9 ความครบถ้วนของสื่อเกราะกันกระสุน ค่าเฉลี่ย 2.00

ลำดับที่ 10 ความครบครันของกฎระเบียบ ค่าเฉลี่ย 1.27

สำหรับภาพรวมในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีความพร้อมปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.79

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี (บรรจง ชนะสิทธิ์. สัมภาษณ์. 2559) พบว่า ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. การบุกรุกแผ้วถางป่า
2. การทำไม้
3. การล่าสัตว์และเก็บหาของป่า

โดยเฉพาะการกระทำผิดเกี่ยวกับการบุกรุกแผ้วถางป่าซึ่งตรวจพบมากในพื้นที่อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอแก่งหางแมว และอำเภอขลุง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ยังมีสภาพป่าอยู่มาก ทั้งป่าสงวนและป่านุรักษ์ ประกอบกับ ความต้องการที่ดินเพื่อทำการเกษตรมากขึ้น ได้แก่ การปลูกยางพารา การเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ป่าชายเลน เนื่องจากมีราคาสูง เมื่อครอบครองที่ดินได้ระยะหนึ่งก็จะนำไปขายต่อ แล้วไปบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ป่าแห่งใหม่ ทำให้มีการบุกรุกทำลายป่าไม่มีที่สิ้นสุด รวมทั้งความต้องการค่าเวนคืนจากโครงการก่อสร้างต่างๆของรัฐ ประกอบกับการบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดได้อย่างจริงจัง เนื่องจากนโยบายเกี่ยวกับด้านป่าไม้ของรัฐบาลปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ได้แก่ การผ่อนผันผู้ที่บุกรุกอยู่ก่อน การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การแก้ไขปัญหาความยากจน หลายกรณีไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถาวร แต่ทำให้ปัญหาลูกกลมต่อเนื่อง และประชาชนมีความเชื่อว่าเมื่อครอบครองพื้นที่ที่บุกรุกแผ้วถางจนมีสภาพเสื่อมโทรมแล้ว ในที่สุดรัฐก็จะให้สิทธิครอบครองพื้นที่นั้น ทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ยาก โดยจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 2,787,608.30 ไร่ ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ 1,539,084.25 ไร่ อุทยานแห่งชาติ 130,436.50 ไร่ วนอุทยาน 9,500.00 ไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 810,773 ไร่ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 11,370.00 ไร่

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี (จักรกฤษณ์ ธนะนพรัตน์. สัมภาษณ์. 2559) ทำให้ทราบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ ได้แก่ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ต้องรับผิดชอบงานอื่นๆด้วย โดยเฉพาะสมาชิก อส. มีไม่เพียงพอ ซึ่งการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสบ่อย เนื่องจาก ประชาชนบางส่วนบุกรุกในพื้นที่ป่าสงวนและป่าชายเลน ได้แก่ ประชาชนที่ประกอบอาชีพปลูกยางพาราใน

พื้นที่ป่าสงวนอำเภอแก่งหางแมว ประชาชนที่ประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และโสมสเดย์ในพื้นที่ป่าชายเลนอำเภอขลุง สำหรับงบประมาณในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น หน่วยงานของกรมการปกครอง ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นงานตามภารกิจเมื่อได้รับแจ้งเบาะแส หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานความร่วมมือในการปฏิบัติ โดยเจ้าภาพหลักในการบังคับใช้กฎหมายคือ หน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยังขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักคือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่

สรุป ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมปานกลางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก บุคลากรต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน และสมาชิก อส. มีไม่เพียงพอ ประกอบกับ ประชาชนให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสน้อย สำหรับงบประมาณในด้านนี้ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะหน่วยงานหลักคือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	1
อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	1
การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	1
ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
ทักษะความสามารถของบุคลากร	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความครบครันของวิทยุสื่อสาร	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
ความเพียงพอของบุคลากร	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	3
วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	3
บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	3
กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	3
ความครบครันของยานพาหนะ	2.54	มีความพร้อมน้อย	4
ความเพียงพอของงบประมาณ	2.18	มีความพร้อมน้อย	5
การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	2.18	มีความพร้อมน้อย	5
ความครบครันของเสื้อชูชีพ	2.09	มีความพร้อมน้อย	6
ความครบครันของเครื่องจักรกล	2.00	มีความพร้อมน้อย	7
รวม	2.85	มีความพร้อมปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอ มีความพร้อมในการจัดการปัญหา สาธารณภัยขนาดใหญ่ โดยแยกเป็นความพร้อม จำนวน 19 ข้อ คิดค่าเฉลี่ยในการมีความพร้อมเรียง ตามลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่ง ของบุคลากร และการมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัย ขนาดใหญ่ ค่าเฉลี่ย 3.18

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ความไม่ขัดแย้งกับนโยบาย อื่นๆ ทักษะความสามารถของบุคลากร ความครบครันของวิทยุสื่อสาร โครงสร้างองค์กรในการ จัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ และกระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาสา รณภัยขนาดใหญ่ ค่าเฉลี่ย 3.09

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากร วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาสา รณภัยขนาดใหญ่ บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ และ กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ค่าเฉลี่ย 3.00

ลำดับที่ 4 ความครบครันของยานพาหนะ ค่าเฉลี่ย 2.54

ลำดับที่ 5 ได้แก่ ความเพียงพอของงบประมาณ และการใช้งบประมาณอย่างมี ประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 2.18

ลำดับที่ 6 ความครบครันของเสื้อชูชีพ ค่าเฉลี่ย 2.09

ลำดับที่ 7 ความครบครันของเครื่องจักรกล ค่าเฉลี่ย 2.00

สำหรับภาพรวมในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ของราชการส่วนภูมิภาคใน เขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีความพร้อมปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.85

จากการสัมภาษณ์นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจันทบุรี (บุญส่ง ศรีบุญชัย, สัมภาษณ์. 2559) พบว่า ปัญหาสาธารณภัย ขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เป็นภัยธรรมชาติ คือ อุทกภัยขนาดใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2542 เนื่องจากเกิดสภาวะฝนตกหนัก ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 300 มิลลิเมตรต่อวัน ติดต่อกันหลาย วัน ทำให้เกิดปริมาณน้ำหลากวัดได้ 800 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ไหลลงสู่แม่น้ำจันทบุรี ซึ่งแม่น้ำ จันทบุรีในขณะนั้นสามารถรับน้ำได้ไม่เกินลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ทำให้ปริมาณน้ำส่วนเกินไหล เข้าท่วมในเขตตัวเมืองจันทบุรี สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรและทางราชการ เป็นจำนวนมากในพื้นที่ตัวเมืองจันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี โดยมี ประชาชนได้รับความเดือดร้อน 85,000 คน จำนวน 20,000 ครัวเรือน ความเสียหายประมาณ

2,118.67 ล้านบาท จากเหตุการณ์ในครั้งนั้น จังหวัดจันทบุรีจึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2551 ได้มีพระราชดำริกับนายสุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการบริหารสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้ “พื้นที่จังหวัดจันทบุรี ระยอง และชลบุรี ว่าพื้นที่เขาอยู่ใกล้ชายหาด ฝนก็พอ แต่การจัดเก็บทำได้ยาก เนื่องจากพื้นที่จากเขาที่ลาดลงมาถึงชายฝั่งนั้น ทำให้น้ำไหลเร็ว เก็บไว้ลำบากน้ำมานองท่วมตามแนวถนน หากช่วงฤดูฝนระบายน้ำทิ้งทะเลแก้ปัญหาน้ำท่วมก็จะขาดน้ำในฤดูแล้ง” และทรงรับสั่ง “ให้ศึกษาหาแนวทางแก้ไขจัดการน้ำให้พอดี” และทรงย้ำเรื่องการประสานความร่วมมือกัน ซึ่งพระองค์ท่านให้แนวความคิดว่าต้องทำให้น้ำแยกออกไปก่อนเข้าเมืองจันทบุรี ด้วยเหตุนี้เองจึงได้เกิดโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ขึ้น ดำเนินการโดยกรมชลประทาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเปิดโครงการ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2552 ระยะเวลาดำเนินการ 6 ปี (ปีงบประมาณ 2552 - 2557) งบประมาณ 3,500 ล้านบาท โดยก่อสร้างคลองผันน้ำจากแม่น้ำจันทบุรีออกสู่ทะเล ซึ่งสามารถผันน้ำจากแม่น้ำจันทบุรีได้ประมาณ 300 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ลดผลกระทบน้ำเหนือที่จะไหลเข้าสู่เขตเศรษฐกิจเมืองจันทบุรี แก้ปัญหาน้ำท่วมในเขตเมือง รวมทั้งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำบรรเทาปัญหาภัยแล้งแก่เกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ชื่อคลองผันน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ว่า “คลองภักดีรำไพ” เป็นภาษาอังกฤษว่า “Bhakti Rambhai Canal”

สำหรับปัญหาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นซ้ำซากในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรีเป็นประจำทุกปีเป็นภัยธรรมชาติ คือ ภัยแล้ง ซึ่งจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝนตกมากเป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย ร่องลงมาจากจังหวัดตราด และจังหวัดระนอง ในรอบ 30-40 ปีที่ผ่านมา ส่วนแหล่งกักเก็บน้ำที่สำคัญในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีโดยรวมมีความจุทั้งหมด 270 ล้านลูกบาศก์เมตร ได้แก่ เขื่อนพลวง เขื่อนคีรีธาร อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธร อ่างเก็บน้ำคลองบอน อ่างเก็บน้ำศาลทราย ฝ่ายท่ามะมั่ว และคลองวังโดนด แต่ความต้องการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ประกอบกับ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม ได้แก่ ทำสวนผลไม้ จึงมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรเป็นจำนวนมาก จะเห็นว่า จังหวัดจันทบุรี มีฝนตกปริมาณค่อนข้างมากแต่แหล่งกักเก็บน้ำมีจำนวนน้อย (บุญส่ง ศรีบุญชัย, สัมภาษณ์. 2559)

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี (จักรกฤษณ์ ฐนะนพรัตน์, สัมภาษณ์. 2559) ทำให้ทราบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรที่

รับผิดชอบงานด้านนี้ ได้แก่ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะสมาชิก อส. มิใช่เพียงพอ ประกอบกับ ไม่มีเครื่องมือ เครื่องจักรกล ได้แก่ รถดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ ดังนั้น เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น หน่วยงานแรกที่ต้อง ดำเนินการช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยในเบื้องต้นคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ ขณะที่ราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดและอำเภอจะดำเนินการช่วยเหลือหลังจากเกิดสาธารณภัย ขึ้นแล้ว โดยคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด/อำเภอ ในลักษณะให้ความ ช่วยเหลือความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมีวงเงินตรอง ราชการ แห่งละ 20,000,000 บาท อำเภอมีวงเงินตรองราชการ แห่งละไม่เกิน 500,000 บาท โดย สนับสนุนงบประมาณเป็นเงินตรองราชการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นเครื่องสูบน้ำ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถบรรทุกน้ำ ค่าความเสียหาย ด้านพืช และค่าอื่นๆ ตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะขอรับความ ช่วยเหลือดังกล่าวต่อเมื่อมีงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งการใช้จ่ายเงินตรองราชการ จังหวัดจะต้อง ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติก่อนจึงจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเป็นเงิน ตรองราชการได้ ต่างจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งสามารถดำเนินการให้ ความช่วยเหลือได้เลยโดยไม่ต้องมีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากจังหวัด แต่อย่างใด สำหรับการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสังเกตการณ์ การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย และการ วางแผนการอพยพ เมื่อเกิดอุทกภัยและสาธารณภัยอื่น ๆ ว่า เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนใน หมู่บ้าน/ชุมชน โดยส่วนใหญ่จะมองว่าเป็นภาระของหน่วยงานราชการที่ต้องดูแลให้ความ ช่วยเหลือ

สรุป ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมปานกลางในการจัดการปัญหาสาธารณภัย ขนาดใหญ่ เนื่องจาก บุคลากรต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน สมาชิก อส. มิใช่เพียงพอ และไม่มี เครื่องมือ เครื่องจักรกล ประกอบกับ ประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสังเกตการณ์ การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย และการวางแผนการอพยพ เมื่อเกิดอุทกภัยและสาธารณภัยอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการปัญหาโรคระบาด

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
ความครบครันของสถานที่เฝ้าสังเกตอาการ (Quarantine)	3.18	มีความพร้อมปานกลาง	1
ความครบครันของวิทยุสื่อสาร	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด	3.09	มีความพร้อมปานกลาง	2
บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด	3.00	มีความพร้อมปานกลาง	3
โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	4
กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	4
วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	4
กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด	2.90	มีความพร้อมปานกลาง	4
ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	5
ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง	2.81	มีความพร้อมปานกลาง	5
ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด	2.63	มีความพร้อมปานกลาง	6
ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ	2.63	มีความพร้อมปานกลาง	6
ความครบครันของยานพาหนะ	2.54	มีความพร้อมน้อย	7
ความเพียงพอของบุคลากร	2.45	มีความพร้อมน้อย	8
อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร	2.45	มีความพร้อมน้อย	8
ทักษะความสามารถของบุคลากร	2.36	มีความพร้อมน้อย	9
ความครบครันของหน้ากากอนามัย	2.36	มีความพร้อมน้อย	9
ความครบครันของถุงมือ	2.18	มีความพร้อมน้อย	10

ความพร้อมในรายเรื่อง	μ	การตีความ	ลำดับที่
การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	2.09	มีความพร้อมน้อย	11
ความเพียงพอของงบประมาณ	2.00	มีความพร้อมน้อย	12
ความครบครันของชุดป้องกันร่างกาย	2.00	มีความพร้อมน้อย	12
รวม	2.63	มีความพร้อมปานกลาง	

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มประชากรซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัด จันทบุรี ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอ มีความพร้อมในการจัดการ ปัญหาโรคระบาด โดยแยกเป็นความพร้อม จำนวน 21 ข้อ คิดค่าเฉลี่ยในการมีความพร้อมเรียง ตามลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ความครบครันของสถานที่เฝ้าสังเกตอาการ (Quarantine) ค่าเฉลี่ย 3.18

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ความครบครันของวิทยุสื่อสาร และการมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของ ชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด ค่าเฉลี่ย 3.09

ลำดับที่ 3 บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด ค่าเฉลี่ย 3.00

ลำดับที่ 4 โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด กระบวนการทำงานของ องค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด และ กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด ค่าเฉลี่ย 2.90

ลำดับที่ 5 ได้แก่ ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด และความ สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ค่าเฉลี่ย 2.81

ลำดับที่ 6 ได้แก่ ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด และความไม่ ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 2.63

ลำดับที่ 7 ความครบครันของยานพาหนะ ค่าเฉลี่ย 2.54

ลำดับที่ 8 ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากร และอำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของ บุคลากร ค่าเฉลี่ย 2.45

ลำดับที่ 9 ได้แก่ ทักษะความสามารถของบุคลากร และความครบครันของหน้ากาก ออนามัย ค่าเฉลี่ย 2.36

ลำดับที่ 10 ความครบครันของถุงมือ ค่าเฉลี่ย 2.18

ลำดับที่ 11 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 2.09

ลำดับที่ 12 ได้แก่ ความเพียงพอของงบประมาณ และความครบครันของชุดป้องกัน ร่างกาย ค่าเฉลี่ย 2.00

สำหรับภาพรวมในการจัดการปัญหาโรคระบาดของราชการส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่ จังหวัดจันทบุรีมีความพร้อมปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.63

จากการสัมภาษณ์นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี (ประภา วัฒนศัพท์, สัมภาษณ์. 2559) พบว่า ปัญหาโรคระบาดที่เคยเกิดขึ้นในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เมื่อปี พ.ศ.2552 มีผู้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 หรือ H5N1 จำนวน 1 ราย เป็นนักธุรกิจสาว อายุ 24 ปี ประกอบอาชีพค้าขายเครื่องสำอาง ไปรับเชื้อมาจากสถานบันเทิงแห่งหนึ่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งรักษาตัวหายเป็นปกติ จากการพบผู้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 หรือ H5N1 ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีนั้น ก่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการควบคุมป้องกันโรคจากภาคราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนต่างๆ และมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 หรือ H5N1 จำนวน 27,000 คน ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์ และกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ คือ

1. หญิงตั้งครรภ์ที่อายุครรภ์มากกว่า 4 เดือนขึ้นไป

2. เด็กอายุ 6 เดือนถึง 2 ปี

3. ผู้ป่วยทุกกลุ่มอายุที่มีโรคเรื้อรังสำคัญ 7 โรค ได้แก่ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งได้รับยาเคมีบำบัด และเบาหวาน ผู้ที่อายุมากกว่า 65 ปี

ส่วนโรคระบาดที่มีโอกาสเกิดขึ้นในจังหวัดจันทบุรี คือ โรคไข้หวัดนก เนื่องจากเมื่อปี พ.ศ. 2558 มีรายงานพบผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกที่ราชอาณาจักรกัมพูชา มีสัตว์ปีกที่สงสัยติดเชื้อ จำนวน 8,800 ตัว สัตว์ติดเชื้อและเสียชีวิตทั้งหมด 2,280 ตัว โดยพบใน 2 จังหวัด ของราชอาณาจักรกัมพูชา คือ จังหวัดเสียมเรียบ และจังหวัดพระตะบอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับจังหวัดจันทบุรี จึงมีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ซึ่งอาจมีการแพร่เชื้อมาสู่คนได้ เนื่องจากการติดต่อค้าขาย และการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกยังคงมีอย่างต่อเนื่องบริเวณตามแนวชายแดน

สำหรับโรคระบาดที่ยังเป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ โรคไข้เลือดออก ซึ่งระบาดตลอดปี ไม่ใช่เฉพาะช่วงฤดูฝนเท่านั้น ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.2558 จังหวัดจันทบุรีมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก จำนวน 2,210 คน เสียชีวิต 1 คน เป็นลำดับที่ 6 ของประเทศไทย โดยกลุ่มอายุที่พบมากที่สุดอยู่ระหว่าง 5 – 9 ปี รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 10 -14 ปี และ 15 – 24 ปี ตามลำดับ (ประภา วัฒนศัพท์, สัมภาษณ์. 2559)

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครอง จังหวัดจันทบุรี (จักรกฤษณ์ ธนะนพรัตน์, สัมภาษณ์. 2559) ทำให้ทราบว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการปัญหาโรคระบาดอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ ได้แก่ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ต้อง

รับผิดชอบงานอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะสมาชิก อส. มีไม่เพียงพอ ประกอบกับ ยังขาดทักษะความสามารถที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ซึ่งเจ้าภาพหลักเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในการจัดการปัญหาโรคระบาด โดยมีกลไกคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เฝ้าระวังเหตุการณ์และควบคุมโรคระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยยังขาดการบูรณาการด้านข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักคือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ โรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานในสังกัดกรมการปกครอง ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการปัญหาโรคระบาดแต่อย่างใด สำหรับการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการจัดการปัญหาโรคระบาดนั้น ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความตระหนักในการจัดการปัญหาโรคระบาด ยกตัวอย่าง การแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และยังขาดความตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ต้องกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยส่วนใหญ่จะมองว่าเป็นภาระของหน่วยงานราชการที่ต้องดูแลให้ความช่วยเหลือ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาหมอกควันกำจัดยุงลายในพื้นที่ ทั้งนี้ เมื่อปี พ.ศ.2558 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้จังหวัดแจ้งอำเภอเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับโรคเมอร์ส (MERS) โดยจัดให้มีสถานที่เพื่อเฝ้าสังเกตอาการ (Quarantine) เมื่อพบผู้ป่วยหรือผู้สัมผัสโรคเมอร์ส (MERS) ในพื้นที่ ปรากฏว่าประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเมอร์ส (MERS) และไม่ยินยอมให้จัดเตรียมสถานที่เพื่อเฝ้าสังเกตอาการ (Quarantine) ในพื้นที่ เพราะกลัวว่าถ้าพบผู้ป่วยหรือผู้สัมผัสโรคจะทำให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคดังกล่าว

สรุป ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมปานกลางในการจัดการปัญหาโรคระบาด เนื่องจาก บุคลากรต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน สมาชิก อส. มีไม่เพียงพอและยังขาดทักษะความสามารถที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน สำหรับงบประมาณในด้านนี้ ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะหน่วยงานหลักคือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยขาดการบูรณาการด้านข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ทั้งนี้ ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความตระหนักในการจัดการปัญหาโรคระบาด

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

จากการสัมภาษณ์เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครอง จังหวัดจันทบุรี (จักรกฤษณ์ ชนชนพรัตน์, สัมภาษณ์, 2559) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ลักษณะแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ในแต่ละประเด็นปัญหาที่มีข้อค้นพบดังนี้

1. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องยาเสพติด

1.1 เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาค ดังต่อไปนี้

1.1.1 ทักษะด้านภาษาของคนต่างด้าว ได้แก่ ภาษากัมพูชา และภาษาคนต่างด้าวชาติอื่นทั้งด้านการพูดสื่อสาร การเขียน และการอ่านให้ครบถ้วนสามารถสื่อสารได้ เนื่องจากยาเสพติดในจังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้ามาจากแนวชายแดน

1.1.2 ความรู้ความสามารถในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบังคับใช้ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.1.3 ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการปัญหาเสพติด

1.2 จัดสรรจำนวนอัตรากำลังบุคลากรของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงให้เพียงพอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาทิ การตรวจค้น การจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย

1.3 หน่วยงานหลักควรบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ยกตัวอย่าง การตรวจสถานบริการและร้านอาหารไอเกะ ฝ่ายปกครองควรบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่สรรพสามิตพื้นที่ วัฒนธรรมอำเภอ ซึ่งเป็นเจ้าภาพในการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำความผิด ได้แก่ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551

1.4 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาเสพติดให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5 พัฒนาเครือข่ายโดยรวบรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน อาทิ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ผู้ประสานพลังแผ่นดิน (25 ตาสัปปะรด) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากไม่มีใครรู้ปัญหาทั้งผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดได้ดีเท่ากับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน

1.6 พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

1.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนการติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV ในพื้นที่จุดเสี่ยง

2. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

2.1 เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาคดังต่อไปนี้

2.1.1 ทักษะด้านภาษาของคนต่างด้าว ได้แก่ ภาษากัมพูชา และภาษาคนต่างด้าวชาติอื่นทั้งด้านการพูดสื่อสาร การเขียนและการอ่านให้ครบถ้วนสามารถสื่อสารได้ เนื่องจากในปัจจุบันรัฐบาลได้มีมาตรการผ่อนผันแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ ได้แก่ พม่า ลาว และกัมพูชา

2.1.2 ความรู้ความสามารถในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบังคับใช้ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.1.3 ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

2.2 จัดสรรจำนวนอัตรากำลังบุคลากรของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงให้เพียงพอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาทิ การตรวจค้น การจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย

2.3 หน่วยงานหลักควรบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ยกตัวอย่าง การตรวจสถานประกอบการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวในแต่ละพื้นที่ ควรมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดไปร่วมตรวจกับฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย เพื่อให้คำแนะนำและบังคับใช้กฎหมายได้ถูกต้อง

2.4 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะนายจ้างที่มีแรงงานต่างด้าว ให้นำแรงงานต่างด้าวมาขึ้นทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

2.5 พัฒนาเครือข่ายโดยรวมรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน อาทิ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อาสาสมัครแรงงานตำบล (อสร.) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน จะรู้ปัญหาได้ดีที่สุดว่ายังมีแรงงานต่างด้าวที่ยังไม่ถูกกฎหมายทำงานในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานราชการจะมีข้อมูลเฉพาะที่ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวเท่านั้น

2.6 พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาคดังต่อไปนี้

3.1.1 ทักษะด้านภาษาของคนต่างด้าว ได้แก่ ภาษากัมพูชา และภาษาคนต่างด้าวชาติอื่นทั้งด้านการพูดสื่อสาร การเขียนและการอ่านให้ครบถ้วนสามารถสื่อสารได้ เนื่องจากจังหวัดจันทบุรีมีแนวเขตติดต่อกับชายแดน มีแนวโน้มในการลักลอบนำเข้า/ส่งออกไม้หวงห้าม

3.1.2 ความรู้ความสามารถในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบังคับใช้ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3.1.3 ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 จัดสรรจำนวนอัตรากำลังบุคลากรของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงให้เพียงพอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาทิ การตรวจค้น การจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย

3.3 หน่วยงานหลักควรบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ยกตัวอย่าง การปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่จะมีการเชื่อมโยงกลุ่มผู้มีอิทธิพล นักการเมืองท้องถิ่น นายทุนต่างชาติ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรบูรณาการบังคับใช้กฎหมายร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ อาทิ ฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่

3.4 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อไม่ให้บุกรุกเพิ่มเติมและตัดไม้ทำลายป่า รวมไปถึงการฟื้นฟูพื้นที่ที่ถูกบุกรุก

3.5 พัฒนาเครือข่ายโดยรวมรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน อาทิ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจาก การดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เพราะการทำความเข้าใจกับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมไม่ให้บุกรุกเพิ่มเติมและตัดไม้ทำลายป่า รวมไปถึงการฟื้นฟูพื้นที่ที่ถูกบุกรุกจึงต้องร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มอาสาสมัคร และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน

3.6 พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

4. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องสาธารณสุขขนาดใหญ่

4.1 เสริมสร้างองค์ความรู้ในกระบวนการจัดการปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาค

4.2 จัดสรรจำนวนอัตรากำลังบุคลากรของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงให้เพียงพอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาทิ การช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยเบื้องต้นเมื่อเกิดสาธารณภัย

4.3 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ให้กับประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย และการวางแผนการอพยพเมื่อเกิดสาธารณภัย

4.4 พัฒนาเครือข่ายโดยรวมรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน อาทิ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่าง เมื่อเกิดสาธารณภัย ได้แก่ เหตุเพลิงไหม้ การช่วยเหลือทันทีที่เกิดเหตุ กลุ่มอาสาสมัครและประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ควรร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นไม่ควรรอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐเพียงอย่างเดียว

4.5 พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องโรคระบาด

5.1 เสริมสร้างองค์ความรู้ในกระบวนการจัดการปัญหาโรคระบาดให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาค

5.2 จัดสรรจำนวนอัตรากำลังบุคลากรของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงให้เพียงพอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาทิ ปฏิบัติงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคระบาด กรณีเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรค

5.3 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาโรคระบาดให้กับประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรค อาทิ การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

5.4 พัฒนาเครือข่ายโดยรวมรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน อาทิ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคระบาดในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.5 พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยจะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. การอภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ

1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ข้อค้นพบ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรรับผิดชอบงานหลายด้าน และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดทักษะความสามารถเพียงพอ โดยยังขาดการบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน สำหรับงบประมาณด้านความมั่นคงจะจัดสรรให้กับหน่วยงานหลักเท่านั้น และงบประมาณเป็นลักษณะแผนงาน/โครงการตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้การใช้งบประมาณต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น ซึ่งสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล แตกต่างกัน ทำให้การแก้ไขปัญหายังไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้ หมู่บ้าน/ชุมชนในระดับพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนัก ขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ให้ความร่วมมือ ดังผลการศึกษาที่จะกล่าวต่อไปนี้

1. การจัดการปัญหาความปลอดภัยมีความพร้อมปานกลาง เมื่อแยกเป็นความพร้อม มีผลการศึกษา ดังนี้

1.1 ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาเสพติด ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง และอำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร มีความพร้อมมาก

1.2 ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาเสพติด ทักษะความสามารถของบุคลากร ความเพียงพอของบุคลากร ความครบครันของวิทยุสื่อสาร การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ความครบครันของอาวุธปืน ความครบครันของชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสพติด บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสพติด ความเพียงพอของงบประมาณ ความครบครันของกรวยยาง กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสพติด ความครบครันของยานพาหนะ และความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง มีความพร้อมปานกลาง

1.3 ความครบครันของกระบอกไฟกระพริบ ความครบครันของป้ายหยุดตรวจ และความครบครันของเสื้อเกราะกันกระสุน มีความพร้อมน้อย

1.4 ความครบครันของกุญแจมือ มีความพร้อมน้อยที่สุด

2. การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีความพร้อมปานกลาง เมื่อแยกเป็นความพร้อม มีผลการศึกษา ดังนี้

2.1 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ ความครบครันของวิทยุสื่อสาร ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ความเพียงพอของบุคลากร ความครบครันของอาวุธปืน โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ทักษะความสามารถของบุคลากร ความครบครันของกรวยยาง กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความครบครันของยานพาหนะ และการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมปานกลาง

2.2 ความเพียงพอของงบประมาณ ความครบครันของกระบวนไพบรุษ ความครบครันของฝ่ายหุคตรวจ และความครบครันของเลื้อเกะกันกระสุน มีความพร้อมน้อย

2.3 ความครบครันของกัญแจมือ มีความพร้อมน้อยที่สุด

3. การจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม มีความพร้อมปานกลาง เมื่อแยกเป็นความพร้อม มีผลการศึกษา ดังนี้

3.1 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร ความครบครันของวิทยุสื่อสาร ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ความเพียงพอของบุคลากร ความครบครันของอาวุธปืน ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ ทักษะความสามารถของบุคลากร โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม บพททของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม และความครบครันของยานพาหนะ มีความพร้อมปานกลาง

3.2 ความเพียงพอของงบประมาณ การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ความครบครันของเลื้อเกะกันกระสุน มีความพร้อมน้อย

3.3 ความครบครันของกัญแจมือ มีความพร้อมน้อยที่สุด

4. การจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ มีความพร้อมปานกลาง เมื่อแยกเป็นความพร้อม มีผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ ทักษะความสามารถของบุคลากร ความครบครันของวิทยุสื่อสาร โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ ความเพียงพอของบุคลากร วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ บพททของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ และกิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่ มีความพร้อมปานกลาง

4.2 ความครบครันของยานพาหนะ ความเพียงพอของงบประมาณ การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ความครบครันของเสื้อชูชีพ และความครบครันของเครื่องจักรกลที่มีความพร้อมน้อย

5. การจัดการปัญหาโรคระบาด มีความพร้อมปานกลาง เมื่อแยกเป็นความพร้อม มีผลการศึกษา ดังนี้

5.1 ความครบครันของสถานที่เฝ้าสังเกตอาการ (Quarantine) ความครบครันของวิทยุสื่อสาร การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด และความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ มีความพร้อมปานกลาง

5.2 ความครบครันของยานพาหนะ ความเพียงพอของบุคลากร อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร ทักษะความสามารถของบุคลากร ความครบครันของหน้ากากอนามัย ความครบครันของถุงมือ การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ความเพียงพอของงบประมาณ และความครบครันของชุดป้องกันร่างกาย มีความพร้อมน้อย

ข้อค้นพบ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่าการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ควรพัฒนาการราชการส่วนภูมิภาคในลักษณะดังต่อไปนี้

1. เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาค ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ทักษะด้านภาษาของคนต่างด้าว ได้แก่ ภาษากัมพูชา และภาษาคนต่างด้าวชาติอื่นทั้งด้านการพูดสื่อสาร การเขียนและการอ่านให้ครบถ้วนสามารถสื่อสารได้
 - 1.2 ความรู้ความสามารถในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบังคับใช้ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
 - 1.3 ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. จัดสรรจำนวนอัตรากำลังบุคลากรของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงให้เพียงพอ
3. หน่วยงานหลักควรบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน

4. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ให้กับประชาชนในพื้นที่
5. พัฒนาเครือข่ายโดยรวบรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน

การอภิปรายผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 ดังนี้

การศึกษารั้วนี้ มุ่งศึกษาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดจากภัยคุกคามในเรื่องยาเสพติด แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณภัยขนาดใหญ่ และโรคระบาด ข้อค้นพบจากการศึกษาพบว่า ปัญหาภัยคุกคามมีทั้งเกิดขึ้นอยู่จริงและมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี การแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหมู่บ้าน/ชุมชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ

แนวคิดเกี่ยวกับภัยคุกคามโดยทั่วไปในวงวิชาการปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวคิดใหญ่ๆ คือภัยคุกคามรูปแบบเก่าและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ แนวคิดทั้ง 2 สามารถเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างได้ดังนี้

ภัยคุกคามรูปแบบเก่า คือ ภัยคุกคามที่เกิดจากการทำสงคราม การใช้กำลังทหารเข้าทำการรบ และยังมีความหมายครอบคลุมถึงการบ่อนทำลาย ก่อวินาศกรรม จารกรรม ที่มีการกระทำในลักษณะรัฐต่อรัฐ ซึ่งในปัจจุบันสงครามเย็นยุติลงและเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมประกอบกับการเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication Technology: ICT) ที่เชื่อมร้อยต่อโลกทั้งโลกเข้าหากัน ช่วยให้เกิดการสื่อสารไปมาระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับหน่วยงาน และหน่วยงานกับหน่วยงานเป็นได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว และการที่โลกทั้งโลกสามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว สารสนเทศสามารถถูกส่งไปมาอย่างที่ต่างๆ ได้อย่างไร จิตจำกัณนี้เองทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และผลที่ตามมาคือ การเกิดขึ้นของภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ส่วนภัยคุกคามรูปแบบใหม่นั้น คริสต์ แอบบอต , พอล โรเจอร์ส และ จอนห์ สโลโบดา ได้แบ่งภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่สำคัญ ๆ ออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ คือ 1. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change) 2. การแข่งขันแย่งชิงทรัพยากร (Competition Over Resources) 3. การเกิดขึ้นของชนกลุ่มน้อยของชนหมู่มาก (Marginalisation of the Majority World) 4. การขยายอิทธิพลทางทหาร (Global Militarization) สำหรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้ว ได้แก่ ภัยคุกคามในเรื่องของการระบาดวิทยา (Epidemiology) ภัยคุกคามที่มีต่อสารสนเทศ (Information) อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) ภัยคุกคามที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) และภัยคุกคามด้านภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) เป็นต้น อย่างไรก็ตามการเกิดขึ้นมาของภัยคุกคามรูปแบบใหม่นั้นไม่ได้หมายความว่าภัยคุกคามในรูปแบบเดิมหรือแบบดั้งเดิมจะหมดไป ประเทศหลายประเทศในโลกยังคงอยู่ในสภาวะของความเสี่ยงที่อาจจะมีสงครามเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ผลการศึกษาสะท้อนความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่อยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะเฉพาะของพื้นที่จังหวัดจันทบุรีในฐานะจังหวัดชายฝั่งทะเล ซึ่งปัจจุบันปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่

1. ปัญหายาเสพติด มีความพร้อมปานกลาง
2. ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีความพร้อมปานกลาง
3. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความพร้อมปานกลาง

โดยปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีระยะต่อไปในอนาคต ได้แก่

1. ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ มีความพร้อมปานกลาง
2. ปัญหาโรคระบาด มีความพร้อมปานกลาง

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยสามารถกำหนดตัวแบบความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 6 ตัวแบบความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

จากภาพประกอบ 6 พบว่างานวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ประเด็นปัญหา คือ

1. ปัญหาเสาพดิด มีความพร้อมปานกลาง
2. ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีความพร้อมปานกลาง
3. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความพร้อมปานกลาง
4. ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ มีความพร้อมปานกลาง
5. ปัญหาโรคระบาด มีความพร้อมปานกลาง

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคโดยอาศัย

1. เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานของราชการส่วนภูมิภาค
2. จัดสรรจำนวนอัตรากำลังสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนให้เพียงพอ
3. หน่วยงานหลักควรบูรณาการด้านข้อมูลและการบังคับใช้กฎหมายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ให้กับประชาชนในพื้นที่
5. พัฒนาเครือข่ายโดยรวมรวมกลุ่มอาสาสมัครที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงของส่วนราชการต่างๆ ให้เชื่อมโยงและถูกต้องตรงกัน

การเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค จะทำให้ราชการส่วนภูมิภาคมีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ได้มากขึ้นและแก้ไขปัญหาส่งผลกระทบต่อความมั่นคงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนัยยะในเชิงนโยบายที่สำคัญดังนี้

1. จากนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับความมั่นคงตามแนวคิดในบทที่ 2 ต้องการให้ทุกภาคส่วนมีการบูรณาการในการจัดการความมั่นคง ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการพัฒนาเสริมสร้างราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคง และบูรณาการการทำงานร่วมกับหมู่บ้าน/ชุมชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ดังนี้

1.1 หน่วยงานความมั่นคง ได้แก่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน สถานีตำรวจภูธร ฝ่ายปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้

1.1.1 สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน และพัฒนาเครือข่ายกลุ่มอาสาสมัคร เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ร่วมกับหมู่บ้าน/ชุมชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่

1.1.2 หนุนรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน

2. จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด พบว่า ในปัจจุบันขบวนการค้ายาเสพติดเริ่มหันมาลักลอบส่งยาเสพติดด้วยการจัดส่งพัสดุภัณฑ์ไปรษณีย์ และการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางโซเชียลมีเดียและโปรแกรมการสื่อสารออนไลน์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหามาตรการตรวจสอบพัสดุภัณฑ์ไปรษณีย์และสอดส่องดูแลผู้ที่ไม่ประสงค์ดีใช้ช่องทางการสื่อสารทางโซเชียลมีเดียในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด ดังนี้

2.1 สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการตรวจสอบผู้ที่ไม่ประสงค์ดีใช้ช่องทางการสื่อสารทางโซเชียลมีเดียในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด

2.2 สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการควบคุมการลงทะเบียน และการขนส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ทางไปรษณีย์

2.3 บุคลากรความร่วมมือหน่วยงานในระดับพื้นที่ ได้แก่ ที่ทำการไปรษณีย์ สถานีตำรวจภูธร และฝ่ายปกครอง ดำเนินการตรวจสอบสินค้า และพัสดุภัณฑ์ที่ต้องสงสัยว่าจะมียาเสพติด หรือสิ่งผิดกฎหมายซุกซ่อนมาทางไปรษณีย์

3. จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย พบว่า นอกจากแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เป็นปัญหาต่อความมั่นคงแล้ว อีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องเฝ้าระวัง คือ คนต่างด้าว หรือบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ได้แก่ กลุ่มชาวพม่า ซึ่งบางส่วนเข้ามาติดต่อกิจการและอาศัยอยู่เป็นหลักแหล่งในพื้นที่ โดยมีพฤติกรรมจะจ้างคนไทย จดทะเบียนเป็นภรรยาเพื่อให้ได้อยู่อาศัยในประเทศไทย โดยใช้ตัวแทนอำพราง (นอมินี) ในการถือครองอสังหาริมทรัพย์ โดยพวกนี้เริ่มเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการค้ำมนุษย์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหามาตรการตรวจสอบ การเดินทางเข้าออกประเทศ และสอดส่องพฤติกรรมของชาวต่างชาติ (คนต่างด้าว) โดยเฉพาะกลุ่มชาวพม่า ดังนี้

3.1 กระทรวงแรงงาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ปัญหาการค้ำมนุษย์) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการตรวจสอบการเดินทางเข้าออกประเทศ รวมไปถึงประวัติและพฤติกรรม ของชาวต่างชาติ (คนต่างด้าว) โดยเฉพาะกลุ่มชาวพม่า

3.2 บุคลากรความร่วมมือหน่วยงานในระดับพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานตรวจคน เข้าเมือง สำนักงานจัดหางานจังหวัด สถานีตำรวจภูธร และฝ่ายปกครอง ร่วมกับหมู่บ้าน/ชุมชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ดำเนินการเฝ้าระวังและตรวจตราพฤติกรรมของชาวต่างชาติ (คนต่างด้าว) โดยเฉพาะกลุ่มชาวพม่า

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัย เรื่องความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความ มั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการดำเนินการวิจัยหลังจากนี้คือ

1. การศึกษาประเด็นปัญหาการลักลอบส่งยาเสพติดทางพัสดุภัณฑ์ไปรษณีย์ และ การ ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางโซเชียลมีเดียและ โปรแกรมการสื่อสารออนไลน์

2. การศึกษาประเด็นปัญหาคนต่างด้าว หรือบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ได้แก่ กลุ่มชาว พม่า ซึ่งบางส่วนมีพฤติกรรมจ้างคนไทยจดทะเบียนเป็นภรรยาเพื่อให้ได้อยู่อาศัยในประเทศไทย โดยใช้ตัวแทนอำพราง (นอมินี) ในการถือครองอสังหาริมทรัพย์ โดยพวกนี้เริ่มเข้ามามีอิทธิพล มากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการค้ำมนุษย์

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2553). **โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังกรมการปกครอง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อาสาธาณินแดน.
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. (ม.ป.ป.). **ยุทธศาสตร์กองอำนวยการรักษา
ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2555 - 2559**. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการทหาร วุฒิสภา และคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
(2548). **ปัญหาการจัดการด้านความมั่นคง : กรณีเหตุการณ์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้**.
รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ.
- จักรกฤษณ์ ธนะพรรัตน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นพปฎล สุดเฉลี่ย เป็นผู้สัมภาษณ์,
(29 กรกฎาคม 2559). **ที่กลุ่มงานความมั่นคง ที่ทำการปกครอง จังหวัดจันทบุรี**.
- เจษฎา มีบุญลือ. (2553). **ความมั่นคงแห่งชาติ : การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ :
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (ม.ป.ป.). **ปฏิบัติการวิจัยทางสังคม**. (โครงการผลิตตำราหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี). กรุงเทพฯ :
จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). **การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ**. (เอกสารประกอบการ
ศึกษาดูงานของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน
วุฒิสภา). กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ถาวร เมืองช้าง. (2558). **ศักยภาพการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ
ปัญหาความมั่นคงชายแดนภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ระหว่างไทย-กัมพูชาในกระแส
การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาจังหวัดตราด**. ภาคนิพนธ์ รป.ม. (การปกครอง
ท้องถิ่น). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีรพงศ์ เมฆเฉลิม. (2549). **บทบาทของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกับภัยคุกคามใน
ยุคโลกาภิวัตน์**. ภาคนิพนธ์ รป.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤมล สุมรรคา. (2554). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมทางการบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี**. ภาคนิพนธ์ บธ.ม. (การบัญชี).
ปทุมธานี : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นุชนารถ นาคคำ. (2547). **ความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการบริหารจัดการการศึกษาขั้น**

ปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต

กิ่งอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (นโยบายสาธารณะ).

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรจง ชนะสิทธิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นพปฎล สุดเฉลี่ย เป็นผู้สัมภาษณ์, (29 กรกฎาคม 2559).

ที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดจันทบุรี.

บุญส่ง ศรีบุญชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นพปฎล สุดเฉลี่ย เป็นผู้สัมภาษณ์, (29 กรกฎาคม 2559).

ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจันทบุรี.

ประดับศรี หุ่นทอง. (2547). **การรับรู้และความพร้อมเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**

ของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ประภา วัฒนชิพ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นพปฎล สุดเฉลี่ย เป็นผู้สัมภาษณ์, (22 มิถุนายน 2559).

ที่สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดจันทบุรี.

พัชรภรณ์ ชายเพชร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นพปฎล สุดเฉลี่ย เป็นผู้สัมภาษณ์,

(29 กรกฎาคม 2559). **ที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด จังหวัดจันทบุรี.**

เพชรมณี หลวงจันทร์ดวงศ์. (2555). **ความพร้อมในการเข้าระบบประกันสังคมของสถาน**

ประกอบการขนาดเล็กในอำเภอจันทบุรี นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว. วิทยานิพนธ์

ปร.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภพพน เข้มทอง. (2556). **การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.**

วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่ : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจ

บัณฑิตย.

ภาราดา ชัยนิคม. (2558). **ความรู้และการเตรียมความพร้อมต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่. :**

กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานการวิจัย.

เพชรบูรณ์ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (ม.ป.ป.) **พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.**

(ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://msk-school.net/TRIED2542/keywords.html>.

(20 มกราคม 2559).

วัชรวรรณ ดวงสะเก็ด. (2555). **ความพร้อมของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการรับถ่าย**

โอนงานทะเบียนราษฎร. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- วิกรม อารีราษฎร์. (2547). **ความพร้อมของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการย้ายที่ทำการจากท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ (ดอนเมือง) ไปสู่ท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป.). **วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/>. (20 มกราคม 2559).
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. (ม.ป.ป.). **คู่มือใช้เป็นแนวทางการศึกษาตามหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร**. กรุงเทพฯ.
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. (ม.ป.ป.). **บทเรียนที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ. (ใช้เฉพาะการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร)** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.ldinet.org/2008/images/stories/books/reform/07_Social-reform_ldi.pdf. (20 มกราคม 2559).
- ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดจันทบุรี. (2558). **รายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558**. จันทบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย. (พ.ศ.2556-2561)**. กรุงเทพฯ : วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย.
- สำนักงานจังหวัดจันทบุรี. (ม.ป.ป.). **ทำเนียบผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.chanthaburi.go.th/new/?page_id=186#&panel1-1. (21 สิงหาคม 2559).
- สำนักงานจังหวัดจันทบุรี. (ม.ป.ป.). **แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี. (พ.ศ. 2557 - 2560)**. (ฉบับทบทวน). จันทบุรี : กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด.
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี. (28 สิงหาคม 2558). “การกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ในรอบ 12 เดือน ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี,” ใน **การประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า ระดับจังหวัด จังหวัดจันทบุรี ครั้งที่ 1/2558**. จันทบุรี.
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการการบูรณาการงานบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดปี 2558 ในพื้นที่ภาค 2**. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี. (ม.ป.ป.). **ประเพณีท้องถิ่น**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://province.m-culture.go.th/chanthaburi/life1.html#life_chan1. (21 สิงหาคม 2559).
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (ม.ป.ป.). **ยุทธศาสตร์การพัฒนามั่นคงของชาติ (พ.ศ. 2556 - 2560)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ.

สุมิตร สุวรรณ. (ม.ป.ป.). พัฒนาการป้องกันประเทศกับการพัฒนานาอนุภาพกองทัพอากาศ
ไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://pirun.ku.ac.th/~fedusmsw/publication/pl_6.pdf.

(20 มกราคม 2559).

อนุพงศ์ ลีละประถม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นพปฎล สุดเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์,
(22 มิถุนายน 2559). ที่สำนักงานจัดหางาน จังหวัดจันทบุรี.

Chris Abbott, Paul Rogers and John Sloboda. (2006). **Global Responses to Global Threats.**

Oxford Research Group. (Online) Available : <http://www.oxfordresearchgroup.org.uk/sites/default/files/globalthreats.pdf>. (17 August 2015).

Downing and Thackray. (1971). **Reading and Readiness.** University of London.

Hersey and Blanchard. (1993). **Management of Organization Behavior.** New Jersey :
A Simon & Schuster.

Thorndike, Edward Lee. (1975). **Connectionism Theory.** University of London.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว	อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.ขวัญศิริ เจริญทรัพย์	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. นายอมร ดอกไม้	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๐

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์โอฬาร ถิ่นบางเตียว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงการวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายณพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค
ในการจัดการความมั่นคงภายใต้ยุคความรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการ
วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๐

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ขวัญศิริ เจริญทรัพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงการวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เผือกนำผล)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๐

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายอมร ดอกไม้

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงการวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เผือกนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๒

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอเมืองจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้ขอแนบบทแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน ๓๐ ฉบับ กับบุคลากรในเขตที่ทำการปกครองอำเภอเมืองจันทบุรี เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เผือกนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ปลัดจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอเมืองจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอท่าใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAU BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอขลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอ นายายอาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอมะขาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอเขาคิชฌกูฏ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอโป่งน้ำร้อน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอสอยดาว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค
ในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือก
หน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูล
กับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพือกนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอแหลมสิงห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAU BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายอำเภอแก่งหางแมว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน จัดหางานจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพพล สุดเฉลี่ย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพพล สุดเฉลี่ย เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพือกนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAU BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHA BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/๔๒๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำภาคนิพนธ์เรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุญาตให้นายนพปฎล สุดเฉลี่ยว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ เพื่อนำผล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๘๖๔๔ ๐๓๑๐ ๙

โทรสาร. ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๗๙

E – mail : socialRBRU@hotmail.com

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภูมิภาคตะวันออกและอาเซียน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : THE WISDOM TREASURE TROVE OF THE EAST AND ASEAN

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หมายเลขแบบสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์**(Interview Schedule)**

ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคง
ภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ทางนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง
ท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทำการเก็บรวบรวมเพื่อ
นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการจัดทำภาคานิพนธ์ ขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริงข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนี้
ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ☒ ใน ☐ ตามสภาพที่เป็นจริงและเติมข้อความที่เป็นจริงในช่องว่าง

1. หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคของท่าน

☐ ระดับจังหวัด ชื่อหน่วยงาน.....

☐ ระดับอำเภอ ชื่อหน่วยงาน.....

2. งบประมาณในการบริหารงานของหน่วยงานท่านในแต่ละปี

ประมาณ.....บาท

ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ.....เปอร์เซ็นต์

แผนงาน/โครงการ.....เปอร์เซ็นต์

3. หน่วยงานของท่าน ในแต่ละปีงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

โครงการด้านความมั่นคงไว้หรือไม่

☐ มี จำนวนเงิน.....บาท

☐ ไม่มี เพราะ.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีความพร้อมในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องตามสภาพที่เป็นจริง

มากที่สุด หมายถึง หน่วยงานมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 76 - 100

มาก หมายถึง หน่วยงานมีความพร้อมในระดับมาก ร้อยละ 51 - 75

ปานกลาง หมายถึง หน่วยงานมีความพร้อมในระดับปานกลาง ร้อยละ 26 - 50

น้อย หมายถึง หน่วยงานมีความพร้อมในระดับน้อย ร้อยละ 1 - 25

น้อยที่สุด หมายถึง หน่วยงานมีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาหาเสพติด					
1. ความพร้อมของนโยบาย					
1.1 ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาหาเสพติด					
1.2 ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาหาเสพติด					
1.3 ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ					
1.4 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง					
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 ความเพียงพอของบุคลากร					
2.2 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร					
2.3 ทักษะความสามารถของบุคลากร					
3. ความพร้อมด้านงบประมาณ					
3.1 ความเพียงพอของงบประมาณ					
3.2 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาเสพติด					
4. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์					
4.1 ความครบครันของยานพาหนะ					
4.2 ความครบครันของอาวุธปืน					
4.3 ความครบครันของวิทยุสื่อสาร					
4.4 ความครบครันของกุญแจมือ					
4.5 ความครบครันของเสื้อเกราะกันกระสุน					
4.6 ความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง					
4.7 ความครบครันของกระบอกไฟกระพริบ					
4.8 ความครบครันของป้ายหยุดตรวจ					
4.9 ความครบครันของกรวยยาง					
4.10 ความครบครันของชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ					
5. ความพร้อมด้านการจัดองค์กร					
5.1 โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด					
5.2 กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด					
5.3 วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาเสพติด					
6. ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน					
6.1 การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสพติด					
6.2 บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสพติด					
6.3 กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาเสพติด					

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
1. ความพร้อมของนโยบาย					
1.1 ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
1.2 ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
1.3 ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ					
1.4 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง					
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 ความเพียงพอของบุคลากร					
2.2 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร					
2.3 ทักษะความสามารถของบุคลากร					
3. ความพร้อมด้านงบประมาณ					
3.1 ความเพียงพอของงบประมาณ					
3.2 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์					
4.1 ความครบครันของยานพาหนะ					
4.2 ความครบครันของอาวุธปืน					
4.3 ความครบครันของวิทยุสื่อสาร					
4.4 ความครบครันของกุญแจมือ					
4.5 ความครบครันของเสื้อเกราะกันกระสุน					
4.6 ความครบครันของเสื้อสะท้อนแสง					
4.7 ความครบครันของกระบอกไฟกระพริบ					
4.8 ความครบครันของป้ายหยุดตรวจ					
4.9 ความครบครันของกรวยยาง					

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
5. ความพร้อมด้านการจัดองค์กร					
5.1 โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
5.2 กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการ ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิด กฎหมาย					
5.3 วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
6. ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน					
6.1 การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการ รับมือกับปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดย ผิดกฎหมาย					
6.2 บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					
6.3 กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหา แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1. ความพร้อมของนโยบาย					
1.1 ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1.2 ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1.3 ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ					
1.4 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง					
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 ความเพียงพอของบุคลากร					
2.2 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร					
2.3 ทักษะความสามารถของบุคลากร					
3. ความพร้อมด้านงบประมาณ					
3.1 ความเพียงพอของงบประมาณ					
3.2 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์					
4.1 ความครบครันของยานพาหนะ					
4.2 ความครบครันของอาวุธปืน					
4.3 ความครบครันของวิทยุสื่อสาร					
4.4 ความครบครันของกุญแจมือ					
4.5 ความครบครันของเสื้อเกราะกันกระสุน					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
5. ความพร้อมด้านการจัดองค์กร					
5.1 โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
5.2 กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
5.3 วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
6. ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน					
6.1 การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
6.2 บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
6.3 กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
1. ความพร้อมของนโยบาย					
1.1 ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
1.2 ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
1.3 ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ					
1.4 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง					
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 ความเพียงพอของบุคลากร					
2.2 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร					
2.3 ทักษะความสามารถของบุคลากร					
3. ความพร้อมด้านงบประมาณ					
3.1 ความเพียงพอของงบประมาณ					
3.2 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์					
4.1 ความครบครันของยานพาหนะ					
4.2 ความครบครันของเครื่องจักรกล					
4.3 ความครบครันของเสื้อชูชีพ					
4.4 ความครบครันของวิทยุสื่อสาร					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
5. ความพร้อมด้านการจัดองค์กร					
5.1 โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
5.2 กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
5.3 วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
6. ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน					
6.1 การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
6.2 บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					
6.3 กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาสาธารณภัยขนาดใหญ่					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาโรคระบาด					
1. ความพร้อมของนโยบาย					
1.1 ความแน่นอนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด					
1.2 ความชัดเจนของแนวทางในการจัดการปัญหาโรคระบาด					
1.3 ความไม่ขัดแย้งกับนโยบายอื่นๆ					
1.4 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง					
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 ความเพียงพอของบุคลากร					
2.2 อำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งของบุคลากร					
2.3 ทักษะความสามารถของบุคลากร					
3. ความพร้อมด้านงบประมาณ					
3.1 ความเพียงพอของงบประมาณ					
3.2 การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์					
4.1 ความครบครันของยานพาหนะ					
4.2 ความครบครันของหน้ากากอนามัย					
4.3 ความครบครันของชุดป้องกันร่างกาย					
4.4 ความครบครันของถุงมือ					
4.5 ความครบครันของวิทยุสื่อสาร					
4.6 ความครบครันของสถานที่เฝ้าสังเกตอาการ (Quarantine)					

เรื่อง	ระดับสถานะความพร้อมในปัจจุบัน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาโรคระบาด					
5. ความพร้อมด้านการจัดองค์กร					
5.1 โครงสร้างองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด					
5.2 กระบวนการทำงานขององค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด					
5.3 วัฒนธรรมองค์กรในการจัดการปัญหาโรคระบาด					
6. ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน					
6.1 การมีส่วนร่วมขององค์กร/กลุ่มของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด					
6.2 บทบาทของผู้นำชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด					
6.3 กิจกรรมของชุมชนในการรับมือกับปัญหาโรคระบาด					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 3 แนวทางในการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ท่านคิดว่าเราควรมีแนวทางใดในการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อความลงในช่องว่าง

1. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องยาเสพติด

.....

.....

.....

2. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

.....

.....

.....

3. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

4. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องสาธารณสุขขนาดใหญ่

.....

.....

.....

5. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการปัญหาเรื่องโรคระบาด

.....

.....

.....

6. แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการ
ปัญหาเรื่องอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายณพพล สุดเจลิยว
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 16 มกราคม 2532
สถานที่เกิด	อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 96 หมู่ที่ 5 ตำบลตะกาดเง้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ) ที่ทำการปกครองอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ที่ทำการปกครองอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2546	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ.2549	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ.2554	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต รป.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ.2559	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี